

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 8 juni 2023
(OR. en)

6601/23
ADD 2

Interinstitutioneel dossier:
2023/0038 (NLE)

POLCOM 28
SERVICES 8
FDI 7
COASI 40

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en Nieuw-Zeeland

BESTAANDE MAATREGELEN

Algemene aantekeningen

1. De lijsten van Nieuw-Zeeland en de Unie bevatten, uit hoofde van artikel 10.10 (Niet-conforme maatregelen) of artikel 10.18 (Niet-conforme maatregelen), de bestaande maatregelen van Nieuw-Zeeland en de Unie die niet in overeenstemming zijn met de verplichtingen die voortvloeien uit:

- a) artikel 10.5 (Markttoegang) of 10.14 (Markttoegang);
- b) artikel 10.6 (Nationale behandeling) of 10.16 (Nationale behandeling);
- c) artikel 10.7 (Meestbegunstigingsbehandeling) of 10.17 (Meestbegunstigingsbehandeling);
- d) artikel 10.8 (Hoger management en raden van bestuur);
- e) artikel 10.9 (Prestatie-eisen); of
- f) artikel 10.15 (Lokale aanwezigheid);

2. De voorbehouden van een Partij laten de rechten en verplichtingen van de Partijen uit hoofde van de GATS onverlet.
3. Elke opneming bevat de volgende elementen:
 - a) “sector” verwijst naar de algemene sector waarvoor de vermelding wordt gemaakt;
 - b) “subsector” verwijst naar de specifieke sector waarvoor de vermelding wordt gemaakt;
 - c) “bedrijfstakkenclassificatie” verwijst, waar van toepassing, naar de activiteit waarop de vermelding betrekking heeft overeenkomstig de CPC, ISIC Rev. 3.1, of zoals uitdrukkelijk anders omschreven in die vermelding;
 - d) “betrokken verplichtingen” bepaalt de in punt 1 bedoelde verplichtingen waarvoor een vermelding is gemaakt;
 - e) “bestuursniveau” geeft aan op welk bestuursniveau de vermelde maatregel wordt gehandhaafd;

- f) “maatregelen” geeft de wet- en regelgeving of andere maatregelen aan waarvoor de vermelding wordt gemaakt. Een “maatregel” die onder “maatregelen” is vermeld:
 - i) betreft de maatregel zoals gewijzigd, gehandhaafd of verlengd met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst;
 - ii) omvat elke ondergeschikte maatregel die uit hoofde van de maatregel is vastgesteld of wordt gehandhaafd en daarmee verenigbaar is, alsmede
 - iii) omvat, met betrekking tot de lijst van de Unie, alle wet- en regelgeving of andere maatregelen ter omzetting van een richtlijn door de lidstaten, en
- g) “omschrijving” vermeldt de niet-conforme aspecten van de bestaande maatregel waarvoor de vermelding wordt gemaakt.

4. Bij de interpretatie van een vermelding wordt met alle elementen van de vermelding rekening gehouden. Een vermelding moet worden geïnterpreteerd in het licht van de relevante verplichtingen van de afdelingen of onderafdelingen ten aanzien waarvan de vermelding wordt gemaakt. In geval van strijdigheid tussen het element “maatregelen” en de andere elementen van een vermelding heeft het element “maatregelen” voorrang.

5. Voor de toepassing van de lijsten van Nieuw-Zeeland en de Unie:
- a) wordt onder “ISIC Rev. 3.1” verstaan de *International Standard Industrial Classification of All Economic Activities*, zoals vastgesteld in de “Statistical Papers, Series M No. 4, ISIC Rev. 3.1, 2002” van het Bureau voor de Statistiek van de Verenigde Naties;
 - b) wordt onder “CPC” verstaan de *Provisional Central Product Classification* (de voorlopige centrale productenclassificatie) (Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Bureau voor de Statistiek van de Verenigde Naties, New York, 1991).
6. Voor de toepassing van de lijsten van Nieuw-Zeeland en de Unie wordt een vermelding gemaakt met betrekking tot een vereiste om een lokale aanwezigheid op het grondgebied van de Unie of Nieuw-Zeeland te hebben, ten aanzien van artikel 10.15 (Lokale aanwezigheid), en niet ten aanzien van artikel 10.14 (Markttoegang) of 10.16 (Nationale behandeling). Bovendien wordt een dergelijk vereiste niet gesteld als een vermelding ten aanzien van artikel 10.56 (Toegang tot essentiële faciliteiten van grote aanbieders).

7. Een vermelding op het niveau van de Unie is van toepassing op een maatregel van de Unie, op een maatregel van een lidstaat op centraal niveau of op een maatregel van een overheid binnen een lidstaat, tenzij in de vermelding een lidstaat wordt uitgesloten. Een vermelding voor een lidstaat is van toepassing op een maatregel van een overheid op centraal, regionaal of lokaal niveau in die lidstaat. In het kader van de vermeldingen van België omvat het centrale overheidsniveau de federale overheid en de overheden van de gewesten en de gemeenschappen, aangezien elk van hen gelijkwaardige wetgevende bevoegdheden bezit. Voor de toepassing van de vermeldingen van de Unie en de lidstaten worden de Ålandeilanden beschouwd als een regionaal bestuursniveau in Finland. Een vermelding op het niveau van Nieuw-Zeeland is van toepassing op een maatregel van de centrale overheid of een lokale overheid.

8. Onderstaande lijst van vermeldingen bevat geen maatregelen met betrekking tot kwalificatievereisten en -procedures, technische normen en vergunningsvereisten en -procedures in de gevallen waarin zij geen beperking vormen in de zin van de artikelen 10.5 (Markttoegang), 10.6 (Nationale behandeling), 10.14 (Markttoegang), 10.15 (Lokale aanwezigheid) of 10.16 (Nationale behandeling). Dergelijke maatregelen kunnen omvatten dat een vergunning moet worden verkregen, dat een universeledienstverplichting moet worden vervuld, dat een erkende kwalificatie in een gereguleerde sector moet zijn behaald, dat een specifiek examen, met inbegrip van een taalexamen, moet worden afgelegd, dat aan een lidmaatschapsvereiste voor een bepaald beroep moet zijn voldaan, zoals het lidmaatschap van een beroepsorganisatie, dat er een lokale agent voor dienstverlening is of dat een lokaal adres wordt gehouden, of dat wordt voldaan aan andere niet-discriminerende eisen die inhouden dat bepaalde activiteiten niet mogen worden uitgevoerd in beschermde zones of gebieden. Hoewel dergelijke maatregelen niet in de lijst zijn opgenomen, blijven zij van toepassing.

9. Voor alle duidelijkheid: de verplichting voor de Unie om nationale behandeling toe te kennen houdt geen vereiste in van uitbreiding tot personen van Nieuw-Zeeland, van de behandeling die in een lidstaat, in het kader van de toepassing van het VWEU of van op grond van het VWEU genomen maatregelen, met inbegrip van de uitvoering ervan in de lidstaten, wordt toegekend aan:

- a) natuurlijke personen of ingezetenen van een andere lidstaat; of
- b) rechtspersonen opgericht of georganiseerd naar het recht van een andere lidstaat of van de Unie die hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging in de Unie hebben.

10. De behandeling die wordt toegekend aan rechtspersonen die door investeerders van een Partij zijn opgericht in overeenstemming met het recht van de andere Partij (met inbegrip, in het geval van de Unie, van het recht van een lidstaat), en die hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen die andere Partij hebben, laat eventuele voorwaarden en verplichtingen, in overeenstemming met afdeling B (Liberalisering van investeringen) van hoofdstuk 10 (Handel in diensten en investeringen), die aan een dergelijke rechtspersoon kunnen zijn opgelegd toen die in die andere Partij werd opgericht en die van toepassing blijven, onverlet.

11. De lijsten van Nieuw-Zeeland en de Unie zijn uitsluitend van toepassing op het grondgebied van Nieuw-Zeeland en de Unie overeenkomstig artikel 1.4 (Territoriale toepassing) en zijn enkel relevant in het kader van de handelsbetrekkingen van de Unie, de lidstaten en Nieuw-Zeeland. De lijsten laten de rechten en verplichtingen van de lidstaten uit hoofde van het Unierecht onverlet.

12. Voor alle duidelijkheid: niet-discriminerende maatregelen vormen geen beperking in de zin van de artikelen 10.5 (Markttoegang) of 10.14 (Markttoegang) voor alle maatregelen:

- a) op grond waarvan, met het oog op eerlijke mededinging, de eigendom van de infrastructuur moet worden gescheiden van de eigendom van de via die infrastructuur geleverde goederen of verleende diensten, bijvoorbeeld op het gebied van energie, vervoer en telecommunicatie;
- b) die, met het oog op eerlijke mededinging, de concentratie van eigendom beperken;
- c) die beogen het behoud en de bescherming van de natuurlijke hulpbronnen en het milieu te verzekeren, met inbegrip van een beperking van de beschikbaarheid, het aantal en de reikwijdte van verleende concessies alsmede de instelling van een moratorium of een verbod;

- d) die het aantal verleende vergunningen wegens technische of fysieke beperkingen, bijvoorbeeld telecommunicatiespectra en -frequenties, aan banden leggen; of
- e) volgens welke een bepaald percentage aandeelhouders, eigenaren, vennoten of bestuurders van een onderneming over bepaalde kwalificaties moet beschikken of een bepaald beroep moet uitoefenen, zoals dat van advocaat of accountant.

13. Met betrekking tot diensten in verband met computers worden de volgende diensten als diensten in verband met computers en aanverwante diensten beschouwd, ongeacht of zij via een netwerk, met inbegrip van internet, worden verleend:

- a) advies, aanpassing, strategie, analyse, planning, specificatie, ontwerp, ontwikkeling, installatie, implementatie, integratie, testen, debuggen, updaten, ondersteuning, technische hulp of beheer van of voor computers of computersystemen;
- b) computerprogramma's gedefinieerd als de instructies waardoor computers zelfstandig kunnen werken en met elkaar kunnen communiceren, alsmede advies, strategie, analyse, planning, specificatie, ontwerp, ontwikkeling, installatie, implementatie, integratie, testen, debuggen, updaten, aanpassen, onderhoud, ondersteuning, technische hulp, beheer of gebruik van of voor computerprogramma's;
- c) de verwerking, opslag en hosting van gegevens of diensten in verband met databanken;

- d) onderhoud en reparatie van kantoormachines en toebehoren, met inbegrip van computers; en
- e) opleidingen voor het personeel van klanten in verband met computerprogramma's, computers of computersystemen en die niet elders zijn ingedeeld.

Voor alle duidelijkheid: andere dan de in de punten a) tot en met e) vermelde diensten die mogelijk worden door diensten in verband met computers en aanverwante diensten, worden op zich niet beschouwd als diensten in verband met computers en aanverwante diensten.

14. Met betrekking tot financiële diensten zijn rechtstreeks in een lidstaat opgerichte filialen van financiële instellingen van buiten de Unie, behalve in een klein aantal uitzonderingen, en in tegenstelling tot buitenlandse dochterondernemingen, niet onderworpen aan de op het niveau van de Europese Unie geharmoniseerde prudentiële voorschriften op grond waarvan die dochterondernemingen in aanmerking komen voor verbeterde faciliteiten voor het oprichten van nieuwe vestigingen en grensoverschrijdende dienstverlening in de gehele Unie. Om die reden wordt aan dergelijke filialen toestemming verleend om op het grondgebied van een lidstaat diensten aan te bieden onder dezelfde voorwaarden als die welke van toepassing zijn op de binnenlandse financiële instellingen van die lidstaat en kunnen zij worden verplicht te voldoen aan bepaalde specifieke prudentiële voorschriften zoals, in het geval van het bankwezen en de effectenhandel, afzonderlijke kapitalisatie- en solvabiliteitsvereisten en vereisten inzake verslaglegging en openbaarmaking van de jaarrekening of, voor het verzekeringswezen, specifieke garantie- en beleggingsvereisten, afzonderlijke kapitalisatie, en lokalisatie in de betrokken lidstaat van de activa die de technische reserves en minstens een derde van de solvabiliteitsmarge vertegenwoordigen.

15. Met betrekking tot artikel 10.5 (Markttoegang) zijn rechtspersonen die financiële diensten verlenen en die zijn opgericht naar het recht van Nieuw-Zeeland of het recht van de Unie of van ten minste een van de lidstaten, onderworpen aan niet-discriminerende beperkingen wat betreft de rechtsvorm¹.

16. In de lijst met voorbehouden in deze bijlage worden de volgende afkortingen gebruikt:

EU Unie, met inbegrip van de lidstaten

AT Oostenrijk

BE België

BG Bulgarije

CY Cyprus

CZ Tsjechië

DE Duitsland

¹ Zo zijn personenvennootschappen en eenmanszaken over het algemeen geen aanvaardbare rechtsvormen voor financiële instellingen in Nieuw-Zeeland en de Unie. Deze algemene aantekening is op zich niet bedoeld om een keuze door een financiële instelling van de andere Partij tussen filialen of dochterbedrijven te beïnvloeden of te beperken.

DK Denemarken

EE Estland

EL Griekenland

ES Spanje

FI Finland

FR Frankrijk

HR Kroatië

HU Hongarije

IE Ierland

IT Italië

LT Litouwen

LU Luxemburg

LV Letland

MT Malta

NL Nederland

PL Polen

PT Portugal

RO Roemenië

SE Zweden

SI Slovenië

SK Slowakije

Lijst van de Unie

1. Voorbehoud nr. 1 — Alle sectoren
2. Voorbehoud nr. 2 — Professionele diensten (behalve gezondheidszorg)
3. Voorbehoud nr. 3 — Professionele diensten (gezondheidszorg en detailhandel in geneesmiddelen)
4. Voorbehoud nr. 4 — Onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten
5. Voorbehoud nr. 5 — Onroerendgoeddiensten
6. Voorbehoud nr. 6 — Zakelijke dienstverlening
7. Voorbehoud nr. 7 — Communicatiediensten
8. Voorbehoud nr. 8 — Constructiediensten
9. Voorbehoud nr. 9 — Distributiediensten
10. Voorbehoud nr. 10 — Onderwijsdiensten

11. Voorbehoud nr. 11 — Milieudiensten
12. Voorbehoud nr. 12 — Financiële diensten
13. Voorbehoud nr. 13 — Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
14. Voorbehoud nr. 14 — Diensten in verband met toerisme en reizen
15. Voorbehoud nr. 15 — Diensten in verband met cultuur, sport en recreatie
16. Voorbehoud nr. 16 — Vervoer en hulpdiensten in verband met vervoer
17. Voorbehoud nr. 17 — Activiteiten in verband met mijnbouw en energie
18. Voorbehoud nr. 18 — Landbouw, visserij en be- en verwerkende industrie

Voorbehoud nr. 1 – Alle sectoren

Sector: Alle sectoren

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Nationale behandeling

Meestbegunstigingsbehandeling

Prestatie-eisen

Hoger management en raden van bestuur

Lokale aanwezigheid

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

a) Soort vestiging

met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling:

De EU: de behandeling die op grond van het VWEU wordt toegekend aan rechtspersonen die in overeenstemming met het recht van de Unie of van een lidstaat van de Unie zijn opgericht en hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Unie hebben, met inbegrip van rechtspersonen die in de Unie zijn opgericht door investeerders uit Nieuw-Zeeland, wordt niet toegekend aan rechtspersonen die buiten de Unie zijn opgericht, noch aan filialen of vertegenwoordigingskantoren van dergelijke rechtspersonen, met inbegrip van filialen of vertegenwoordigingskantoren van rechtspersonen uit Nieuw-Zeeland.

Ten aanzien van rechtspersonen die overeenkomstig het recht van de Unie of van een lidstaat zijn opgericht en die slechts hun statutaire zetel in de Unie hebben, kan een minder gunstige behandeling worden toegepast, tenzij kan worden aangetoond dat zij een feitelijke en duurzame band met de economie van een van de lidstaten hebben.

Maatregelen:

EU: VWEU

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, hoger management en raden van bestuur:

Dit voorbehoud is alleen van toepassing op gezondheids-, maatschappelijke of onderwijsdiensten:

De EU (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): elke lidstaat die activa van of haar aandelen in een bestaande staatsonderneming of een bestaande overheidsentiteit die gezondheids-, maatschappelijke of onderwijsdiensten (CPC 93, 92) verstrekt, verkoopt of anderszins vervreemdt, kan met betrekking tot investeerders uit Nieuw-Zeeland of hun ondernemingen, een verbod of beperkingen opleggen ten aanzien van de eigendom van dergelijke aandelen of activa of ten aanzien van eventuele zeggenschap over een daaruit voortvloeiende onderneming beperkingen opleggen. Met betrekking tot een dergelijke verkoop of vervreemding anderszins kan elke lidstaat maatregelen vaststellen of handhaven inzake de nationaliteit van het hogere management of de leden van de raden van bestuur, en maatregelen vaststellen of handhaven ter beperking van het aantal aanbieders.

Voor de toepassing van dit voorbehoud:

- i) wordt als een bestaande maatregel beschouwd elke maatregel die na de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst wordt gehandhaafd of vastgesteld en die op het tijdstip van de verkoop of vervreemding anderszins een verbod of beperkingen oplegt ten aanzien van de eigendom van aandelen of activa, nationaliteitsvereisten stelt of het aantal aanbieders zoals omschreven in dit voorbehoud beperkt, en
- ii) wordt onder “staatsonderneming” verstaan een onderneming die eigendom is van of waarover door eigendomsbelangen zeggenschap wordt uitgeoefend door een lidstaat, met inbegrip van ondernemingen die na de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst uitsluitend zijn opgericht met het oog op de verkoop of vervreemding anderszins van aandelen in of activa van een bestaande staatsonderneming of overheidsentiteit.

Maatregelen:

EU: zoals hierboven toegelicht in het element “Omschrijving”.

met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling:

In AT: voor de exploitatie van een filiaal moeten vennootschappen van buiten de Europese Economische Ruimte (EER) ten minste één voor de vertegenwoordiging ervan verantwoordelijke persoon benoemen die ingezetene van Oostenrijk is. Leidinggevend personeel (directeuren, natuurlijke personen) dat verantwoordelijk is voor de naleving van de Oostenrijkse handelswetgeving (Gewerbeordnung) moet zijn woonplaats in Oostenrijk hebben.

In BG: buitenlandse rechtspersonen, tenzij die uit hoofde van de wetgeving van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (hierna “EER” genoemd) zijn opgericht, mogen zaken doen en activiteiten uitoefenen indien zij in de Republiek Bulgarije zijn gevestigd in de vorm van een in het handelsregister ingeschreven vennootschap. Voor de oprichting van filialen is een vergunning vereist. Vertegenwoordigingskantoren van buitenlandse ondernemingen moeten worden ingeschreven bij de Bulgaarse Kamer van Koophandel, mogen geen economische activiteiten ontplooiën, mogen enkel optreden als vertegenwoordiger of agent voor hun eigenaar en mogen geen diensten verlenen.

In EE: indien ten minste de helft van de leden van de raad van bestuur van een besloten vennootschap, een naamloze vennootschap of een filiaal van een buitenlandse vennootschap niet in Estland, in een andere lidstaat van de EER of in de Zwitserse Bondsstaat woonachtig is, wijst de besloten vennootschap, de naamloze vennootschap of het filiaal van de buitenlandse vennootschap een contactpunt aan waarvan het Estse adres kan worden gebruikt voor de overhandiging van de processtukken van de onderneming en de tot de onderneming gerichte intentieverklaringen (d.w.z. het filiaal van een buitenlandse vennootschap).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten — lokale aanwezigheid:

In FI: ten minste een van de vennoten van een vennootschap onder firma of ten minste een van de beherende vennoten van een commanditaire vennootschap moet EER-ingezetene zijn of, indien de vennoot een rechtspersoon is, in de EER gevestigd zijn (filialen niet toegestaan). De registratieautoriteit kan vrijstellingen verlenen.

Om als particulier ondernemer een handelsactiviteit uit te voeren, is ingezetenschap in de EER vereist.

Indien een buitenlandse organisatie uit een land buiten de EER een bedrijf of handelsonderneming wil voeren door een filiaal in Finland te vestigen, is een handelsvergunning nodig.

Ten minste een van de gewone en een van de plaatsvervangende leden van de raad van bestuur alsook de directeur van een onderneming dient ingezetene van de EER te zijn. De registratieautoriteit kan voor bepaalde ondernemingen vrijstellingen verlenen.

In SE: een buitenlandse onderneming die geen rechtspersoon heeft opgericht in Zweden of die zaken doet via een handelsagent, moet haar handelstransacties laten verlopen via een in Zweden geregistreerd filiaal met een onafhankelijke leiding en gescheiden rekeningen. De directeur en de vice-directeur, indien benoemd, van het filiaal moeten ingezetenen van de EER zijn. Niet in de EER woonachtige natuurlijke personen die commerciële activiteiten in Zweden verrichten, moeten een ingezetene als vertegenwoordiger aanwijzen die verantwoordelijk is voor de activiteiten in Zweden, en die laten registreren. Voor de activiteiten in Zweden moeten afzonderlijke rekeningen worden bijgehouden. In individuele gevallen kan de bevoegde autoriteit vrijstelling verlenen van de filiaal- en ingezetenschapsvereisten. Bouwprojecten met een duur van minder dan een jaar die worden uitgevoerd door een onderneming die buiten de EER is gevestigd of een natuurlijke persoon die geen ingezetene van de EER is, zijn vrijgesteld van de verplichting een filiaal te vestigen of een ingezeten vertegenwoordiger te benoemen.

Wat besloten vennootschappen en coöperatieve verenigingen betreft, moet ten minste 50 % van de leden van een raad van bestuur, ten minste 50 % van de plaatsvervangende bestuursleden, de directeur, de vice-directeur en ten minste een van de tot ondertekening gemachtigde personen (voor zover van toepassing) in de EER woonachtig zijn. De bevoegde autoriteit kan vrijstelling verlenen van dat vereiste. Indien geen van de vertegenwoordigers van de onderneming/vennootschap ingezetene van Zweden is, moet de raad van bestuur een ingezetene van Zweden aanwijzen en laten registeren die namens de onderneming of vennootschap officiële stukken mag ontvangen.

Voor de oprichting van alle andere soorten rechtspersonen gelden vergelijkbare voorwaarden.

In SK: buitenlandse natuurlijke personen wier naam in het desbetreffende register (handels-, ondernemers- of ander beroepsregister) moet worden opgenomen als gemachtigde die namens een ondernemer mag optreden, dienen een vergunning tot verblijf in Slowakije aan te vragen.

Maatregelen:

AT: Aktiengesetz, BGBl. Nr. 98/1965, § 254 (2);

GmbH-Gesetz, RGBl. Nr. 58/1906, § 107 (2); en

Gewerbeordnung, BGBl. Nr. 194/1994, § 39 (2a).

BG: Handelswet, artikel 17a; en

Wet betreffende de stimulering van investeringen, artikel 24.

EE: Äriseadustik (Handelswet) § 631 (1, 2 en 4).

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Wet op het recht om een handelsactiviteit uit te voeren) (122/1919), s. 1;

Osuuskuntalaki (Wet inzake coöperaties) 1488/2001;

Osakeyhtiölaki (Wet op de vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid) (624/2006); en

Laki luottolaitostoiminnasta (Wet inzake kredietinstellingen) (121/2007).

SE: Lag om utländska filialer m.m (Wet op buitenlandse filialen) (1992:160);

Aktiebolagslagen (Vennootschapswet) (2005:551);

Wet op coöperatieve economische verenigingen (2018:672); en Wet betreffende de Europese economische samenwerkingsverbanden (1994:1927).

SK: Wet 513/1991 inzake het wetboek van koophandel (artikel 21); Wet 455/1991 inzake handelsvergunningen; en Wet nr. 404/2011 inzake het verblijf van vreemdelingen (artikelen 22 en 32).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, prestatie-eisen:

In BG: gevestigde ondernemingen mogen onderdanen van derde landen alleen in dienst nemen voor functies waarvoor de Bulgaarse nationaliteit niet vereist is. Het totale aantal door een gevestigde onderneming tewerkgestelde onderdanen van derde landen mag gedurende de voorgaande twaalf maanden niet meer bedragen dan 20 % (35 % voor kmo's) van het gemiddelde aantal Bulgaarse onderdanen, onderdanen van andere lidstaten, van staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de EER of van de Zwitserse Bondsstaat die zijn aangeworven op basis van een arbeidsovereenkomst. Bovendien moet de werkgever aantonen dat er geen geschikte Bulgaarse, EU-, EER- of Zwitserse werknemer voor de desbetreffende positie is, door een arbeidsmarkttoets uit te voeren alvorens een onderdaan van een derde land in dienst te nemen.

Voor hooggekwalificeerde krachten, seizoensarbeiders en gedetacheerde werknemers en voor binnen een onderneming overgeplaatste personen, onderzoekers en studenten is er geen beperking gesteld aan het aantal onderdanen van derde landen dat voor één onderneming werkt. Voor de tewerkstelling van onderdanen van derde landen in die categorieën is geen arbeidsmarkttoets vereist.

Maatregelen:

BG: Wet inzake migratie en arbeidsmobiliteit van werknemers.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen — markttoegang, nationale behandeling:

In PL: een vertegenwoordigingskantoor mag alleen reclame- en promotieactiviteiten voor de vertegenwoordigde buitenlandse moederonderneming uitvoeren. Voor alle sectoren, met uitzondering van rechtskundige diensten, geldt dat investeerders van buiten de Unie en hun ondernemingen zich uitsluitend kunnen vestigen in de vorm van een commanditaire vennootschap, een commanditaire vennootschap op aandelen, een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of een naamloze vennootschap, terwijl binnenlandse investeerders en ondernemingen ook niet-commerciële vennootschapsvormen mogen hebben (vennootschap onder firma en vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid).

Maatregelen:

PL: Wet van 6 maart 2018 houdende regels betreffende de economische activiteit van buitenlandse ondernemers en andere buitenlanders op het grondgebied van de Republiek Polen.

b) Verwerving van vastgoed

met betrekking tot liberalisering van investeringen — nationale behandeling:

In AT (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): voor de verwerving, aankoop, huur of leasing van onroerend goed door natuurlijke personen en ondernemingen van buiten de Unie is een vergunning vereist van de bevoegde regionale autoriteiten (Länder). Vergunningen worden slechts verleend indien de verwerving wordt geacht in het algemeen belang te zijn (met name op economisch, sociaal en cultureel vlak).

In CY: Cyprioten of personen van Cypriotische herkomst en onderdanen van een lidstaat mogen zonder beperkingen goederen in Cyprus verwerven. Zonder toestemming van de ministerraad mogen buitenlanders geen onroerend goed verwerven, tenzij als gevolg van een overlijden. Voor buitenlanders geldt dat wanneer het verworven onroerend goed de omvang overschrijdt die nodig is voor het optrekken van een huis of een gebouw voor commerciële doeleinden, of de oppervlakte van twee donum (2 676 m²) overschrijdt, elke door de ministerraad verleende vergunning is onderworpen aan de voorwaarden, beperkingen en criteria die door de ministerraad bij verordeningen zijn vastgesteld en zijn goedgekeurd door het Huis van Afgevaardigden. Een buitenlander is elke persoon die geen burger is van de Republiek Cyprus, ondernemingen waarover buitenlandse zeggenschap bestaat, daaronder begrepen. Buitenlanders van Cypriotische oorsprong of niet-Cypriotische echtgenoten van burgers van de Republiek Cyprus vallen niet onder dat begrip.

In CZ: voor landbouwgrond in handen van de overheid gelden specifieke regels.

Landbouwgrond van de staat mag alleen worden verworven door Tsjechische onderdanen, onderdanen van een andere lidstaat, onderdanen van staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de EER of onderdanen van de Zwitserse Bondsstaat. Rechtspersonen mogen alleen landbouwgrond van de staat verwerven als het agrarische ondernemers in Tsjechië betreft of personen met een vergelijkbare status in andere lidstaten van de Europese Unie, in staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de EER of in de Zwitserse Bondsstaat.

In DK: natuurlijke personen die geen ingezetene van Denemarken zijn, en die niet eerder ingezetene van Denemarken waren gedurende een totale periode van vijf jaar, moeten overeenkomstig de Deense wet betreffende eigendomsverwerving toestemming van het ministerie van Justitie krijgen voor de verwerving van onroerend goed in Denemarken. Dat geldt tevens voor niet in Denemarken ingeschreven rechtspersonen. Voor natuurlijke personen wordt de verwerving van onroerend goed toegestaan indien de aanvrager het onroerend goed zal gebruiken als zijn hoofdverblijfplaats.

Voor niet in Denemarken ingeschreven rechtspersonen zal de verwerving van onroerend goed over het algemeen worden toegestaan, indien de verwerving een eerste vereiste voor de zakelijke activiteiten van de koper is. Toestemming is eveneens vereist indien de aanvrager het onroerend goed zal gebruiken als tweede woning. Die toestemming wordt alleen verleend als de aanvrager op grond van een algemene en concrete beoordeling wordt geacht bijzonder nauwe banden met Denemarken te hebben.

Toestemming in het kader van de wet op de eigendomsverkrijging wordt slechts verleend voor de verwerving van specifiek onroerend goed. De verwerving van landbouwgrond wordt bovendien geregeld door de Deense Wet inzake landbouwbedrijven, die beperkingen oplegt aan alle personen, Deens of buitenlands, ten aanzien van de verwerving van agrarische eigendommen. Personen die agrarisch onroerend goed wensen te verwerven, moeten dus aan de voorschriften van die wet voldoen. Dat betekent in het algemeen dat op het landbouwbedrijf een beperkt woonplaatsvereiste van toepassing is. Het woonplaatsvereiste is niet persoonlijk. Rechtspersonen moeten tot de in § 20 en § 21 van de Wet inzake landbouwbedrijven vermelde soorten behoren en in de Unie of EER zijn geregistreerd.

In EE: een rechtspersoon uit een land dat lid is van de OESO heeft het recht onroerend goed te verwerven dat het volgende omvat:

- i) in totaal minder dan 10 hectare landbouwgrond, bosgrond of landbouw- en bosgrond zonder beperkingen;
- ii) 10 hectare of meer landbouwgrond indien de rechtspersoon gedurende de drie jaar die onmiddellijk voorafgaan aan het jaar waarin de verwerving van onroerend goed plaatsvond, betrokken is geweest bij de productie van de in bijlage I bij de VWEU vermelde landbouwproducten, met uitzondering van visserijproducten en katoen (hierna “landbouwproducten” genoemd);

- iii) 10 hectare of meer bosgrond indien de rechtspersoon gedurende de drie jaar die onmiddellijk voorafgaan aan het jaar waarin de verwerving van onroerend goed plaatsvond, betrokken is geweest bij bosbeheer in de zin van de Boswet (hierna “bosbeheer” genoemd) of de productie van landbouwproducten; en
- iv) minder dan 10 hectare landbouwgrond en minder dan 10 hectare bosgrond, maar in totaal 10 hectare of meer landbouw- en bosgrond, indien de rechtspersoon gedurende de drie jaar die onmiddellijk voorafgaan aan het jaar waarin de verwerving van onroerend goed plaatsvond, betrokken is geweest bij de productie van landbouwproducten of bosbeheer.

Indien een rechtspersoon niet voldoet aan de in de punten ii) tot en met iv) gestelde eisen, kan hij onroerend goed dat in totaal 10 hectare landbouwgrond, bosgrond of landbouw- en bosgrond omvat, slechts verwerven met toestemming van de gemeenteraad van de plaats waar het te verwerven onroerend goed zich bevindt.

In bepaalde geografische gebieden gelden voor niet-EER-onderdanen beperkingen inzake de verwerving van onroerend goed.

In EL: de verwerving of huur van onroerend goed in de grensregio's is verboden voor personen die niet de nationaliteit hebben van of wier basis niet gelegen is in een van de lidstaten of een van de leden van de Europese Vrijhandelsassociatie. Het verbod kan worden opgeheven bij een discretionair besluit van een commissie van de bevoegde decentrale overheid (of de minister van Nationale Defensie indien de te exploiteren eigendommen eigendom zijn van het Fonds voor de exploitatie van particulier openbaar eigendom).

In HR: buitenlandse ondernemingen mogen alleen onroerend goed verwerven met het oog op het verlenen van diensten indien zij als rechtspersoon naar Kroatisch recht gevestigd en opgericht zijn. Voor de verwerving van onroerend goed zoals vereist voor de levering van diensten door filialen, is de goedkeuring van het Ministerie van Justitie vereist. Buitenlanders kunnen geen landbouwgrond verwerven.

In MT: personen die geen onderdaan zijn van een lidstaat kunnen geen onroerend goed verwerven voor commerciële doeleinden. Bedrijven waarvan 25 % (of meer) van de aandeelhouders van buiten de Unie zijn, moeten een vergunning verkrijgen van de bevoegde autoriteit (minister van Financiën) om onroerend goed voor commerciële of zakelijke doeleinden te kopen. De bevoegde autoriteit zal beslissen of de voorgestelde verwerving een nettovoordeel voor de Maltese economie vertegenwoordigt.

In PL: voor de rechtstreekse en onrechtstreekse verwerving van onroerend door buitenlanders is een vergunning vereist. De vergunning wordt verleend bij administratief besluit van de minister van Binnenlandse Zaken, met instemming van de minister van Nationale Defensie, en, in het geval van agrarisch onroerend goed, ook met instemming van de minister van Landbouw en Plattelandsontwikkeling.

Maatregelen:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2004;

NÖ-Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800;

OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 61/1996; Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 42/2004; en

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 11/1998.

CY: Wet inzake de verwerving van onroerend goed (Vreemdelingen) (hoofdstuk 109), zoals gewijzigd.

CZ: Wet nr. 503/2012 Coll. betreffende het staatskadaster, zoals gewijzigd.

DK: Deense Wet inzake de verwerving van onroerend goed (Geconsolideerde wet nr. 265 van 21 maart 2014 betreffende de verwerving van onroerend goed);

Uitvoeringsdecreet inzake verwerving (Uitvoeringsdecreet nr. 764 van 18 september 1995);
en

Wet op de landbouwbedrijven (Geconsolideerde wet nr. 27 van 4 januari 2017).

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (Wet inzake beperkingen op de verwerving van vastgoed), hoofdstuk 2, § 4, hoofdstuk 3, § 10, 2017.

EL: Wet 1892/1990 in zijn huidige vorm, juncto, wat de toepassing betreft, ministerieel besluit F.110/3/330340/S.120/7-4-14 van de minister van Nationale Defensie en de minister van Burgerbescherming.

HR: Wet inzake eigendom en andere met eigendom verband houdende rechten (OG 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 143/12, 152/14), artikelen 354 tot en met 358.b);

Wet op de landbouwgrond (OG 20/18, 115/18, 98/19), artikel 2; en

Algemene wet inzake administratieve procedures.

HU: Regeringsdecreet nr. 251/2014 (X. 2.) betreffende de verwerving door buitenlandse onderdanen van onroerend goed niet zijnde grond gebruikt voor land- of bosbouwdoeleinden; en

Wet LXXVIII van 1993 (artikel (“paragraph”) 1/A).

MT: Immoveable Property (Acquisition By Non-Residents) Act (Cap. 246), en Protocol nr. 6 bij het EU-toetredingsverdrag inzake de verwerving van tweede woningen op Malta.

PL: Wet van 24 maart 1920 betreffende de verwerving van onroerend goed door buitenlanders (Pools staatsblad van 2016, punt 1061, zoals gewijzigd).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In HU: de aankoop van onroerend goed door niet-ingezetenen is onderworpen aan een vergunning van de bevoegde administratieve autoriteit die verantwoordelijk is voor de geografische ligging van het onroerend goed.

Maatregelen:

HU: Regeringsdecreet nr. 251/2014 (X. 2.) betreffende de verwerving door buitenlandse onderdanen van onroerend goed niet zijnde grond gebruikt voor land- of bosbouwdoeleinden; en

Wet LXXVIII van 1993 (artikel (“paragraph”) 1/A).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In LV: verwerving van grond in steden door onderdanen van Nieuw-Zeeland is toegestaan via rechtspersonen die in Letland of in andere lidstaten zijn ingeschreven:

- i) indien meer dan 50 % van het aandelenkapitaal ervan in handen is van onderdanen van de lidstaten, de Letse overheid of een gemeente, afzonderlijk of in totaal;
- ii) indien meer dan 50 % van het aandelenkapitaal ervan in handen is van natuurlijke personen en ondernemingen van derde landen waarmee Letland een bilaterale overeenkomst met betrekking tot de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen heeft gesloten en die vóór 31 december 1996 door het Letse parlement is goedgekeurd;
- iii) indien meer dan 50 % van het aandelenkapitaal ervan in handen is van natuurlijke personen en ondernemingen van derde landen waarmee Letland na 31 december 1996 een bilaterale overeenkomst met betrekking tot de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen heeft gesloten, indien in die overeenkomst de rechten van Letse natuurlijke personen en ondernemingen op de verwerving van grond in het betreffende derde land zijn vastgesteld;

- iv) indien meer dan 50 % van het aandelenkapitaal ervan in handen is van de in de punten i), ii) en iii) bedoelde personen gezamenlijk; of
- v) die een openbare naamloze vennootschap zijn, indien de aandelen op de beurs genoteerd zijn.

Voor zover Nieuw-Zeeland toestaat dat onderdanen en ondernemingen van Letland stedelijk onroerend goed op zijn grondgebied kopen, staat Letland toe dat onderdanen en ondernemingen van Nieuw-Zeeland stedelijk onroerend goed in Letland kopen onder dezelfde voorwaarden als Letse onderdanen.

Maatregelen:

LV: Wet op de landhervorming in de steden van de Republiek Letland, artikelen (“section”) 20 en 21.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In DE: bepaalde voorwaarden van wederkerigheid kunnen van toepassing zijn voor de verwerving van onroerend goed.

In ES: voor buitenlandse investeringen in activiteiten die rechtstreeks betrekking hebben op investeringen in onroerend goed voor de diplomatieke missies door staten die geen lidstaat zijn, is een administratieve vergunning van de Spaanse ministerraad vereist, tenzij er sprake is van een wederzijdse liberaliseringsovereenkomst.

In RO: buitenlanders, staatlozen en buitenlandse rechtspersonen (andere dan onderdanen van en rechtspersonen van een lidstaat van de EER) kunnen eigendomsrechten ten aanzien van grond verwerven onder de voorwaarden geregeld in internationale verdragen, op basis van wederkerigheid. Buitenlanders, staatlozen en buitenlandse rechtspersonen mogen geen eigendomsrecht ten aanzien van grond verwerven onder gunstiger voorwaarden dan die welke gelden voor natuurlijke personen of rechtspersonen van de Unie.

Maatregelen:

DE: Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (EGBGB); Invoeringswet op het Burgerlijk Wetboek.

ES: Koninklijk besluit 664/1999 van 23 april 1999 betreffende buitenlandse investeringen.

RO: Wet nr. 17/2014 betreffende bepaalde maatregelen ter regeling van de verkoop en aankoop van buiten de stad gelegen landbouwgrond en wijzigingen daarop; en

Wet nr. 268/2001 op de privatisering van ondernemingen die grond bezitten die staatseigendom is en op privaat beheer van de staat voor landbouw en tot instelling van het Agentschap voor staatsdomeinen, met inbegrip van latere wijzigingen daarop.

Voorbehoud nr. 2 — Professionele diensten (behalve gezondheidszorg)

Sector — subsector: Professionele diensten — rechtskundig; octrooigemachtigde, industriële-eigendomgemachtigde, intellectuele-eigendomadvocaat; accountants en boekhouders; audit; belastingconsulenten; architecten en stedenbouwkundigen; ingenieurs en geïntegreerde diensten van ingenieurs.

Bedrijfstakkenclassificatie: CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, deel van 879

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Nationale behandeling

Meestbegunstigingsbehandeling

Hoger management en raden van bestuur

Lokale aanwezigheid

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

a) Rechtskundige diensten (deel van CPC 861)¹

Voor alle duidelijkheid: conform de Algemene aantekeningen, met name punt 8, kunnen de vereisten van inschrijving bij een balie omvatten dat een rechtendiploma in het gastland of gelijkwaardig moet zijn behaald, of dat een bepaalde mate van opleiding onder toezicht van een gekwalificeerde advocaat moet zijn genoten, of dat een kantoor of een postadres binnen de jurisdictie van een specifieke balie moet worden gehouden om voor inschrijving bij die balie in aanmerking te komen. Sommige lidstaten kunnen de bevoegdheid om het recht van de gast-jurisdictie te beoefenen, voorbehouden aan natuurlijke personen die een bepaalde positie bekleden binnen een advocatenkantoor, een bedrijf of onderneming of voor aandeelhouders.

¹ Voor de toepassing van dit voorbehoud:

- a) “intern recht”: het recht van de specifieke lidstaat en het recht van de Unie;
- b) “internationaal publiekrecht”: met uitzondering van het recht van de Unie, en inclusief het recht op basis van internationale verdragen, en internationaal gewoonterecht;
- c) “rechtskundig advies”: de verstrekking van advies aan en overleg met cliënten in zaken, met inbegrip van transacties, betrekkingen en geschillen ter zake van de toepassing of de uitlegging van het recht; de deelname met of namens cliënten aan onderhandelingen en andere contacten met derden in dergelijke zaken; en het opstellen van volledig of gedeeltelijk juridische stukken, en de controle van stukken van alle aard met het oog op en overeenkomstig de wettelijke vereisten;
- d) “rechtskundige vertegenwoordiging”: het opstellen van stukken met het oog op de indiening daarvan bij overheidsorganen, rechterlijke instanties of andere naar behoren ingestelde officiële gerechten; en het verschijnen voor overheidsorganen, rechterlijke instanties of andere naar behoren ingestelde officiële gerechten, en
- e) “juridische arbitrage, bemiddeling en mediation”: het opstellen van documenten die moeten worden voorgelegd aan, de voorbereiding en de verschijning voor, een arbiter, bemiddelaar of mediator in enig geschil betreffende de toepassing en uitlegging van het recht. Uitgezonderd zijn arbitrage-, bemiddelings- en mediationdiensten die niet de toepassing en de uitlegging van het recht betreffen; deze vallen onder bijkomende diensten bij managementadviesdiensten. Eveneens uitgezonderd is het optreden als scheidsrechter, bemiddelaar of mediator. Als subcategorie hebben internationale rechtskundige arbitrage-, bemiddelings- of mediationdiensten betrekking op dezelfde diensten, wanneer het geschil partijen van twee of meer landen betreft.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen — markttoegang:

In de EU: in elke lidstaat gelden niet-discriminerende voorwaarden inzake de rechtsvorm.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen — markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten — nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In de EU: personen mogen bij het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (hierna “EUIPO” genoemd) alleen rechtskundig worden vertegenwoordigd door een in een van de lidstaten van de EER ingeschreven advocaat die in de EER is gevestigd, voor zover die in die lidstaat bevoegd is om als merkengemachtigde of in industriële eigendomszaken op te treden, dan wel door erkende gemachtigden die op de daartoe door EUIPO bijgehouden lijst vermeld staan. (deel van CPC 861).

In AT: nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland alsmede ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) is vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht (Unierecht en recht lidstaat), met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties. Enkel advocaten met de nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland mogen rechtskundige diensten verlenen via een commerciële aanwezigheid. Het verlenen van rechtskundige diensten op het gebied van internationaal publiekrecht en van het recht van het eigen land is alleen toegestaan op grensoverschrijdende basis. De deelneming van buitenlandse advocaten (die in hun land van herkomst volledig gekwalificeerd moeten zijn) in het kapitaal van een advocatenkantoor en hun aandeel in het bedrijfsresultaat daarin mogen maximaal 25 % bedragen; het overige deel moet in handen zijn van volledig gekwalificeerde advocaten van een lidstaat van de EER of van Zwitserland en alleen deze laatsten mogen een beslissende invloed hebben op de besluitvorming van het advocatenkantoor.

In BE (met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): Ingezetenschap is vereist voor de volledige toelating tot de balie, en noodzakelijk voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het Belgische interne recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties. Voor volledige toelating tot de Balie moeten buitenlandse advocaten ten minste zes jaar ingezetene van het land zijn, te rekenen vanaf de datum van de aanvraag tot inschrijving, of drie jaar onder bepaalde voorwaarden. Hiervoor is wederkerigheid vereist.

Een buitenlandse advocaat mag rechtskundige diensten verlenen. Een advocaat die lid is van een buitenlandse (buiten de Unie) balie en zich in België wil vestigen maar niet aan de voorwaarden voor inschrijving op het tableau van volledig bevoegde advocaten, de EU-lijst of de lijst van advocaat-stagiairs voldoet, kan verzoeken op de zogenaamde “B-lijst” te worden geplaatst. Alleen de Brusselse balie kent een dergelijke B-lijst. Een advocaat op de B-lijst mag adviseren. Voor vertegenwoordiging voor het Hof van Cassatie is opname in een specifieke lijst vereist.

In BG (met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): voorbehouden aan onderdanen van een lidstaat of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de EER of van Zwitserland, die op grond van het recht van een van de bovenvermelde landen bevoegd zijn het beroep van advocaat uit te oefenen. Een buitenlands onderdaan (behalve het hiervoor vermelde) die overeenkomstig het recht van zijn eigen land bevoegd is het beroep van advocaat uit te oefenen, mag voor rechterlijke organen van de Republiek Bulgarije samen met een Bulgaarse advocaat verschijnen als raadsman voor de verdediging of gemachtigde van een onderdaan van zijn eigen land, in specifieke zaken of in zaken waarin in die mogelijkheid is voorzien in een verdrag tussen Bulgarije en die staat, of op basis van wederkerigheid, na een voorafgaand verzoek daartoe aan de deken van de Orde van advocaten. De minister van Justitie zal op verzoek van de deken van de Orde van advocaten aanduiden of voor een land wederkerigheid geldt. Een buitenlands onderdaan moet voor het verlenen van rechtskundige mediationdiensten een vergunning voor langdurig verblijf of permanent ingezetenschap van de Republiek Bulgarije hebben en in het uniforme register van mediators van het Ministerie van Justitie opgenomen zijn. In Bulgarije kan volledige nationale behandeling ten aanzien van de vestiging en de exploitatie van ondernemingen alsmede ten aanzien van het verlenen van diensten, alleen worden uitgebreid tot ondernemingen die gevestigd zijn in landen waarmee een bilaterale overeenkomst inzake wederzijdse juridische bijstand is of zal worden gesloten, en tot burgers van die landen.

In CY: nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland alsmede ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) is vereist. Alleen advocaten die bij de balie zijn ingeschreven, mogen vennoot, aandeelhouder of lid van de raad van bestuur van een advocatenkantoor op Cyprus zijn.

In CZ: volledige toelating tot de balie is vereist. Voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht (Unierecht en recht lidstaat), met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties, is de nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland vereist. Voor alle rechtskundige diensten is ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist.

In DE: alleen advocaten met een kwalificatie van een lidstaat van de EER of Zwitserland kunnen worden toegelaten tot de balie en zijn aldus gerechtigd rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht verlenen. Voor volledige toelating tot de balie is commerciële aanwezigheid vereist. De bevoegde orde van advocaten kan uitzonderingen toestaan.

Voor buitenlandse advocaten (met andere kwalificaties dan die van de EER en Zwitserland) kunnen beperkingen gelden voor aandelenbezit in een advocatenkantoor dat naar nationaal recht rechtskundige diensten verleent. Buitenlandse advocaten of advocatenkantoren mogen rechtskundige diensten met betrekking tot buitenlands recht en internationaal publiekrecht aanbieden indien zij aantonen dat zij ter zake deskundig zijn.

Een professionele onderneming kan alleen aandeelhouder worden van een Duits advocatenkantoor als zij is toegelaten tot de Duitse balie en een van de rechtsvormen heeft die worden genoemd in artikel 59b van de federale advocatenwet. Een aandeelhouder moet actief participeren in het advocatenkantoor. Filialen van buitenlandse advocatenkantoren mogen rechtskundige diensten verlenen indien zij zijn toegelaten tot de balie. Voor de toelating tot de balie is het vereist dat de aandeelhouders als advocaat of octrooiadvocaat gekwalificeerd zijn in een staat waar het overeenkomstige juridische beroep door de regelgeving van het Duitse Ministerie van Justitie wordt geschraagd als hebbende een vergelijkbare opleiding en beroepsstatus (artikel 206 federale advocatenwet en artikel 157 federale wet inzake octrooiadvocaten). Het filiaal moet beschikken over een afzonderlijk management met volmacht in Duitsland en ten minste één manager van het filiaal met volmacht moet toegelaten zijn tot de Duitse balie.

In DK: rechtskundige diensten die worden verleend onder de titel “advokat” (advocaat) of een soortgelijke titel, en vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties zijn voorbehouden aan advocaten met een Deense toelating om hun beroep uit te oefenen. Advocaten van de EU, de EER en Zwitserland kunnen hun beroep uitoefenen onder de titel van hun land van herkomst.

Onverminderd het bovenstaande EU-voorbehoud, kunnen alleen advocaten die hun praktijk uitoefenen bij het advocatenkantoor, de moederonderneming of een dochteronderneming, andere werknemers van het advocatenkantoor of een ander in Denemarken geregistreerd advocatenkantoor, aandelen van een advocatenkantoor bezitten. De andere werknemers van het advocatenkantoor mogen samen maximaal 10 % van de aandelen en stemrechten bezitten en moeten, om aandeelhouder te zijn, een examen afleggen over de regels die van bijzonder belang zijn voor de rechtspraktijk.

Alleen advocaten die hun praktijk uitoefenen bij het advocatenkantoor, de moederonderneming of een dochteronderneming, alsook andere aandeelhouders en werknemersvertegenwoordigers, kunnen lid van de raad van bestuur van een advocatenkantoor zijn. De meerderheid van de leden van de raad van bestuur moet bestaan uit advocaten die hun praktijk uitoefenen bij het advocatenkantoor, de moederonderneming of een dochteronderneming. Alleen advocaten die hun praktijk uitoefenen bij het advocatenkantoor, de moederonderneming of een dochteronderneming, en andere aandeelhouders die het bovengenoemde examen hebben afgelegd, kunnen bestuurder van het advocatenkantoor zijn.

In EE: ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) is vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht (Unierecht en recht lidstaat), en voor vertegenwoordiging in strafzaken voor de hoogste rechterlijke instantie.

In EL: nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland en ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) zijn vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht (Unierecht en recht lidstaat), met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties.

In ES: Nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland is vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties. De bevoegde instanties kunnen ontheffing van nationaliteitsvereisten verlenen. Een kantooradres is vereist om rechtskundige diensten te verlenen.

In FI: nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland en lidmaatschap van de balie zijn vereist voor het gebruik van de beroepstitel “advocaat” (in het Fins “asianajaja”; in het Zweeds “advokat”). Rechtskundige diensten, met inbegrip van diensten met betrekking tot intern Fins recht, kunnen ook worden verleend door personen die geen lid zijn van de balie.

In FR: ingezetenschap of vestiging in de EER is vereist voor de volledige toelating tot de balie, die noodzakelijk is voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot het interne recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties.

Vertegenwoordiging voor het “Cour de Cassation” en de “Conseil d’Etat” is middels quota beperkt, en is voorbehouden aan Franse en EU-onderdanen. Advocaten uit Nieuw-Zeeland kunnen zich in Frankrijk inschrijven als buitenlandse juridisch adviseur om tijdelijk of permanent bepaalde rechtskundige diensten in Frankrijk aan te bieden met betrekking tot het Nieuw-Zeelandse recht en het internationaal publiekrecht. Een kantooradres binnen de jurisdictie van de Franse balie of registratie of vestiging in de EER is vereist om diensten op permanente basis aan te bieden.

In HR: nationaliteit van een lidstaat van de Unie is vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht (Unierecht en recht lidstaat), met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties. Bij gerechtelijke procedures waarbij internationaal publiekrecht aan de orde komt, kunnen partijen voor arbitragegerechten en ad-hocgerechten worden vertegenwoordigd door een buitenlandse advocaat die lid is van de balie in zijn land van herkomst. Alleen een advocaat die de Kroatische titel van advocaat heeft, mag een advocatenkantoor oprichten (advocatenkantoren uit Nieuw-Zeeland mogen een filiaal oprichten, maar dat mag geen Kroatische advocaten in dienst hebben).

In HU: voor de volledige toelating tot de balie is nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland en ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties. Buitenlandse advocaten mogen juridisch advies verstrekken over het recht van het land van herkomst en internationaal publiekrecht in partnerschap met een Hongaarse advocaat of een Hongaars advocatenkantoor. Een samenwerkingsovereenkomst met een Hongaarse advocaat (ügyvéd) of een Hongaars advocatenkantoor (ügyvédi iroda) is vereist. Een buitenlandse rechtskundig adviseur kan geen lid zijn van een Hongaars advocatenkantoor. Een buitenlandse advocaat mag geen stukken opstellen met het oog op de indiening daarvan bij, noch optreden als de juridisch vertegenwoordiger van een cliënt voor, een arbiter, bemiddelaar of mediator in enig geschil.

In LT (met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland en ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) zijn vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht (Unierecht en recht lidstaat), met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties.

Advocaten uit andere landen alleen optreden als advocaat voor gerechtelijke instanties overeenkomstig internationale overeenkomsten, met inbegrip van specifieke bepalingen inzake vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties.

In LU (met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland en ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) zijn vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties.

De raad van de orde kan, op basis van wederkerigheid, vrijstelling verlenen van het nationaliteitsvereiste voor een buitenlands onderdaan.

In LV (met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland is vereist voor de beoefening van het interne recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties. Advocaten uit andere landen kunnen uitsluitend ingevolge een bilaterale overeenkomst inzake wederzijdse rechtsbijstand als advocaat voor de gerechtelijke instanties optreden.

Voor advocaten van de Unie of buitenlandse advocaten gelden bijzondere eisen. Deelname aan gerechtelijke procedures in strafzaken is bijvoorbeeld alleen toegestaan in samenwerking met een advocaat van het Letse college van beëdigde advocaten.

In MT: nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland en ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) zijn vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties.

In NL: alleen lokaal toegelaten advocaten die zijn ingeschreven in het Nederlandse register kunnen de titel “advocaat” gebruiken. In plaats van gebruik te maken van de volledige term “advocaat”, moeten (niet-ingeschreven) buitenlandse advocaten in het kader van hun activiteiten in Nederland hun beroepsorganisatie uit hun land van herkomst vermelden.

In PT (tevens met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) is vereist voor het beoefenen van de rechtspraktijk met betrekking tot Portugees intern recht. Voor vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties is volledige toelating tot de balie vereist. Buitenlanders in het bezit van een diploma dat is afgegeven door een faculteit der rechtsgeleerdheid in Portugal, kunnen zich inschrijven op het Portugese balie (Ordem dos Advogados), onder dezelfde voorwaarden als die voor Portugese onderdanen gelden, indien hun respectieve land een wederkerige behandeling aan Portugese onderdanen toekent.

Andere buitenlanders die een graad in de rechten hebben behaald die door een faculteit der rechtsgeleerdheid in Portugal wordt erkend, kunnen zich inschrijven als lid van de orde van advocaten, op voorwaarde dat ze de vereiste opleiding ondergaan en de definitieve beoordeling en het toelatingsexamen met goed gevolg afleggen. Alleen advocatenkantoren waarvan de aandelen uitsluitend in handen zijn van advocaten die tot de Portugese balie zijn toegelaten, kunnen als zodanig in Portugal de rechtspraktijk beoefenen.

Juridische raadpleging op het gebied van buitenlands en internationaal publiekrecht is toegestaan door “juristas de reconhecido mérito” (juristen van erkende bekwaamheid), meesters en doctoren in de rechtsgeleerdheid (ook al zijn zij niet-juristen en niet-universitair hoogleraren), mits zij hun professionele woonplaats (domiciliação) in PT hebben, een toelatingsexamen hebben afgelegd en aan de balie zijn ingeschreven.

In RO: een buitenlandse advocaat mag geen mondelinge conclusies nemen of schriftelijke conclusies indienen bij rechterlijke instanties en andere rechterlijke entiteiten, behalve voor internationale arbitrage.

In SE (met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): ingezetenschap van een lidstaat van de EER of Zwitserland is vereist voor toelating tot de balie en gebruik van de titel “advokat”. De Zweedse orde van advocaten kan vrijstellingen verlenen. Onverminderd het bovenstaande EU-voorbehoud is geen toelating tot de balie vereist voor de beoefening van Zweeds intern recht. Een lid van de Zweedse orde van advocaten kan alleen te werk worden gesteld door een lid van de balie of een onderneming die de activiteiten van een lid van de balie verricht. Niettemin mag een lid van de balie te werk worden gesteld in een buitenlandse onderneming die de activiteiten van een advocaat verricht, mits die onderneming is gevestigd in een lidstaat van de Unie of van de EER, of in Zwitserland. Mits de Zweedse orde van advocaten een vrijstelling verleent, kan een lid van de Zweedse orde van advocaten ook te werk worden gesteld in een advocatenkantoor van buiten de Unie.

Leden van de balie die hun rechtspraktijk uitoefenen in de vorm van een onderneming of een personenvennootschap, mogen geen andere doelstelling hebben en geen andere activiteiten verrichten dan het beroep van advocaat uitoefenen. Samenwerking met andere advocatenkantoren is toegestaan, maar voor samenwerking met buitenlandse kantoren is toestemming van de Zweedse orde van advocaten vereist. Alleen leden van de balie mogen rechtstreeks of onrechtstreeks, of via een onderneming, het beroep van advocaat uitoefenen, aandelen bezitten van de onderneming of vennoot zijn. Alleen leden van de balie mogen lid of plaatsvervangend lid van de raad van bestuur, vice-directeur, bevoegde ondertekenaar of secretaris van een onderneming of personenvennootschap zijn.

In SI (met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): Voor vertegenwoordiging voor een rechterlijke instantie tegen betaling is commerciële aanwezigheid in Slovenië vereist. Een buitenlandse advocaat die bevoegd is in het buitenland zijn beroep uit te oefenen, kan rechtskundige diensten verlenen of het recht beoefenen onder de voorwaarden van artikel 34a van de advocatenwet, mits is voldaan aan de voorwaarde van feitelijke wederkerigheid.

Onverminderd het EU-voorbehoud betreffende niet-discriminerende voorwaarden inzake de rechtsvorm: commerciële aanwezigheid voor door de Sloveense balie aangewezen advocaten is uitsluitend beperkt tot individueel gevestigde advocaten, advocatenkantoren in de vorm van een personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid of advocatenkantoren met onbeperkte aansprakelijkheid (personenvennootschap). De activiteiten van advocatenkantoren zijn beperkt tot het beoefenen van de rechtspraktijk. Alleen advocaten mogen vennoot zijn in een advocatenkantoor.

In SK (met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): nationaliteit van een lidstaat van de EER en ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) in Slowakije zijn vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht, met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties. Voor advocaten van buiten de Unie geldt de voorwaarde van feitelijke wederkerigheid.

Maatregelen:

EU: Artikel 120 van Verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad¹;

Artikel 78 van Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001²

AT: Rechtsanwaltsordnung (Advocatenwet) – RAO, RGBl. Nr. 96/1868, artikelen 1 en 21c.;
Rechtsanwaltsgesetz – EIRAG, BGBl. Nr. 27/2000 zoals gewijzigd; § 41 EIRAG.

BE: Belgisch Gerechtelijk Wetboek (artikelen 428-508); Koninklijk besluit van 24 augustus 1970.

BG: Wet op de advocatuur; Wet inzake mediation, en Wet op het notarisambt en de notariële activiteit.

CY: Advocatenwet (hoofdstuk 2), zoals gewijzigd.

CZ: Wet nr. 85/1996 Coll., Wet op de juridische beroepen.

¹ Verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake het Uniemerk (PB EU L 154 van 16.6.2017, blz. 1).

² Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen (PB EU L 3 van 5.1.2002, blz. 1).

DE: Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; Federale advocatenwet);

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG), en

§ 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

DK: Retsplejeloven (Wet op de rechterlijke organisatie), hoofdstukken 12 en 13
(Geconsolideerde wet nr. 1284 van 14 november 2018).

EE: Advokatuuriseadus (Advocatenwet);

Tsiviilkohtumenetluse seadustik (Wetboek van burgerlijke rechtsvordering);

halduskohtumenetluse seadustik (Wetboek bestuursprocesrecht);

kriminaalmenetluse seadustik (Wetboek van strafvordering); en

vääirteomenetluse seadustik (Wetboek van strafvordering).

EL: Nieuwe advocatenwet nr. 4194/2013.

ES: Real Decreto 135/2021, de 2 de marzo, por el que se aprueba el Estatuto General de la
Abogacía Española, Article 9.1.a.

FI: Laki asianajajista (Advocatenwet) (496/1958), afd. 1 en 3; en Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (Wetboek van procesrecht).

FR: Loi 71-1130 du 31 décembre 1971, Loi 90-1259 du 31 décembre 1990 en Ordonnance du 10 septembre 1817 modifiée.

HR: Wet op de juridische beroepen (OG 9/94, 117/08, 75/09, 18/11).

HU: Wet LXXVIII van 2017 inzake de beroepsactiviteiten van advocaten.

LT: Wet op de balie van de Republiek Litouwen van 18 maart 2004 nr. IX-2066, zoals laatstelijk gewijzigd op 12 december 2017 bij wet nr. XIII-571.

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV: Wetboek van strafvordering, s. 79, en Wet op de advocatuur van de Republiek Letland, s. 4.

MT: Code of Organisation and Civil Procedure (Cap. 12).

NL: Advocatenwet.

PT: Wet 145/2015, 9 set., alterada p/ Lei 23/2020, 6 jul. (art.º 194 substituído p/ art.º 201.º; e art.º 203.º substituído p/ art.º 213.º);

Statuut Portugese balie (Estatuto da Ordem dos Advogados) en Wetsbesluit 229/2004, artikel 5 en artikelen 7 tot en met 9; en Wetsbesluit nr. 88/2003, artikelen 77 en 102; Statuut van de beroepsvereniging voor advocaten (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), zoals gewijzigd bij Wet nr. 49/2004, mas alterada p/ Lei 154/2015, 14 set; bij wet 14/2006 en bij wetsbesluit nr. 226/2008 alterado p/Lei 41/2013, 26 jun; en

Wet 78/2001, artikelen 31, 4, Alterada p/Lei 54/2013, 31 jul; Verordening inzake mediation op het gebied van familie en werk (Ordinance 282/2010), alterada p/ Portaria 283/2018, 19 out; Wet 21/2007 inzake strafrechtelijke bemiddeling, artikel 12; Wet 22/2013, 26 fev., alterada p/ Lei 17/2017, 16 maio, alterada pelo Decreto-Lei 52/2019, 17 abril.

RO: Wet op de advocatuur; Wet inzake mediation, en Wet op het notarisambt en de notariële activiteit.

SE: Rättegångsbalken (Zweeds wetboek van procesrecht) (1942:740); en

de op 29 augustus 2008 vastgestelde gedragscode van de Zweedse balie.

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB8 Državnega Zbora RS z dne 7 junij 2019 (Advocatenwet) niet-officiële geconsolideerde tekst van het Sloveens Parlement van 7 juni 2019).

SK: Wet 586/2003 op de advocatuur, artikelen 2 en 12.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In PL: buitenlandse advocaten mogen zich uitsluitend vestigen als geregistreerde personenvennootschap, commanditaire vennootschap of commanditaire vennootschap op aandelen.

Maatregelen:

PL: Wet van 5 juli 2002 betreffende de verlening van rechtsbijstand in de Republiek Polen door buitenlandse advocaten, artikel 19; de wet inzake belastingadvies.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In IE, IT: ingezetenschap (commerciële aanwezigheid) is vereist voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot intern recht (Unierecht en recht lidstaat), met inbegrip van vertegenwoordiging voor rechterlijke instanties.

Maatregelen:

IE: Solicitors Acts 1954-2011.

IT: Koninklijk besluit 1578/1933, art. 17 van de Wet op de juridische beroepen.

- b) Octrooigemachtigden, industriële-eigendomgemaaktigden, intellectuele-eigendomadvocaten (deel van CPC 879, 861, 8613)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In DE: alleen octrooi-advocaten met een EEA- of Zwitserse kwalificatie kunnen worden toegelaten tot de balie en mogen aldus diensten van octrooigemachtigde verlenen in Duitsland met betrekking tot intern recht. Voor volledige toelating tot de balie is commerciële aanwezigheid vereist. De orde van advocaten kan uitzonderingen toestaan. Buitenlandse octrooi-advocaten kunnen rechtskundige diensten met betrekking tot buitenlands recht aanbieden wanneer zij aantonen dat zij ter zake deskundig zijn. Registratie is vereist om rechtskundige diensten in Duitsland te verlenen. Buitenlandse (andere dan met een kwalificatie van een lidstaat van de EER of Zwitserland) octrooiadvocaten mogen niet met nationale octrooiadvocaten gezamenlijk een kantoor oprichten.

Buitenlandse (andere dan van een lidstaat van de EER of Zwitserland) octrooiadvocaten mogen alleen in de vorm van een “Patentanwalts-GmbH” of een “Patentanwalts-AG” commercieel aanwezig zijn door een minderheidsbelang te verwerven.

Sinds 1 augustus 2022 kan een professionele onderneming alleen aandeelhouder worden van een Duits octrooibureau als een dergelijke professionele onderneming is toegelaten tot de Duitse octrooikamer en een van de rechtsvormen heeft die worden genoemd in artikel 52b van de verordening betreffende octrooiadvocaten. Buitenlandse octrooibureaus kunnen rechtskundige diensten verlenen indien zij zijn toegelaten tot de Duitse octrooikamer. Een dergelijke toelating vereist de kwalificatie van een aandeelhouder als advocaat, belastingaccountant, auditor of octrooiadvocaat en in het geval van filialen, een manager met volmacht in Duitsland.

In FR: voor registratie op de lijst van industriële-eigendomsgemachtigde is vestiging in of ingezetenschap van een lidstaat van de EER vereist. Nationaliteit van een lidstaat van de EEA is vereist voor natuurlijke personen. Om een cliënt voor het nationale bureau voor intellectuele eigendom te vertegenwoordigen, is vestiging in een lidstaat van de EER vereist. Diensten kunnen uitsluitend worden verricht via "société civile professionnelle" (SCP), "société d'exercice libéral" (SEL) of een andere rechtsvorm, onder bepaalde voorwaarden. Ongeacht de rechtsvorm moet meer dan de helft van de aandelen en stemrechten in handen zijn van beroepsbeoefenaren van de EER. Advocatenkantoren kunnen bevoegd zijn om diensten van industriële-eigendomsgemachtigde te verlenen (zie voorbehoud voor rechtskundige diensten).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In AT: vereiste van nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland voor het verlenen van diensten van octrooigemachtigden; ingezetenschap is vereist.

In BG en CY: vereiste van nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland voor het verlenen van diensten van octrooigemachtigden. In CY is ingezetenschap vereist.

In EE: nationaliteit van Estland of een lidstaat van de Unie en permanent ingezetenschap is vereist voor het verlenen van diensten van octrooigemachtigde.

In ES: vestiging in een lidstaat, commerciële aanwezigheid en permanent ingezetenschap zijn vereist voor het verlenen van diensten van octrooigemachtigde.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling:

In PT: vereiste van nationaliteit van een lidstaat van de EER voor het verlenen van diensten van industriële-eigendomgemachtigde.

In LV: nationaliteit van een lidstaat van de Unie is vereist voor octrooiadvocaten.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In FI en HU: ingezetenschap van een lidstaat van de EER is vereist voor het verlenen van diensten van octrooigemachtigden.

In SI: ingezetenschap van Slovenië is vereist voor houders of aanvragers van geregistreerde rechten (octrooien, handelsmerken, modelbescherming). Als alternatief is een in Slovenië geregistreerde octrooigemachtigde of een in Slovenië geregistreerde merken- en modelgemachtigde nodig voor het hoofddoel van het verlenen van diensten zoals verwerking en kennisgeving.

Maatregelen:

AT: Wet inzake octrooiadvocaten, BGBl. 214/1967, zoals gewijzigd, §§ 2 en 16a.

BG: Hoofdstuk 8b van de Wet inzake octrooien en registratie van gebruiksmodellen.

CY: Advocatenwet (hoofdstuk 2), zoals gewijzigd.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO). Gesetz über die Tätigkeit europäischer Patentanwälte in Deutschland (EuPAG) en § 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

EE: Patendivoliniku seadus (wet inzake octrooigemachtigden) § 2, § 14.

ES: Ley 24/2015, de 24 de julio, de Patentes, artikelen 175, 176 en 177. Ley 17/2009, de 23 de noviembre, sobre el libre acceso a las actividades de servicios y su ejercicio, artikel 3.2.

FI: Tavaramerkkilaki (Wet op de handelsmerken) (7/1964);

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiainluokista (wet op bevoegde industriële-eigendomadvocaten (22/2014);

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (wet inzake plantveredelingsrechten) 1279/2009, en

Mallioikeuslaki (wet inzake geregistreerde tekeningen en modellen) 221/1971

FR: Code de la propriété intellectuelle.

HU: Wet XXXII van 1995 inzake octrooiadvocaten.

LV: De wet inzake instellingen en procedures voor industriële eigendom, hoofdstuk XVIII (artikelen 119-136).

PT: Wetsbesluit 15/95, zoals gewijzigd bij Wet nr. 17/2010, bij Portaria 1200/2010, artikel 5, en bij Portaria 239/2013; en Wet 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (Industrial Property Act), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 100/13 en 23/20 (Staatsblad van de Republiek Slovenië, nr. 51/06 – officiële geconsolideerde tekst 100/13 en 23/20).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In IE: voor vestiging moet ten minste een van de bestuurders, vennoten, managers of werknemers van een vennootschap in Ierland als octrooi- of intellectuele-eigendomsrechtadvocaat zijn ingeschreven. Voor het verlenen van diensten op grensoverschrijdende basis gelden de vereisten van nationaliteit van een lidstaat van de EER en commerciële aanwezigheid, hoofdvestiging in een lidstaat van de EER, en kwalificatie volgens het recht van een lidstaat van de EER.

Maatregelen:

IE: Sections 85 en 86 van de Trade Marks Act 1996, zoals gewijzigd;

Voorschriften 51, 51A en 51B van de Trade Marks Rules 1996, zoals gewijzigd;;

Sections 106 en 107 van de Trade Marks Act 1992, zoals gewijzigd, en Register of Patent Agent Rules S.I. 580 van 2015.

- c) Boekhoudkundige diensten (CPC 8621 andere dan auditdiensten, 86213, 86219 en 86220)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In AT: overeenkomstig het recht van hun land van herkomst gekwalificeerde buitenlandse accountants en boekhouders mogen maximaal 25 % van het kapitaal en de stemrechten van een Oostenrijkse onderneming in handen hebben. De dienstverlener moet een kantoor of zetel in een lidstaat van de EER hebben (CPC 862).

In FR: vestiging of ingezetenschap is vereist. Diensten kunnen via elke bedrijfsvorm worden verricht, met uitzondering van een "société en nom collectif" (SNC) en "société en commandite simple" (SCS). Specifieke voorwaarden gelden voor "société d'exercice libéral" (SEL), "association de gestion et comptabilité" (AGC) en "société pluri-professionnelle d'exercice" (SPE)(CPC 86213, 86219, 86220).

In IT: ingezetenschap of plaats van de bedrijfszetel is vereist voor inschrijving in het beroepsregister, hetgeen noodzakelijk is voor het verlenen van boekhoudkundige diensten (CPC 86213, 86219, 86220).

In PT (met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): voor inschrijving in het beroepsregister door de Kamer van accountants (Ordem dos Contabilistas Certificados), die noodzakelijk is voor het verrichten van boekhoudkundige diensten, is ingezetenschap of vestigingsplaats vereist, mits Portugese onderdanen op basis van wederkerigheid worden behandeld.

Maatregelen:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (Wet op de accountants en de accountancy, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4; en

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I Nr. 191/2013, §§ 7, 11, 28.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

IT: Wetsbesluit 139/2005; en Wet 248/2006.

PT: Wetsbesluit nr. 452/99, gewijzigd bij Wet nr. 139/2015, 7 september.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In SI: vereiste van vestiging in de Europese Unie voor het verlenen van boekhoudkundige diensten (CPC 86213, 86219, 86220).

Maatregelen:

SI: Wet inzake diensten op de interne markt, staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 21/10.

d) Auditdiensten (CPC 86211 en 86212 andere dan boekhoudkundige)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In de EU: voor het verlenen van wettelijke auditdiensten is goedkeuring vereist van de bevoegde autoriteit van een lidstaat die de gelijkwaardigheid van de kwalificaties van een auditor die onderdaan is van Nieuw-Zeeland of van een derde land kunnen erkennen, op voorwaarde van wederkerigheid (CPC 8621).

Maatregelen:

EU: Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad¹, en

Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad².

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In BG: er gelden niet-discriminerende voorwaarden inzake de rechtsvorm.

Maatregelen:

BG: Wet inzake onafhankelijke financiële audits.

¹ Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad (PB EU L 182 van 29.6.2013, blz. 19).

² Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen en tot wijziging van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad (PB L 157 van 9.6.2006, blz. 87).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In AT: overeenkomstig het recht van hun land van herkomst gekwalificeerde buitenlandse auditors mogen maximaal 25 % van het kapitaal en de stemrechten van een Oostenrijkse onderneming bezitten. De dienstverlener moet een kantoor of zetel in een lidstaat van de EER hebben.

Maatregelen:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Wet op de accountants en de accountancy, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In DK: voor het verlenen van wettelijke auditdiensten is Deense toelating als auditor vereist. Voor toelating is ingezetenschap in een lidstaat van de EER vereist. Stemrechten in erkende auditkantoren en niet-erkende auditkantoren overeenkomstig de regelgeving tot omzetting van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad¹ is beperkt tot maximaal 10 %.

¹ Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad (PB EU L 157 van 9.6.2006, blz. 87).

In FR (met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): voor wettelijke audits geldt dat vestiging of ingezetenschap vereist is. Nieuw-Zeelandse onderdanen mogen in Frankrijk wettelijke auditdiensten verlenen, op voorwaarde van wederkerigheid. Diensten kunnen via elke vennootschapsvorm worden verleend, behalve die waarbij vennoten als handelaren (commerçants) worden beschouwd, zoals "société en nom collectif" (SNC) en "société en commandite simple" (SCS).

In PL: voor het verlenen van auditdiensten is vestiging in de Unie vereist.

er gelden vereisten inzake de rechtsvorm.

Maatregelen:

DK: Revisorloven (Deense Wet inzake erkende auditors en auditkantoren), Wet nr. 1287 van 20 november 2018.

FR: Code de commerce.

PL: Wet van 11 mei 2017 betreffende auditors, auditkantoren en overheidstoezicht – Pools staatsblad nr. 2017, punt 1089.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In CY: vergunningsvereiste, hiervoor wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: de werkgelegenheid in de subsector. Beroepsverenigingen (personenvennootschappen) van natuurlijke personen zijn toegestaan.

In SK: de bevoegdheid voor het uitvoeren van audits in de Slowaakse Republiek kan uitsluitend worden verleend aan ondernemingen waarvan ten minste 60 % van het kapitaal of van de stemrechten in handen is van Slowaakse onderdanen of onderdanen van een lidstaat.

Maatregelen:

CY: Wet op de accountants van 2017 (Wet 53 (I)/2017).

SK: Wet nr. 423/2015 inzake wettelijke audit.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen — markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten — nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In DE: auditondernemingen (Wirtschaftsprüfungsgesellschaften) kunnen alleen rechtsvormen aannemen die binnen de EER toegestaan zijn. Vennootschappen onder firma en commanditaire vennootschappen kunnen als “Wirtschaftsprüfungsgesellschaften” worden erkend indien zij als handelsvennootschap (“trading partnership”) in het handelsregister zijn opgenomen op basis van hun fiduciaire activiteiten, artikel 27 (Wirtschaftsprüferordnung, WPO). Evenwel mogen auditors uit derde landen die overeenkomstig artikel 134 (Wirtschaftsprüferordnung, WPO) zijn ingeschreven, de wettelijke controles van de jaarlijkse financiële overzichten uitvoeren of de geconsolideerde financiële overzichten opstellen van ondernemingen met zetel buiten de Unie, waarvan de effecten op een gereguleerde markt worden verhandeld.

Maatregelen:

DE: Handelsgesetzbuch, (HGB; Handelswetboek); Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (Wirtschaftsprüferordnung, WPO, Accountantswet).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling:

In ES: wettelijke auditors moeten de nationaliteit van een lidstaat hebben. Dit voorbehoud is niet van toepassing op de audits van ondernemingen van buiten de Unie die op een Spaanse gereguleerde markt zijn genoteerd.

Maatregelen:

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (nieuwe wet inzake accountantscontrole: Wet 22/2015 inzake auditdiensten).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In EE: er gelden vereisten inzake de rechtsvorm. De meerderheid van de stemmen die door de aandelen van een auditkantoor worden vertegenwoordigd, behoort toe hetzij aan beëdigde auditors die onder toezicht staan van een bevoegde autoriteit van een lidstaat van de EER en die hun kwalificatie in een EER-lidstaat hebben verworven, hetzij aan accountantskantoren. Ten minste driekwart van de personen die een auditkantoor op grond van de wet vertegenwoordigen, moet hun kwalificaties in een lidstaat van de EER hebben verworven.

Maatregelen:

EE: Wet op de activiteiten van auditors (Audiitortevuse seadus) § 76-77.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In SI: commerciële aanwezigheid is vereist. Een auditkantoor van een derde land mag aandelen bezitten in of een partnerschap vormen met een Sloveens auditkantoor, op voorwaarde dat uit hoofde van de wetgeving van dat derde land het omgekeerde is toegestaan aan Sloveense auditkantoren in dat land (wederkerigheidsvereiste).

Maatregelen:

SI: Wet inzake accountantscontrole (ZRev-2), Staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 65/2008 (zoals laatstelijk gewijzigd bij wet nr. 115/21); en Wet op de ondernemingen (ZGD-1), Staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 42/2006 (zoals laatstelijk gewijzigd bij wet nr. 18/21).

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In BE: vereiste van vestiging in België waar de beroepsactiviteit zal plaatsvinden en waar daarmee verband houdende handelingen, documenten en correspondentie plaatsvinden. Ten minste één administrateur of manager van de vestiging moet erkend auditor zijn.

In FI: EER-ingezetenschap is vereist voor ten minste een van de auditors van een Finse vennootschap met beperkte aansprakelijkheid en voor ondernemingen die audits moeten uitvoeren. Een auditor moet een plaatselijk erkend auditor of een plaatselijk erkend auditkantoor zijn.

In HR: auditdiensten mogen alleen worden verleend door in Kroatië gevestigde rechtspersonen of door natuurlijke personen die ingezetene van Kroatië zijn.

In IT: ingezetenschap is vereist voor het verlenen van auditdiensten door natuurlijke personen.

In LT: vestiging in een lidstaat van de EER is vereist voor het verlenen van auditdiensten.

In SE: alleen in Zweden erkende auditors en in Zweden geregistreerde auditkantoren mogen wettelijke auditdiensten uitvoeren. EER-ingezetenschap is vereist. De titels “erkend auditor” en “toegelaten auditor” mogen alleen worden gebruikt door auditors die in Zweden erkend of toegelaten zijn. Auditors van coöperatieve verenigingen of bepaalde andere ondernemingen die niet gecertificeerde of toegelaten accountant zijn, moeten ingezetene van de EER zijn; tenzij de overheid of een door de overheid aangewezen instantie in een specifiek geval anders toestaat.

Maatregelen:

BE: Wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren (wet op het auditberoep).

FI: Tilintarkastuslaki (Wet inzake audits) (459/2007), de sectorale wet- en regelgeving schrijft het gebruik van lokaal toegelaten auditors voor.

HR: Wet inzake accountantscontrole (OG 146/05, 139/08, 144/12), artikel 3.

IT: Wetsbesluit 58/1998, artikelen 155, 158 en 161; en

Besluit 99/1998 van de president van de republiek, en Wetsbesluit 39/2010, artikel 2.

LT: Wet inzake accountantscontrole van 15 juni 1999 nr. VIII -1227 (nieuwe versie van 3 juli 2008 nr. X1676).

SE: Revisorslagen (Wet betreffende auditors) (2001:883);

Revisionslag (Wet inzake accountantscontrole) (1999:1079);

Aktiebolagslagen (Vennootschapswet) (2005:551);

Lag om ekonomiska föreningar (Wet op coöperatieve economische verenigingen) (2018:672);
en

andere, waarin de voorwaarden om gebruik te maken van erkende auditors zijn geregeld.

e) Diensten van belastingconsulenten (CPC 863, met uitzondering van rechtskundig adviesdiensten en rechtskundige vertegenwoordiging in belastingaangelegenheden, opgenomen onder rechtskundige diensten)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In AT: maximaal 25 % van het kapitaal en de stemrechten van een Oostenrijkse onderneming mag in handen zijn van naar het recht van hun land van herkomst gekwalificeerde buitenlandse belastingadviseurs. De dienstverlener moet een kantoor of zetel in een lidstaat van de EER hebben.

Maatregelen:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Wet op de accountants en de accountancy, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In DE: er gelden niet-discriminerende voorwaarden inzake de rechtsvorm.

Maatregelen:

DE: Steuerberatungsgesetz (wet inzake belastingadvies, 4 november 1975 (BGBl. I, blz. 2735), zoals laatst gewijzigd door artikel 50 van de wet van 10 augustus 2021 (BGBl. I, blz. 2436): §§ 3, 34, 40 (1), 49, 50a.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In FR: vestiging of ingezetenschap is vereist. Diensten kunnen via elke bedrijfsvorm worden verricht, met uitzondering van een "société en nom collectif" (SNC) en "société en commandite simple" (SCS). Specifieke voorwaarden gelden voor "société d'exercice libéral" (SEL), "association de gestion et comptabilité" (AGC) en "société pluri-professionnelle d'exercice" (SPE).

Maatregelen:

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In HU: ingezetenschap van een lidstaat van de EER is vereist voor het verlenen van belastingadviesdiensten.

In IT: ingezetenschap is vereist.

Maatregelen:

HU: Wet 150 van 2017 betreffende belasting; Regeringsbesluit 2018/263 betreffende de registratie en opleiding van de activiteiten van belastingconsulenten.

IT: Wetsbesluit 139/2005; en Wet 248/2006.

- f) Diensten van architecten en stedenbouwkundigen, diensten van ingenieurs en geïntegreerde diensten van ingenieurs (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In FR: een architect mag zich alleen in Frankrijk vestigen om architectuurdiensten te verlenen met gebruikmaking van een van de volgende rechtsvormen (op niet-discriminerende basis): "société anonyme" (SA), "société à responsabilité limitée" (SARL) (sociétés anonymes, à responsabilité limitée), "entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée" (EURL), "société professionnelle civile" (SCP) (en commandite par actions), "société coopérative et participative" (SCOP), "société d'exercice libéral à responsabilité limitée" (SELARL), "société d'exercice libéral à forme anonyme" (SELAFA), "société d'exercice libéral par actions simplifiée" (SELAS) of "société par actions simplifiée" (SAS), of als individu of vennoot in een architectenbureau (CPC 8671).

Maatregelen:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales;
Décret 95-129 du 2 février 1995 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société en participation;

Décret 92-619 du 6 juillet 1992 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société d'exercice libéral à responsabilité limitée SELARL, société d'exercice libéral à forme anonyme SELAFA, société d'exercice libéral en commandite par actions SELCA, en Loi 77-2 du 3 janvier 1977.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In BG: voor adviseurs die de conformiteitsbeoordeling van de investeringsontwerpen uitvoeren of bouwtoezicht uitoefenen, is vestiging in Bulgarije vereist volgens de Bulgaarse handelswet of registratie in het handelsregister van een lidstaat van de EU of EER.

Maatregelen:

BG: Artikel 167, lid 1, Wet op de ruimtelijke ordening.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling:

In HR: een ontwerp of een project van een buitenlandse architect, ingenieur of stedenbouwkundige moet worden goedgekeurd door een bevoegde persoon in Kroatië met het oog op de naleving van de Kroatische wetgeving (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Maatregelen:

HR: Wet op de ruimtelijke ordening en bouwactiviteiten (OG 118/18, 110/19); wet op de ruimtelijke ordening (OG 153/13, 39/19).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In CY: nationaliteits- en ingezetenschapsvereisten voor het verlenen van diensten van architecten en stedenbouwkundigen, alsmede diensten van ingenieurs en geïntegreerde diensten van ingenieurs (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Maatregelen:

CY: Wet 41/1962, zoals gewijzigd; Wet nr. 224/1990, zoals gewijzigd; en Wet nr. 29(i)2001, zoals gewijzigd.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In CZ: ingezetenschap van een lidstaat van de EER is vereist.

In HU: ingezetenschap van een lidstaat van de EER is vereist voor het verlenen van de volgende diensten voor zover verleend door een natuurlijke persoon die zich op het grondgebied van Hongarije bevindt: diensten van architecten, diensten van ingenieurs (alleen van toepassing op afgestudeerde stagiairs), geïntegreerde diensten van ingenieurs en diensten van landschapsarchitecten (CPC 8671, 8672, 8673 en 8674).

In IT: ingezetenschap of professionele domicilie/plaats van de bedrijfszetel in Italië is vereist voor inschrijving in het beroepsregister, hetgeen noodzakelijk is voor het verlenen van diensten van architecten en ingenieurs (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

In SK: ingezetenschap van een lidstaat van de EER is vereist voor inschrijving bij de beroepsvereniging, hetgeen noodzakelijk is voor het verlenen van diensten van architecten en ingenieurs (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Maatregelen:

CZ: Wet nr. 360/1992 Coll. inzake de praktijk van het beroep van toegelaten architecten en toegelaten ingenieurs en technici die werkzaam zijn op het gebied van bouwkundige constructies.

HU: Wet LVIII van 1996 betreffende de beroepsverenigingen van architecten en ingenieurs.

IT: Koninklijk besluit 2537/1925, regelgeving betreffende het beroep van architect en ingenieur; Wet 1395/1923; en

Besluit van de president van de republiek (D.P.R.) 328/2001.

SK: Wet 138/1992 betreffende architecten en ingenieurs, artikelen 3, 15, 15a, 17a en 18a.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In BE: het verlenen van diensten van architecten omvat zeggenschap over de uitvoering van de werken (CPC 8671, 8674). Buitenlandse architecten met een vergunning in hun gastland die hun beroep incidenteel in België willen uitoefenen, moeten vooraf toestemming krijgen van de raad van de orde van architecten in het geografische gebied waar zij diensten verlenen.

Maatregelen:

BE: Wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect, en

Wet van 26 juni 1963 tot instelling van de Orde van Architecten, Reglement van 16 december 1983 van beroepsplichten door de Nationale Raad van de Orde der architecten vastgesteld (goedgekeurd bij artikel 1 van het KB van 18 april 1985, B.S., 8 mei 1985).

Voorbehoud nr. 3 — Professionele diensten (gezondheidszorg en detailhandel in geneesmiddelen)

Sector – subsector: Professionele diensten – medische (diensten van psychologen daaronder begrepen) en tandheelkundige diensten; diensten van verpleegkundigen, diensten van fysiotherapeuten en paramedisch personeel; veterinaire diensten; detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische goederen en andere door apothekers verleende diensten

Bedrijfstakkenclassificatie: CPC 9312, 93191, 932, 63211

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Nationale behandeling

Meestbegunstigingsbehandeling

Hoger management en raden van bestuur

Lokale aanwezigheid

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

- a) Medische en tandheelkundige diensten, diensten van verloskundigen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel (CPC 852, 9312, 93191)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In IT: nationaliteit van een lidstaat van de Unie is vereist voor de diensten van psychologen; aan buitenlandse beroepsbeoefenaren kan op basis van wederkerigheid worden toegestaan dat zij hun beroep uitoefenen (deel van CPC 9312).

Maatregelen:

IT: Wet 56/1989 betreffende het beroep van psycholoog.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In CY: Cypriotische nationaliteit en ingezetenschap zijn vereist voor artsen (inclusief psychologen), tandartsen, verloskundigen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel.

Maatregelen:

CY: Wet op de registratie van artsen (hoofdstuk 250), zoals gewijzigd;

Wet op de registratie van tandartsen (hoofdstuk 249), zoals gewijzigd;

Wet 75 (I)/2013, zoals gewijzigd — Podologen;

Wet 33 (I)/2008, zoals gewijzigd — Medische fysica;

Wet 34 (I)/2006, zoals gewijzigd — Ergotherapeuten;

Wet 9 (I)/1996, zoals gewijzigd — Tandtechnici;

Wet 68 (I)/1995, zoals gewijzigd — Psychologen;

Wet 16 (I)/1992, zoals gewijzigd — Opticiens;

Wet 23 (I)/2011, zoals gewijzigd — Radiologen / Radiotherapeuten;

Wet 31 (I)/1996, zoals gewijzigd — Diëtisten / Voedingsdeskundigen;

Wet 140/1989 — zoals gewijzigd — Psychotherapeuten; en

Wet 214/1988 — zoals gewijzigd — Verpleegkundigen.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, lokale aanwezigheid:

In DE (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): voor inschrijving in het beroepsregister kunnen geografische beperkingen worden opgelegd, die zowel op onderdanen als op niet-onderdanen van toepassing zijn.

Artsen (psychologen, psychotherapeuten en tandartsen daaronder begrepen) moeten zich inschrijven bij de regionale verenigingen voor artsen en tandartsen van de wettelijke ziektekostenverzekering (“kassenärztliche” of “kassenzahnärztliche Vereinigungen”) als zij patiënten wensen te behandelen die via de wettelijke ziekenfondsen zijn verzekerd. Die inschrijving kan afhankelijk zijn van kwantitatieve beperkingen op basis van de regionale spreiding van de artsen. Voor tandartsen geldt die beperking niet. Inschrijving is alleen noodzakelijk voor artsen die werken in het openbare stelsel van gezondheidszorg. Er kunnen niet-discriminerende beperkingen bestaan ten aanzien van de rechtsvorm die vereist is om deze diensten te mogen verlenen (§ 95 SGB V).

Alleen natuurlijke personen hebben toegang tot het beroep van verloskundige. Medische en tandheelkundige diensten mogen worden verleend door natuurlijke personen, erkende centra voor medische zorg en gemachtigde instanties. Daarnaast kunnen vestigingseisen gelden.

Wat telegeneeskunde betreft, kan het aantal verleners van informatie- en communicatietechnologie worden beperkt om interoperabiliteit, compatibiliteit en de noodzakelijke veiligheidsnormen te waarborgen. Deze beperking wordt op niet-discriminerende wijze toegepast (CPC 9312, 93191).

Maatregelen:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; Federal Medical Regulation);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; wet op de psychotherapeutische behandelingen);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf von Hebammen (HebG); en

Bundes-Apothekerordnung.

Op regionaal niveau kan aanvullende wetgeving met betrekking tot verloskundigen bestaan.

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; Sociaal Wetboek, vijfde boek) – wettelijke ziektekostenverzekering.

Regionaal niveau:

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg;

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) in Bayern;

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGH); Gesetz über die Berufsgerichtsbarkeit der Heilberufe; Hamburgisches Gesetz über die Ausübung des Berufs der Hebamme und des Entbindungspfleger (Hamburgisches Hebammengesetz);

Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG);

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG);

Heilberufsgesetz Mecklenburg-Vorpommern (Heilberufsgesetz M-V – HeilBerG);

Heilberufsgesetz (HeilBG NRW);

Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) en Thüringer Heilberufegesetz.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, lokale aanwezigheid:

In FR: er zijn voor investeerders van de Unie ook andere soorten rechtsvormen beschikbaar, maar buitenlandse investeerders hebben uitsluitend toegang tot de rechtsvormen “société civile professionnelle” (SCP) en “société d’exercice libéral” (SEL). Voor de diensten van artsen, tandartsen en verloskundigen is de Franse nationaliteit vereist. Toegang voor buitenlanders is evenwel mogelijk binnen jaarlijks vastgestelde quota. Voor diensten van artsen, tandartsen en verloskundigen alsmede diensten van verpleegkundigen is dienstverlening mogelijk via SEL à forme anonyme, à responsabilité limitée par actions simplifiée of en commandite par actions, société coopérative (uitsluitend voor zelfstandige huisartsen en specialisten) of société interprofessionnelle de soins ambulatoires (SISA), uitsluitend voor multidisciplinaire gezondheidszorg (MSP).

Maatregelen:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; en Code de la santé publique.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In AT: er kunnen specifieke niet-discriminerende voorwaarden inzake de rechtsvorm van toepassing zijn (CPC 9312, deel van 9319). Samenwerking van artsen voor ambulante gezondheidszorg, de zogenaamde groepspraktijken, kan alleen plaatsvinden in de rechtsvorm Offene Gesellschaft (OG) of Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH). Alleen artsen kunnen partners van een dergelijke groepspraktijk zijn. Zij moeten gerechtigd zijn zelfstandig het beroep van arts uit te oefenen, zijn ingeschreven bij de Oostenrijkse kamer van geneesheren en de artspraktijk actief beoefenen. Andere personen kunnen niet optreden als partners van de groepspraktijk en kunnen geen aandeel hebben in de inkomsten of winsten ervan (deel van CPC 9312).

Maatregelen:

AT: Wet op de geneeskunde, BGBl. I Nr. 169/1998, §§ 52a – 52c;

Federale wet tot regulering van paramedische beroepen van hoog niveau, BGBl. Nr. 460/1992; en Federale wet tot regulering van massagetherapeuten van laag en hoog niveau, BGBl. Nr. 169/2002.

b) Dierenartsen (CPC 932)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In AT: alleen onderdanen van een lidstaat van de EER mogen veterinaire diensten verlenen. Van het nationaliteitsvereiste wordt voor de onderdanen van een land dat geen lidstaat van de EER is, afgeweken indien er een overeenkomst van de Unie met dat land bestaat waarin is voorzien in nationale behandeling met betrekking tot investeringen en grensoverschrijdende handel in veterinaire diensten.

In ES: lidmaatschap van een beroepsvereniging is vereist voor de uitoefening van het beroep, en de nationaliteit van een lidstaat van de Unie is vereist. Van dit vereiste kan worden afgezien door middel van een bilaterale overeenkomst ter zake. Wat het verlenen van veterinaire diensten betreft, is de toegang beperkt tot natuurlijke personen.

In FR: nationaliteit van een lidstaat van de EER is vereist voor de verlening van veterinaire diensten, maar van het nationaliteitsvereiste kan worden afgeweken op voorwaarde van wederkerigheid. De rechtsvormen die zijn toegestaan voor een onderneming die veterinaire diensten verleent, zijn beperkt tot "société civile professionnelle" (SCP) en "société d'exercice liberal" (SEL).

Andere rechtsvormen van vennootschappen waarin is voorzien door het Franse nationale recht of het recht van een andere lidstaat van de EER, en die hun statutaire zetel, hun hoofdkantoor of hun hoofdvestiging in de EER hebben, kunnen onder bepaalde voorwaarden worden toegestaan.

Maatregelen:

AT: Tierärztegesetz (Wet op de diergeneeskunde), BGBl. Nr. 16/1975, §3 (2) (3).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española; artikelen 62 en 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In CY: nationaliteits- en ingezetenschapsvereisten voor het verlenen van veterinaire diensten.

In EL: nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland vereist voor het verlenen van veterinaire diensten.

In HR: alleen natuurlijke en rechtspersonen die in een lidstaat zijn gevestigd om veterinaire activiteiten te verrichten, kunnen grensoverschrijdende veterinaire diensten in de Republiek Kroatië verlenen. Alleen onderdanen van een lidstaat van de Unie kunnen een dierenartspraktijk in de Republiek Kroatië vestigen.

In HU: de nationaliteit van een lidstaat van de EER is vereist voor lidmaatschap van de Hongaarse kamer van dierenartsen, hetgeen noodzakelijk is voor het verlenen van veterinaire diensten. Voor vestigingsvergunningen wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: arbeidsvoorwaarden in de sector.

Maatregelen:

CY: Wet nr. 169/1990, als gewijzigd.

EL: Presidentieel decreet 38/2010, Ministerieel besluit 165261/IA/2010 (Grieks Staatsblad 2157/B).

HR: Wet op de veterinaire diensten (OG 83/13, 148/13, 115/18), artikel 3 (67), artikelen 105 en 121.

HU: Wet CXXVII van 2012 betreffende de Hongaarse kamer van dierenartsen en de voorwaarden voor de verlening van veterinaire diensten.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In CZ: fysieke aanwezigheid op het grondgebied is vereist voor het verlenen van veterinaire diensten.

In IT en PT: ingezetenschap is vereist voor het verlenen van veterinaire diensten.

In PL: fysieke aanwezigheid op het grondgebied is vereist voor het verlenen van veterinaire diensten. Om in Polen het beroep van dierenarts te mogen uitoefenen, moeten onderdanen van landen buiten de Unie een examen in de Poolse taal afleggen, dat wordt georganiseerd door de Poolse kamer van dierenartsen.

In SI: alleen natuurlijke en rechtspersonen die in een lidstaat zijn gevestigd om veterinaire activiteiten te verrichten, kunnen grensoverschrijdende veterinaire diensten in de Republiek Slovenië verlenen.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, lokale aanwezigheid:

In SK: ingezetenschap van een lidstaat van de EER is vereist voor registratie bij de beroepsvereniging, hetgeen noodzakelijk is voor de uitoefening van het beroep. Wat het verlenen van veterinaire diensten betreft, is de toegang beperkt tot natuurlijke personen.

Maatregelen:

CZ: Act No. 166/1999 Coll. (Wet op de diergeneeskunde), §58-63, 39; en

Wet nr. 381/1991 Coll. (betreffende de kamer van dierenartsen van de Tsjechische Republiek), artikel (“paragraph”) 4.

IT: Wetsbesluit C.P.S. 233/1946, artikel 7-9; en

Besluit van de president van de republiek (DPR) 221/1950, artikel (“paragraph”) 7.

PL: Wet van 21 december 1990 op het beroep van dierenarts en kamers van dierenartsen.

PT: Wetsbesluit 368/91 (Statuut van de beroepsvereniging voor dierenartsen) alterado p/ Lei 125/2015, 3 set.

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (Voorschriften betreffende de erkenning van beroepskwalificaties van dierenartsen), Uradni list RS, št. (Sloveens Staatsblad nr. 71/2008, 7/2011, 59/2014 in 21/2016, Wet betreffende diensten op de interne markt, Sloveens Staatsblad No 21/2010).

SK: Wet 442/2004 op de particuliere dierenartsen en de kamer van dierenartsen, artikel 2.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In DE (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): wat het verlenen van veterinaire diensten betreft, is de toegang beperkt tot natuurlijke personen. Telegeneeskunde is alleen toegestaan bij primaire behandelingen waarbij een dierenarts voordien fysiek aanwezig is geweest.

In DK en NL: wat het verlenen van veterinaire diensten betreft, is de toegang beperkt tot natuurlijke personen.

In IE: wat het verlenen van veterinaire diensten betreft, is de toegang beperkt tot natuurlijke personen of personenvennootschappen.

In LV: wat het verlenen van veterinaire diensten betreft, is de toegang beperkt tot natuurlijke personen.

Maatregelen:

DE: Bundes-Tierärzteordnung (BTÄO; Federaal wetboek voor de diergeneeskunde).

Regionaal niveau:

Handelingen betreffende de Raden voor de medische beroepen van de deelstaten (Heilberufs- und Kammergesetze der Länder) en (op basis daarvan)

Baden-Württemberg, Gesetz über das Berufsrecht und die Kammern der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten sowie der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HBKG);

Beieren, Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG);

Berlijn, Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Brandenburg, Heilberufsgesetz (HeilBerG);

Bremen, Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG);

Hamburg, Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH);

Hessen, Gesetz über die Berufsvertretungen, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufsgesetz);

Mecklenburg-Vorpommern, Heilberufsgesetz (HeilBerG);

Niedersachsen, Kammergesetz für die Heilberufe (HKG);

Noordrijn-Westfalen, Heilberufsgesetz NRW (HeilBerg);

Rijnland-Palts, Heilberufsgesetz (HeilBG);

Saarland, Gesetz Nr. 1405 über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/Ärztinnen, Zahnärzte/Zahnärztinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Sachsen, Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG);

Sachsen-Anhalt, Gesetz über die Kammern für Heilberufe Sachsen-Anhalt (KGHB-LSA);

Sleeswijk-Holstein, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit für die Heilberufe (Heilberufekammergesetz – HBKG);

Thüringen, Thüringer Heilberufegesetz (ThürHeilBG); en

Berufsordnungen der Kammern (Professionele gedragscodes van de raden voor dierenartsen).

DK: Lovbekendtgørelse nr. 40 af lov om dyrlæger af 15. januar 2020 (Geconsolideerde Wet nr. 40 van 15 januari 2020 inzake dierenartsen).

IE: Wet op de diergeneeskunde (2005).

LV: Wet op de diergeneeskunde.

NL: Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD).

- c) Detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische artikelen en andere door apothekers verleende diensten (CPC 63211)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, hoger management en raden van bestuur:

In AT: de detailhandel in geneesmiddelen en specifieke medische artikelen aan het publiek is voorbehouden aan apotheken. Voor het exploiteren van een apotheek is de nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland vereist. Voor het huren en beheren van een apotheek is de nationaliteit van een lidstaat van de EER of Zwitserland vereist.

Maatregelen:

AT: Apothekengesetz (Wet op de apotheken), RGBL. Nr. 5/1907, zoals gewijzigd, §§ 3, 4, 12; Arzneimittelgesetz (Wet op de geneesmiddelen), BGBl. Nr. 185/1983, zoals gewijzigd, §§ 57, 59, 59a; en Medizinproduktegesetz (Wet op medische producten), BGBl. Nr. 657/1996, zoals gewijzigd, § 99.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In DE: alleen natuurlijke personen (apothekers) mogen een apotheek exploiteren. Onderdanen van andere landen of personen die het Duitse apothekersexamen niet hebben afgelegd, kunnen enkel een vergunning verkrijgen voor de overname van een apotheek die in de voorgaande drie jaren reeds bestond. Het totale aantal apotheken per persoon is beperkt tot een apotheek en ten hoogste drie filialen.

In FR: nationaliteit van een lidstaat van de EER of de Zwitserse nationaliteit is vereist voor de exploitatie van een apotheek.

Aan buitenlandse apothekers kan binnen jaarlijks vastgestelde quota toestemming worden gegeven zich te vestigen. Voor het openen van een apotheek is een vergunning verplicht. Commerciële aanwezigheid, met inbegrip van de verkoop op afstand van geneesmiddelen aan het publiek via elektronische weg, moet een van de rechtsvormen krijgen die zijn toegestaan volgens het nationale recht op niet-discriminerende basis: "société d'exercice libéral" (SEL) anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle or pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs (SNC) of société à responsabilité limitée (SARL) voor één of meer personen.

Maatregelen:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; Duitse wet op de farmacie); Bundes-Apothekerordnung;

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

FR: Code de la Santé Publique; en

Loi 90-1258 du 31 décembre 1990 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales en Loi 2015-990 du 6 août 2015.

met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling:

In EL: nationaliteit van een lidstaat van de Unie is vereist voor de exploitatie van een apotheek.

In HU: nationaliteit van een lidstaat van de EER is vereist voor de exploitatie van een apotheek.

In LV: om een zelfstandige apotheek te beginnen, moet een buitenlandse apotheker of apothekersassistent met een opleiding uit een land dat geen lidstaat of geen lidstaat van de EER is, ten minste een jaar in een apotheek in een lidstaat van de EER werken onder toezicht van een apotheker.

Maatregelen:

EL: Wet 5607/1932, zoals gewijzigd bij de wetten 1963/1991 en 3918/2011; Presidentieel decreet 64/2018 (Staatsblad 124/uitgave A/11-7-2018).

HU: Wet XCVIII van 2006 inzake de algemene bepalingen met betrekking tot de betrouwbare en economisch haalbare verstrekking van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen en inzake de distributie van geneesmiddelen.

LV: Geneesmiddelenwet, afd. 38.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In BG: de beheerders van apotheken moeten gekwalificeerde apothekers zijn en mogen slechts één apotheek beheren: die waarin zij zelf werken. Er bestaat een quotum (maximaal vier) voor het aantal apotheken dat eigendom kan zijn van dezelfde persoon in Bulgarije.

In DK: alleen natuurlijke personen aan wie door de Deense Autoriteit voor gezondheidszorg en geneesmiddelen een apothekersvergunning is verleend, mogen detailhandelsdiensten op het gebied van geneesmiddelen en specifieke medische artikelen aan het publiek verstrekken.

In ES, HR, HU, en PT: Voor de verlening van een vestigingsvergunning wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: bevolkingssituatie en geografische concentratie in het gebied.

In IE: Postorderverkoop van geneesmiddelen is verboden, met uitzondering van receptvrije geneesmiddelen.

In MT: apothekersvergunningen worden afgegeven onder specifieke beperkingen. Niemand mag in eenzelfde stad of dorp meer dan één vergunning hebben op zijn of haar naam (Verordening 5(1) van de Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)), behalve wanneer er geen andere aanvragen voor die stad of dat dorp zijn (Verordening 5(2) van de Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)).

In PT: met betrekking tot commerciële ondernemingen waarvan het kapitaal is verdeeld in aandelen, moeten die aandelen op naam zijn. Niemand mag tegelijkertijd, rechtstreeks of onrechtstreeks, eigenaar zijn van meer dan vier apotheken of meer dan vier apotheken exploiteren of beheren.

In SI: het netwerk van farmaceutische diensten in Slovenië bestaat uit overheidsapotheken, die in handen zijn van gemeenten, en particuliere apotheken met een vergunning (die voor het grootste deel in handen moeten zijn van een erkende apotheker). Postorderverkoop van geneesmiddelen op recept is verboden. Voor postorderverkoop van receptvrije geneesmiddelen is een speciale overheidsvergunning vereist.

Maatregelen:

BG: Wet op geneesmiddelen voor menselijke geneeskunde, artikelen 222, 224, 228.

DK: Apotekerloven (Deense apothekenwet) LBK nr. 1040 03/09/2014.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (Wet 16/1997 van 25 april tot regeling van diensten in apotheken), artikel 2 en artikel 3.1; en

Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

HR: Wet op de gezondheidszorg (OG 100/18, 125/19).

HU: Wet XCVIII van 2006 inzake de algemene bepalingen met betrekking tot de betrouwbare en economisch haalbare verstrekking van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen en inzake de distributie van geneesmiddelen.

IE: Irish Medicines Boards Acts 1995 and 2006 (No. 29 of 1995 and No. 3 of 2006); Medicinal Products (Prescription and Control of Supply) Regulations 2003, as amended (S.I. 540 of 2003); Medicinal Products (Control of Placing on the Market) Regulations 2007, as amended (S.I. 540 of 2007); Pharmacy Act 2007 (No. 20 of 2007); Regulation of Retail Pharmacy Businesses Regulations 2008, as amended, (S.I. No 488 of 2008).

MT: Pharmacy Licence Regulations (LN279/07) issued under the Medicines Act (Cap. 458).

PT: Wetsbesluit 307/2007, artikelen 9, 14 en 15 Alterado p/ Lei 26/2011, 16 jun., alterada:

– p/ Acórdão TC 612/2011, 24/01/2012,

– p/ Decreto-Lei 171/2012, 01/08/2012,

– p/ Lei 16/2013, 08/02/2013,

– p/ Decreto-Lei 128/2013, 05/09/2013,

– p/ Decreto-Lei 109/2014, 10/07/2014,

– p/ Lei 51/2014, 25/08/2014,

– p/ Decreto-Lei 75/2016, 8 nov.; en Ordinance 1430/2007 revogada p/ Portaria 352/2012, 30 out.

SI: Wet op de apothekersdiensten (Sloveens staatsblad nr. 85/2016, 77/2017, 73/2019); en Wet op de geneesmiddelen (Sloveens staatsblad nr. 17/2014, 66/2019).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In IT: de uitoefening van het beroep is alleen mogelijk voor natuurlijke personen die zijn ingeschreven in het register, en voor rechtspersonen in de vorm van personenvennootschappen, waarbij iedere vennoot van de onderneming een geregistreerd apotheker moet zijn. Voor inschrijving in het beroepsregister van apothekers is de nationaliteit van een lidstaat of ingezetenschap alsmede de uitoefening van het beroep in Italië vereist. Buitenlanders die over de nodige kwalificaties beschikken, kunnen zich laten inschrijven als zij onderdanen zijn van een land waarmee Italië een aparte overeenkomst heeft waarin de uitoefening van het beroep wordt toegestaan op voorwaarde van wederkerigheid (D. Lgs. CPS 233/1946, artikelen 7-9 en D.P.R. 221/1950, de leden 3 en 7). Nieuwe apotheken of opnieuw geopende apotheken worden toegestaan op basis van een openbare aanbesteding. Alleen onderdanen van een lidstaat die zijn ingeschreven in het register van de beroepsorganisatie van apothekers (albo) kunnen deelnemen aan dergelijke openbare aanbestedingen.

Voor de verlening van een vestigingsvergunning wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: bevolkingssituatie en geografische concentratie in het gebied.

Maatregelen:

IT: Wet 362/1991, artikelen 1, 4, 7 en 9;

Wetsbesluit CPS 233/1946, artikelen 7-9, en

Besluit van de president van de republiek (D.P.R. 221/1950, de leden 3 en 7).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In CY: nationaliteitsvereiste voor de detailhandel in geneesmiddelen, medische en orthopedische artikelen en andere door apothekers verleende diensten (CPC 63211).

Maatregelen:

CY: Wet op farmaceutische producten en op vergifstoffen (hoofdstuk 254), zoals gewijzigd.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In BG is de detailhandel in geneesmiddelen en specifieke medische artikelen aan het publiek voorbehouden aan apotheken. Postorderverkoop van geneesmiddelen is verboden, met uitzondering van receptvrije geneesmiddelen.

In EE: de detailhandel in geneesmiddelen en specifieke medische artikelen aan het publiek is voorbehouden aan apotheken. Postorderverkoop van geneesmiddelen en de levering van via internet bestelde geneesmiddelen per post of via koeriersdiensten is verboden. Voor de verlening van een vestigingsvergunning wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: geografische concentratie in het gebied.

In EL: alleen natuurlijke personen die erkend apotheker zijn en door erkende apothekers opgerichte bedrijven mogen detailhandelsdiensten op het gebied van geneesmiddelen en specifieke medische artikelen aan het publiek verlenen.

In ES: alleen natuurlijke personen met een apothekersvergunning mogen detailhandelsdiensten op het gebied van geneesmiddelen en specifieke medische artikelen aan het publiek verlenen. Een apotheker kan maximaal één vergunning verkrijgen.

In LU: alleen natuurlijke personen mogen detailhandelsdiensten op het gebied van geneesmiddelen en specifieke medische artikelen aan het publiek verstrekken.

In NL: er gelden eisen voor de postorderverkoop van geneesmiddelen.

In PL: de uitoefening van het beroep is alleen mogelijk voor natuurlijke personen die zijn ingeschreven in het register, en voor rechtspersonen in de vorm van personenvennootschappen, waarbij iedere vennoot van de onderneming een geregistreerd apotheker moet zijn.

Maatregelen:

BG: Wet op geneesmiddelen voor menselijke geneeskunde, artikelen 219, 222, 228, 234 (5).

EE: Ravimiseadus (Geneesmiddelenwet), RT I 2005, 2, 4; § 29 (2) en § 41 (3), en Tervishoiuteenuse korraldamise seadus (Wet op de organisatie van diensten in verband met de gezondheidszorg, RT I 2001, 50, 284).

EL: Wet 5607/1932, zoals gewijzigd bij de wetten 1963/1991 en 3918/2011.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (Wet 16/1997 van 25 april tot regeling van apotheekdiensten), artikel 2 en artikel 3.1; en

Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

LU: Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (annex a043);

Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a041); en

Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a017).

NL: Geneesmiddelenwet, artikel 67.

PL: Artikel 99. Lid 4, wet van 6 september 2001 – Geneesmiddelenwet, Staatsblad van 2021.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In BG: vereiste van permanent ingezetenschap voor apothekers.

Maatregelen:

BG: Wet op geneesmiddelen voor menselijke geneeskunde, artikelen 146, 161, 195, 222, 228.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In DE, SK: voor een vergunning om zich als apotheker te vestigen of een apotheek te openen voor de detailhandel in voor het publiek bestemde geneesmiddelen en bepaalde medische artikelen is ingezetenschap vereist.

Maatregelen:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; Duitse wet op de farmacie);

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG); en

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

SK: Wet 362/2011 inzake geneesmiddelen en medische apparatuur, artikel 6; en

Wet 578/2004 inzake zorgverleners, medisch personeel en hun beroepsorganisatie.

Voorbehoud nr. 4 — Onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten

Sector – subsector: Diensten voor onderzoek en ontwikkeling (O&O)

Bedrijfstakkenclassificatie: CPC 851, 853

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Nationale behandeling

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

De EU: voor door de overheid gefinancierde onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten (O&O) die op Unieniveau financiering krijgen van de Unie, kunnen alleen exclusieve rechten of vergunningen worden verleend aan onderdanen van de lidstaten van de Unie en aan rechtspersonen van de Unie die hun statutaire zetel, hoofdbestuur of hoofdvestiging in de Unie hebben (CPC 851, 853).

Voor door de overheid gefinancierde O&O-diensten die financiering krijgen van een lidstaat, kunnen alleen exclusieve rechten of vergunningen worden verleend aan onderdanen van de desbetreffende lidstaat en aan rechtspersonen van de desbetreffende lidstaat die hun zetel in die lidstaat hebben (CPC 851, 853).

Maatregelen:

EU: alle momenteel lopende en toekomstige EU-kaderprogramma's voor onderzoek of innovatie, met inbegrip van alle regels voor deelname aan Horizon 2020 en regelgeving met betrekking tot gemeenschappelijke technologie-initiatieven (GTI's) en het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) alsook lopende en toekomstige nationale, regionale of lokale onderzoeksprogramma's.

Voorbehoud nr. 5 — Onroerendgoeddiensten

Sector – subsector: Onroerendgoeddiensten

Bedrijfstakkenclassificatie: CPC 821, 822

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Nationale behandeling

Meestbegunstigingsbehandeling

Lokale aanwezigheid

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In CY: nationaliteits- en ingezetenschapsvereisten voor de verlening van onroerendgoeddiensten.

Maatregelen:

CY: Wet 71(1)/2010 op de onroerendgoedmakelaars, als gewijzigd.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In CZ: ingezetenschap is vereist voor natuurlijke personen en vestiging voor rechtspersonen in de Tsjechië voor een vergunning die noodzakelijk is voor het verlenen van onroerendgoeddiensten.

In HR: commerciële aanwezigheid in een lidstaat van de EER vereist voor het verlenen van onroerendgoeddiensten.

In PT: ingezetenschap van een lidstaat van de EEA vereist voor natuurlijke personen. Vereiste van opgericht zijn in een lidstaat van de EEA voor rechtspersonen.

Maatregelen:

CZ: Wet op de handelsvergunningen.

HR: Wet bemiddeling inzake onroerende goederen (OG 107/07 en 144/12), artikel 2.

PT: Wetsbesluit 211/2004 (artikelen 3 en 25), zoals gewijzigd en opnieuw bekendgemaakt bij Wetsbesluit 69/2011.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In DK: wat betreft het verlenen van onroerendgoeddiensten door natuurlijke personen die zich op het grondgebied van Denemarken bevinden, mogen alleen officieel erkende vastgoedmakelaars die natuurlijke personen zijn en die zijn toegelaten tot het makelaarsregister van de Deense zakelijke autoriteit de titel van “onroerendgoedmakelaar” gebruiken. De wet vereist dat de aanvrager ingezetene is van Denemarken of van een andere lidstaat van de Unie, de EER of de Zwitserse Bondsstaat.

De wet op de verkoop van onroerend goed is alleen van toepassing op onroerendgoeddiensten die worden verleend aan consumenten. De wet op de verkoop van onroerend goed is niet van toepassing op de leasing van onroerend goed (CPC 822).

Maatregelen:

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. nr. 526 af 28.5.2014 (wet op de verkoop van onroerend goed).

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In SI: voor zover Nieuw-Zeeland toestaat dat onderdanen en ondernemingen van Slovenië bemiddelingsdiensten in onroerend goed verlenen, staat Slovenië toe dat onderdanen en ondernemingen van Nieuw-Zeeland bemiddelingsdiensten in onroerend goed verlenen onder dezelfde voorwaarden, mits zij voldoen aan de volgende eisen: gerechtigd zijn om in Nieuw-Zeeland als makelaar in onroerend goed op te treden, indiening van een verklaring van geen bezwaar of een uittreksel uit het strafregister en inschrijving in het register van makelaars in onroerend goed van het bevoegde ministerie in Slovenië.

Maatregelen:

SI: Wet inzake bemiddeling in onroerend goed.

Voorbehoud nr. 6 — Zakelijke dienstverlening

Sector – subsector:	Zakelijke diensten – verhuur- of leasediensden zonder bedieningspersoneel; diensten in verband met advies inzake bedrijfsbeheer; technische keuring en analyses; aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen; diensten in verband met de landbouw; beveiligingsdiensten; arbeidsbemiddeling; vertalen en tolken en overige zakelijke diensten
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC Rev. 37, deel van CPC 612, deel van 621, deel van 625, 831, deel van 85990, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, deel van 893
Betrokken verplichtingen:	Markttoegang Nationale behandeling Meestbegunstigingsbehandeling Lokale aanwezigheid
Hoofdstuk:	Handel in diensten en investeringen
Bestuursniveau:	EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

- a) Verhuur- of leasediensden zonder bedieningspersoneel (CPC 83103, CPC 831)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In SE: als er sprake is van buitenlandse eigenaren, mag alleen onder Zweedse vlag worden gevaren als kan worden aangetoond dat het Zweedse operationele belang doorslaggevend is. Doorslaggevend Zweeds operationeel belang betekent dat het schip vanuit Zweden wordt geëxploiteerd en dat meer dan 50 % in handen is van Zweedse onderdanen of personen uit een ander EER-land. Voor andere buitenlandse schepen kan onder bepaalde voorwaarden een uitzondering op die regel worden toegestaan wanneer die schepen via rompbevrachtingsovereenkomsten door Zweedse rechtspersonen worden gehuurd of geleased (CPC 83103).

Maatregelen:

SE: Sjölagen (wet op de zeevaart) (1994:1009), hoofdstuk 1, § 1.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In SE: verhuurders en lessors van auto's en bepaalde terreinvoertuigen (terrängmotorfordon) zonder chauffeur die voor minder dan één jaar verhuurd of geleased zijn, zijn verplicht iemand te benoemen die ervoor verantwoordelijk is dat onder meer gewaarborgd wordt dat het contract in overeenstemming met de van toepassing zijnde regels is gesloten en dat de veiligheidsregels voor het wegverkeer worden nageleefd. De verantwoordelijke persoon moet in de EER wonen (CPC 831).

Maatregelen:

SE: Lag (1998: 492) om biluthyrning (Wet op het huren en leasen van personenwagens).

b) Verhuur- of leasediensten en andere zakelijke diensten in verband met de luchtvaart

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

De EU: voor de verhuur of leasing van luchtvaartuigen zonder bemanning (dry lease) die worden gebruikt door een luchtvaartmaatschappij van de Unie gelden de toepasselijke registratievereisten. Een dry lease-overeenkomst waarbij een vervoerder van de Unie partij is, is onderworpen aan vereisten in het Unierecht of het nationale recht op het gebied van de veiligheid van de luchtvaart, zoals voorafgaande toestemming en andere voorwaarden die van toepassing zijn op het gebruik van in derde landen geregistreerde luchtvaartuigen. Voor registratie kan worden verlangd dat luchtvaartuigen eigendom zijn van natuurlijke personen die aan specifieke nationaliteitscriteria voldoen, of van ondernemingen die aan specifieke criteria betreffende eigendom van kapitaal en zeggenschap voldoen (CPC 83104).

Met betrekking tot geautomatiseerde boekingsystemen (hierna “CRS” genoemd) geldt dat wanneer aan luchtvaartmaatschappijen uit de Unie door CRS-aanbieders van buiten de Unie geen behandeling wordt toegekend die gelijkwaardig (d.w.z. niet-discriminerend) is aan die welke in de Unie door CRS-aanbieders van de Unie wordt toegekend aan luchtvaartmaatschappijen van een derde land, of wanneer aan CRS-aanbieders van de Unie door luchtvaartmaatschappijen van buiten de Unie geen behandeling wordt toegekend die gelijkwaardig is aan die welke door luchtvaartmaatschappijen in de Unie wordt toegekend aan CRS-aanbieders van een derde land, er maatregelen kunnen worden genomen opdat aan luchtvaartmaatschappijen van buiten de Unie respectievelijk verleners van CRS-diensten van buiten de Unie een gelijkwaardige discriminerende behandeling wordt toegekend.

Maatregelen:

EU: Verordening (EG) nr. 1008/2008 van het Europees Parlement en de Raad¹, en Verordening (EG) nr. 80/2009 van het Europees Parlement en de Raad².

¹ Verordening (EG) nr. 1008/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 inzake gemeenschappelijke regels voor de exploitatie van luchtdiensten in de Gemeenschap (PB EU L 293 van 31.10.2008, blz. 3).

² Verordening (EG) nr. 80/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 14 januari 2009 inzake een gedragscode voor geautomatiseerde boekingsystemen en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 2299/89 van de Raad (PB EU L 35 van 4.2.2009, blz. 47).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In BE: private (burgerlijke) luchtvaartuigen die eigendom zijn van natuurlijke personen die geen onderdaan zijn van een EER-lidstaat, kunnen alleen worden geregistreerd indien de eigenaren hun woonplaats hebben in of ingezetene zijn van België sedert ten minste één ononderbroken jaar. Private (burgerlijke) luchtvaartuigen die eigendom zijn van buitenlandse rechtspersonen die niet zijn opgericht overeenkomstig het recht van een EER-lidstaat, kunnen alleen worden geregistreerd indien die rechtspersonen sedert ten minste een jaar ononderbroken een bedrijfszetel, een agentschap of een bureau in België hebben (CPC 83104).

Maatregelen:

BE: Koninklijk besluit van 15 maart 1954 tot regeling der luchtvaart.

- c) Diensten in verband met advies inzake bedrijfsbeheer – arbitrage en bemiddeling (CPC 86602)

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In BG: voor mediationdiensten is permanent of langdurig verblijf in de Republiek Bulgarije vereist voor burgers van andere landen dan een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat.

In HU: een kennisgeving, voor toelating tot het register, aan de minister van Justitie is vereist voor het verrichten van mediationactiviteiten (zoals bemiddeling).

Maatregelen:

BG: Wet inzake mediation, artikel 8.

HU: Wet LV van 2002 inzake mediation.

d) Technische testen en toetsen (CPC 8676)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In CY: om diensten van scheikundigen en biologen te mogen verlenen, is de nationaliteit van een lidstaat vereist.

In FR: het beroep van bioloog is voorbehouden aan natuurlijke personen en de nationaliteit van een lidstaat van de EER is vereist.

Maatregelen:

CY: Wet op de registratie van scheikundigen van 1988 (Wet 157/1988), als gewijzigd.

FR: Code de la Santé Publique.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, lokale aanwezigheid:

In BG: vestiging in Bulgarije volgens de Bulgaarse Handelswet en inschrijving in het handelsregister vereist voor het verlenen van diensten van technische keuring en analyses.

Voor de periodieke keuring van de technische staat van wegvoertuigen moet de entiteit ingeschreven zijn overeenkomstig de Bulgaarse handelswet of de wet rechtspersonen zonder winstoogmerk, of in een andere lidstaat van de EER geregistreerd zijn.

De tests en analyses van de samenstelling en zuiverheid van lucht en water mogen alleen worden uitgevoerd door het Bulgaarse Ministerie van Milieu en Water, of door haar agentschappen.

Maatregelen:

BG: Wet technische voorschriften voor producten;

Wet inzake metingen;

Wet op de luchtverontreiniging;

Artikel 148, lid 2, wet inzake het wegverkeer;

Waterwet; en

Verordening N-32 voor de periodieke keuring van de technische staat van wegvoertuigen.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling, lokale aanwezigheid:

In IT: voor biologen, chemisch analisten, landbouwkundigen en “periti agrari” zijn ingezetenschap en inschrijving in het beroepsregister vereist. Onderdanen van derde landen kunnen zich laten inschrijven op voorwaarde van wederkerigheid.

Maatregelen:

IT: Biologen en chemisch analisten: Wet 396/1967 betreffende het beroep van bioloog; en Koninklijk besluit 842/1928 betreffende het beroep van chemisch analist.

- e) Diensten in verband met aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen (CPC 8675)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling, lokale aanwezigheid:

In IT: ingezetenschap of professionele domicilie in Italië is vereist voor inschrijving in het register van geologen, die noodzakelijk is voor de beoefening van het beroep van landmeter of geoloog met het oog op het verlenen van diensten met betrekking tot de exploratie en de exploitatie van mijnen enz. De nationaliteit van een lidstaat is vereist, maar buitenlanders kunnen zich laten inschrijven op voorwaarde van wederkerigheid.

Maatregelen:

IT: Geologen: Wet 112/1963, artikelen 2 en 5; D.P.R. 1403/1965, artikel 1.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In BG: voor natuurlijke personen is de nationaliteit en het ingezetenschap van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat vereist om diensten te verlenen die verband houden met landmeetkunde, cartografie en kadastraal onderzoek. Voor rechtspersonen is handelsregistratie uit hoofde van de wetgeving van een lidstaat van de EER of van de Zwitserse Bondsstaat vereist.

Maatregelen:

BG: Artikel 16-17, wet op het kadaster en eigendomsregister; en artikel 24, lid 1, wet landmeetkunde en cartografie.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling:

In CY: een nationaliteitsvereiste voor het verlenen van de betrokken diensten.

Maatregelen:

CY: Wet nr. 224/1990, als gewijzigd.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In FR: landmeetkunde alleen via een "société d'exercice liberal" (SEL) (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions), "société civile professionnelle" (SCP), "société anonyme" (SA) en "société à responsabilité limitée" (SARL) (sociétés anonymes, à responsabilité limitée). Vestiging vereist voor exploratie en prospectie. Wetenschappelijke onderzoekers kunnen van dat vereiste worden vrijgesteld bij besluit van de minister van Wetenschappelijk Onderzoek, in overleg met de minister van Buitenlandse Zaken.

Maatregelen:

FR: Loi 46-942 du 7 mai 1946 en décret n°71-360 du 6 mai 1971.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In HR: diensten van elementair geologisch, geodetisch mijnbouwadvies, evenals bijbehorende adviesdiensten op het gebied van milieubescherming, kunnen op het grondgebied van Kroatië uitsluitend in samenwerking met en/of door binnenlandse rechtspersonen worden verricht.

Maatregelen:

HR: Verordening inzake voorschriften voor de afgifte van goedkeuringen aan rechtspersonen voor het verrichten van professionele activiteiten op het gebied van milieubescherming (OG No. 57/10), artikelen 32-35.

f) Diensten in verband met de landbouw (deel van CPC 88)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling, lokale aanwezigheid:

In IT: voor biologen, chemisch analisten, landbouwkundigen en “periti agrari” zijn ingezetenschap en inschrijving in het beroepsregister vereist. Onderdanen van derde landen kunnen zich laten inschrijven op voorwaarde van wederkerigheid.

Maatregelen:

IT: Biologen en chemisch analisten: Wet 396/1967 betreffende het beroep van bioloog; en Koninklijk besluit 842/1928 betreffende het beroep van chemisch analist.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, meestbegunstigingsbehandeling:

In PT: de beroepen bioloog, chemisch analist en landbouwkundige zijn voorbehouden aan natuurlijke personen. Voor onderdanen van derde landen geldt een wederkerigheidsregeling voor ingenieurs en technisch ingenieurs (en niet een nationaliteitsvereiste). Voor biologen geldt noch een nationaliteitsvereiste noch een wederkerigheidsvereiste.

Maatregelen:

PT: Wetsbesluit 119/92 alterado p/ Lei 123/2015, 2 set. (Ordem dos Engenheiros);

Wet 47/2011 alterado p/ Lei 157/2015, 17 set. (Ordem dos Engenheiros Técnicos); en

Wetsbesluit 183/98 alterado p/ Lei 159/2015, 18 set. (Ordem dos Biólogos).

g) Beveiligingsdiensten (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In IT: voor de noodzakelijke vergunning om beveiligings- en bewakingsdiensten te verlenen en waardetransporten te verzorgen, zijn de nationaliteit van een lidstaat en ingezetenschap vereist.

In PT: buitenlandse dienstverleners mogen geen beveiligingsdiensten op grensoverschrijdende basis verlenen.

Er geldt een nationaliteitsvereiste voor gespecialiseerd personeel.

Maatregelen:

IT: Wet op de openbare veiligheid (TULPS) 773/1931, artikelen 133-141; Koninklijk besluit 635/1940, artikel 257.

PT: Wet 34/2013 alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio; en Ordonnantie 273/2013 alterada p/ Portaria 106/2015, 13 abril.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In DK: er is een ingezetenschapsvereiste voor individuele personen die een vergunning aanvragen voor het verlenen van beveiligingsdiensten. Er is ook een ingezetenschapsvereiste voor managers en voor de meerderheid van de raad van bestuur van een rechtspersoon die een vergunning aanvraagt voor het verlenen van beveiligingsdiensten. Ingezetenschap is evenwel niet vereist voor het management en voor raden van bestuur wanneer dat voortvloeit uit internationale verdragen of instructies van de minister van Justitie.

Maatregelen:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr. 112 om vagtvirksomhed.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In EE: ingezetenschap is vereist voor beveiligingspersoneel.

Maatregelen:

EE: Turvaseadus (Wet op de beveiliging) § 21, § 22.

h) Arbeidsbemiddeling (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling (tevens van toepassing voor het regionale bestuursniveau):

In BE: in alle Gewesten: ondernemingen die hun maatschappelijke zetel buiten de EER hebben, moeten aantonen dat zij in het land van herkomst arbeidsbemiddelingsdiensten aanbieden. Waals Gewest: een specifieke rechtsvorm (*régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique*) is vereist om arbeidsbemiddelingsdiensten te mogen aanbieden. Ondernemingen die hun maatschappelijke zetel buiten de EER hebben, moeten bewijzen dat zij voldoen aan de voorwaarden van het decreet (bijvoorbeeld met betrekking tot de rechtsvorm). Duitstalige Gemeenschap: ondernemingen die hun maatschappelijke zetel buiten de EER hebben, moeten voldoen aan de in het genoemde decreet vastgestelde toelatingscriteria (CPC 87202).

Maatregelen:

BE: Vlaams Gewest: Artikel 8, § 3, Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Waals Gewest: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement et à l'agrément des agences de placement (Decreet van 3 april 2009 betreffende de registratie en de erkenning van de arbeidsbemiddelingsbureaus), artikel 7; en Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Besluit van de Waalse regering van 10 december 2009 tot uitvoering van het decreet van 3 april 2009 betreffende de registratie en de erkenning van de arbeidsbemiddelingsbureaus), artikel 4.

Duitstalige Gemeenschap: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées (Decreet van 11 mei 2009 betreffende de erkenning van de uitzendbureaus en de controle op de particuliere arbeidsbemiddelingsbureaus), artikel 6.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In DE: voor het verkrijgen van een vergunning voor de exploitatie van een uitzendbureau op grond van § 3, leden 3, 4 en 5, van de wet op uitzendbureaus (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz) is de nationaliteit van een lidstaat van de EER of een commerciële aanwezigheid in de Unie vereist. Het Bondsministerie van Werkgelegenheid en Sociale Zaken kan een verordening vaststellen inzake de plaatsing en werving van personeel uit landen die niet tot de EER behoren, voor bepaalde beroepen zoals gezondheids- en zorggerelateerde beroepen. Een vergunning of de verlenging daarvan wordt geweigerd indien uitzenddiensten worden aangeboden in een vestiging, een deel van een vestiging of een nevenvestiging die zich niet in EER bevindt op grond van § 3, lid 2, van de wet op uitzendbureaus (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz)

In ES: vóór de aanvang van de activiteiten moeten arbeidsbemiddelingsbureaus een verklaring onder ede indienen waarin wordt bevestigd dat aan de voorschriften van de huidige wetgeving is voldaan (CPC 87201, 87202).

Maatregelen:

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG);

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; Sociaal Wetboek, derde boek) – Bevordering van de werkgelegenheid; en

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV;
Verordening inzake de werkgelegenheid van vreemdelingen).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

i) Vertalers en tolken (CPC 87905)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In BG: voor het verrichten van officiële vertaalactiviteiten moeten buitenlandse natuurlijke personen in het bezit zijn van een vergunning voor langdurig, verlengd of permanent verblijf in de Republiek Bulgarije.

Maatregelen:

BG: Regelgeving inzake de legalisatie, certificering en vertaling van documenten; en

Besluit van de minister van Buitenlandse Zaken tot vaststelling van een tijdelijke regeling voor certificering op grond van artikel 21, punt a), lid 2, van bovengenoemde verordening.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In HU: officiële vertalingen, officiële beëdigingen van vertalingen en gewaarmerkte kopieën van officiële documenten in vreemde talen mogen uitsluitend worden gemaakt door het Hongaarse Bureau voor vertaling en legalisatie (OFFI).

In PL: alleen natuurlijke personen kunnen beëdigd vertaler zijn.

Maatregelen:

HU: Besluit van de ministerraad nr. 24/1986 inzake officiële vertaling en vertolking.

PL: Wet van 25 november 2004 betreffende het beroep van beëdigd vertaler of tolk (Pools staatsblad 2019, punt 1326).

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In FI: voor beëdigde vertalers is ingezetenschap in de EER vereist.

Maatregelen:

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjästä (wet op erkende vertalers) (1231/2007), s. 2(1).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling:

In CY: voor het leveren van officiële en beëdigde vertalingen door beëdigde vertalers is registratie en inschrijving in het register van beëdigde vertalers na goedkeuring door de Raad voor de registratie van beëdigde vertalers noodzakelijk. Er gelden nationaliteits- en ingezetenschapsvereisten.

In HR: nationaliteit van een lidstaat van de EER is vereist voor gecertificeerde vertalers.

Maatregelen:

CY: Wet op de registratie en regulering van de dienstverlening van beëdigde vertalers 2019 (45 (I)/2019), zoals gewijzigd.

HR: Verordening inzake permanente gerechtstolken (OG 88/2008), artikel 2.

j) Overige zakelijke diensten (deel van CPC 612, deel van 621, deel van 625, 87901, 87902, 88493, deel van 893, deel van 85990, 87909, ISIC 37)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In SE: pandjeshuizen moeten worden opgericht in de vorm van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of als een filiaal (deel van CPC 87909).

Maatregelen:

SE: Wet op pandjeshuizen (1995:1000).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In CZ: alleen een erkend verpakkingsbedrijf kan diensten verlenen met betrekking tot terugname en verwerking van verpakkingen; en een dergelijke onderneming moet een als naamloze vennootschap opgerichte rechtspersoon zijn (CPC 88493, ISIC 37).

Maatregelen:

CZ: Wet 477/2001 Coll. (wet op de verpakkingen), par. 16.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In NL: om waarborgdiensten te mogen verlenen, is commerciële aanwezigheid in Nederland vereist. Het waarborgen van voorwerpen van edelmetaal is momenteel voorbehouden aan twee Nederlandse overheidsmonopolies (deel van CPC 893).

Maatregelen:

NL: Waarborgwet 1986.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In PT: de nationaliteit van een lidstaat is vereist voor het verlenen van diensten van incassobureaus en kredietrapportage (CPC 87901, 87902).

Maatregelen:

PT: Wet 49/2004.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In CZ: voor het verlenen van veilingdiensten is een vergunning vereist. Voor het verkrijgen van een vergunning (voor het verlenen van veilingdiensten in verband met vrijwillige openbare verkopen) moet een onderneming naar Tsjechisch recht zijn opgericht, moet een natuurlijke persoon een verblijfsvergunning hebben en moet de vennootschap of de natuurlijke persoon zijn ingeschreven in het Tsjechische handelsregister (deel van CPC 612, deel van 621, deel van 625, deel van 85990).

Maatregelen:

CZ: Wet nr. no.455/1991 Coll.;

Wet inzake de handelsvergunning, en

Wet nr. 26/2000 Coll., inzake openbare verkopen.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In SE: een economisch plan voor een woningbouwvereniging moet worden gecertificeerd door twee personen. Die personen moeten publiekelijk erkend zijn door autoriteiten in de EER (CPC 87909).

Maatregelen:

SE: Wet op coöperatieve woningbouwverenigingen (1991: 614).

Voorbehoud nr. 7 — Communicatiediensten

Sector – subsector: Communicatiediensten – post- en koeriersdiensten

Bedrijfstakkenclassificatie: Deel van CPC 71235, deel van 73210, deel van 751

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

De EU: de organisatie van de plaatsing van brievenbussen op een openbare weg, de uitgifte van postzegels en de verzending van aangetekende zendingen voor gerechtelijke of administratieve procedures kan overeenkomstig de nationale wetgeving beperkt zijn. Vergunningensystemen kunnen worden opgezet voor diensten waarvoor een universele dienstverplichting geldt. Die vergunningen kunnen een specifieke universele dienstverplichting of een financiële bijdrage aan een compensatiefonds omvatten.

Maatregelen:

EU: Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad¹.

Voorbehoud nr. 8 – Constructiediensten

Sector – subsector: Bouwnijverheid en aanverwante civieltechnische diensten

Bedrijfstakkenclassificatie: CPC 51

Betrokken verplichtingen: Nationale behandeling

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

¹ Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst (PB EU L 15 van 21.1.1998, blz. 14).

Omschrijving:

In CY: nationaliteitsvereiste.

Maatregel:

Wet inzake de registratie van en de controle op aannemers van bouw- en technische werken van 2001 (29 (I) / 2001- 2013), artikelen 15 en 52.

Voorbehoud nr. 9 — Distributiediensten

Sector – subsector: Distributiediensten – algemeen, distributie van tabak

Bedrijfstakkenclassificatie: CPC 3546, deel van 621, 6222, 631, deel van 632

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Nationale behandeling

Lokale aanwezigheid

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

a) Distributiediensten (CPC 3546, 631, 632 behalve 63211, 63297, 62276, deel van 621)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In PT: er bestaat een specifieke regeling voor de vestiging van bepaalde detailhandelszaken en winkelcentra. Dit met betrekking tot winkelcentra met een bruto leasebare oppervlakte van minimaal 8 000 m², en detailhandelbedrijven met een verkoopoppervlakte van minimaal 2 000 m² of meer, indien gelegen buiten winkelcentra. Belangrijkste criteria: bijdrage aan een verscheidenheid van het commerciële aanbod; beoordeling van de diensten die worden verleend aan de consument; kwaliteit van de werkgelegenheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen; integratie in het stedelijk milieu; en bijdrage aan eco-efficiëntie (CPC 631, 632 behalve 63211, 63297).

Maatregelen:

PT: Wetsbesluit nr. 10/2015 van 16 januari.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In CY: een nationaliteitsvereiste voor distributiediensten verleend door farmaceutische vertegenwoordigers (CPC 62117).

Maatregelen:

CY: Wet 74(I) 2002 als gewijzigd.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In LT: voor de distributie van pyrotechnische artikelen is een vergunning vereist. Alleen rechtspersonen van de Unie kunnen een vergunning verkrijgen (CPC 3546).

Maatregelen:

LT: Wet betreffende het toezicht op pyrotechnische artikelen voor burgerdoeleinden (23 maart 2004, nr. IX-2074).

b) Distributie van tabak (deel van CPC 6222, 62228, deel van CPC 6310, 63108)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In ES: er is een staatsmonopolie op de detailhandel in tabak. Voor vestiging is de nationaliteit van een lidstaat vereist. Alleen natuurlijke personen kunnen als tabakshandelaar optreden. Een tabakshandelaar kan maximaal één vergunning verkrijgen (CPC 63108).

In FR: er is een staatsmonopolie op de groothandel en detailhandel in tabak. Er geldt een nationaliteitsvereiste voor tabakshandelaren (“buraliste”) (deel van CPC 6222, deel van 6310).

Maatregelen:

ES: Wet 14/2013 van 27 september 2014.

FR: Code général des impôts.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In AT: alleen natuurlijke personen kunnen een aanvraag indienen voor een vergunning om als tabakshandelaar op te treden.

Onderdanen van EER-lidstaten krijgen voorrang (CPC 63108).

Maatregelen:

AT: Wet op het tabaksmonopolie 1996, § 5 en § 27.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In IT: voor de handel in en de verkoop van tabak is een vergunning vereist. Vergunningen worden verleend via openbare procedures. Voor de verlening van vergunningen wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: bevolking en geografische concentratie van bestaande verkooppunten (deel van CPC 6222, deel van 6310).

Maatregelen:

IT: Wetsbesluit 184/2003;

Wet 165/1962,

Wet 3/2003;

Wet 1293/1957;

Wet 907/1942; en

Besluit van de president van de republiek (D.P.R.) 1074/1958.

Voorbehoud nr. 10 — Onderwijs

Sector – subsector: Onderwijsdiensten (particulier gefinancierd)

Bedrijfstakkenclassificatie: CPC 921, 922, 923, 924

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Nationale behandeling

Hoger management en raden van bestuur

Lokale aanwezigheid

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, hoger management en raden van bestuur en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In CY: eigenaars en meerderheidsaandeelhouders van een particulier gefinancierde school moeten de nationaliteit van een lidstaat hebben. Onderdanen van Nieuw-Zeeland kunnen toestemming krijgen van de minister van Onderwijs volgens de vastgestelde vorm en voorwaarden.

Maatregelen:

CY: Wet op de particuliere scholen van 2019 (N. 147(I)/2019), zoals gewijzigd; Wet op particuliere instellingen voor tertiair onderwijs (N. 67(I)/1996), zoals gewijzigd; de Wet op de particuliere universiteiten (oprichting, exploitatie en controle) 2005 (N. 109(I)/2005), zoals gewijzigd; en de Wet op de kwaliteitsborging en accreditatie in het hoger onderwijs en de oprichting en werking van een bureau voor aanverwante aangelegenheden 2015 (N. 136(I)/2015) zoals gewijzigd.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In BG: particulier gefinancierd basis- en middelbaar onderwijs mag alleen worden gegeven door daartoe gemachtigde juridische entiteiten volgens Bulgaars recht of het recht van een lidstaat. Kleuterscholen en andere scholen in buitenlandse handen kunnen op verzoek van buitenlandse rechtspersonen in overeenstemming met internationale overeenkomsten en verdragen worden opgericht of omgevormd. Buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs mogen geen filialen vestigen op het grondgebied van Bulgarije. Buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs mogen alleen faculteiten, departementen, instituten en colleges in Bulgarije openen binnen de structuur van en in samenwerking met Bulgaarse instellingen voor hoger onderwijs (CPC 921, 922).

Maatregelen:

BG: Wet inzake voorschools en schoolonderwijs; en

Wet op het hoger onderwijs, artikel 4, van de aanvullende voorzieningen.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In SI: particulier gefinancierde basisscholen kunnen alleen worden opgericht door Sloveense personen. De dienstverlener moet een statutaire zetel of filiaal in Slovenië vestigen (CPC 921).

Maatregelen:

SI: Wet op de organisatie en financiering van het onderwijs (staatsblad van de Republiek Slovenië, nr. 12/1996) en de herzieningen daarvan, artikel 40.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In CZ en SK: vestiging in een lidstaat is vereist voor het aanvragen van toestemming van de staat om te kunnen optreden als met particuliere middelen gefinancierde instelling voor hoger onderwijs. Dit voorbehoud is niet van toepassing op postsecundair technisch en beroepsonderwijs (CPC 923, behalve CPC 92310).

Maatregelen:

CZ: Wet nr. 111/1998, Coll. (Wet op het hoger onderwijs), § 39, en

Wet nr. 561/2004 Coll. inzake kleuteronderwijs, basisonderwijs, middelbaar, tertiair beroepsonderwijs en andere vormen van onderwijs (de Onderwijswet).

SK: Wet nr. 131/2002 inzake universiteiten.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten: Markttoegang:

In ES en IT: voor de opening van particulier gefinancierde universiteiten die erkende diploma's of graden afgeven, is een vergunning vereist. Er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande instellingen.

In ES: de procedure omvat het inwinnen van advies van het Parlement.

In IT: dit is gebaseerd op een driejarig programma en alleen Italiaanse rechtspersonen kunnen toestemming krijgen om door de overheid erkende diploma's uit te reiken (CPC 923).

Maatregelen:

ES: Ley Orgánica 6/2001, de 21 de Diciembre, de Universidades (wet 6/2001 van 21 december inzake universiteiten), artikel 4.

IT: Koninklijk besluit 1592/1933 (wet inzake het middelbaar onderwijs);

Wet 243/1991 (incidentele overheidsbijdrage voor particuliere universiteiten);

Besluit 20/2003 van het CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario);
en

Besluit van de president van de republiek (DPR) 25/1998.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, hoger management en raden van bestuur en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In EL: de eigenaren en een meerderheid van de leden van de raad van bestuur van particulier gefinancierde basisscholen en middelbare scholen en de leraren van particulier gefinancierde basisscholen en middelbare scholen moeten de nationaliteit van een lidstaat hebben (CPC 921, 922). Onderwijs op universitair niveau kan uitsluitend worden verstrekt door instellingen die volledig onafhankelijke publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid hebben. Wet 3696/2008 staat echter toe dat ingezetenen van de Unie (natuurlijke of rechtspersonen) particuliere instellingen voor tertiair onderwijs oprichten die certificaten afgeven die niet worden erkend als gelijkwaardig aan een universitair diploma (CPC 923).

Maatregelen:

EL: Wetten 682/1977, 284/1968, 2545/1940,

Presidentieel besluit 211/1994, zoals gewijzigd bij Presidentieel besluit 394/1997,

Grondwet van de Helleense Republiek, artikel 16, lid 5,

Wet 3549/2007, en

Wet 3696/2008 inzake de oprichting en werking van colleges en andere voorzieningen
(Staatsblad 177/uitgave A/25-8-2008).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel
in diensten – markttoegang:

In AT: voor het aanbieden van particulier gefinancierd onderwijs in de toegepaste wetenschappen op universitair niveau is een vergunning vereist van de bevoegde autoriteit, het AQ Austria (agentschap voor kwaliteitsborging en accreditatie Oostenrijk). Een investeerder die dergelijke diensten wil aanbieden, moet als voornaamste activiteit het verstrekken van dergelijke diensten hebben en ter goedkeuring van het voorgestelde studieprogramma een behoefteanalyse en een marktonderzoek indienen. Het bevoegde ministerie kan de goedkeuring weigeren als het besluit van het accrediteringsorgaan niet in overeenstemming is met het nationale onderwijsbelang. De aanvrager voor de oprichting van een particuliere universiteit heeft een vergunning nodig van de bevoegde autoriteit (AQ Austria – agentschap voor kwaliteitsborging en accreditatie Oostenrijk). Het bevoegde ministerie kan de goedkeuring weigeren als het besluit van het accrediteringsorgaan niet in overeenstemming is met het nationale onderwijsbelang (CPC 923).

Maatregelen:

AT: Wet inzake universiteiten voor toegepaste wetenschappen, BGBl. I nr. 340/1993 zoals gewijzigd, § 2, 8; Wet inzake particuliere instellingen voor hoger onderwijs, BGBl. I nr. 77/2020, § 2, en

Wet inzake kwaliteitswaarborging in het hoger onderwijs, BGBl. nr. 74/2011 zoals gewijzigd, § 25 (3).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In FR: om in een particulier gefinancierde onderwijsinstelling te kunnen lesgeven, is de nationaliteit van een lidstaat vereist (CPC 921, 922, 923). Onderdanen van Nieuw-Zeeland kunnen echter van de relevante bevoegde autoriteiten een vergunning krijgen om les te geven in instellingen voor basis-, middelbaar en hoger onderwijs. Onderdanen van Nieuw-Zeeland kunnen van de relevante bevoegde autoriteiten ook een vergunning krijgen om instellingen voor basis-, middelbaar en hoger onderwijs op te richten of te exploiteren. Dergelijke vergunningen worden op discretionaire basis verleend.

Maatregelen:

FR: Code de l'éducation.

Met betrekking tot investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In MT: dienstverleners die particulier gefinancierd hoger of volwassenenonderwijs willen verlenen, moeten een vergunning verkrijgen van het ministerie van Onderwijs en Werkgelegenheid. De beslissing of een vergunning wordt afgegeven, kan discretionair zijn (CPC 923, 924).

Maatregelen:

MT: Juridische mededeling 296 van 2012.

Voorbehoud nr. 11 — Milieudiensten

Sector – subsector:	Milieudiensten – verwerking en recycling van gebruikte batterijen en accu's, afvalolie, oude auto's en afgedankte elektrische en elektronische apparatuur; bescherming van luchtkwaliteit en klimaat (reiniging van uitlaatgassen)
Bedrijfstakkenclassificatie:	Deel van CPC 9402, 9404
Betrokken verplichtingen:	Lokale aanwezigheid
Hoofdstuk:	Handel in diensten en investeringen
Bestuursniveau:	EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

In SE: alleen in Zweden gevestigde entiteiten of entiteiten die hun belangrijkste vestiging in Zweden hebben, komen in aanmerking voor accreditatie voor het uitvoeren van de controle van uitlaatgassen (CPC 9404).

In SK: voor de verwerking en recycling van gebruikte batterijen en accu's, afvalolie, oude auto's en afgedankte elektrische en elektronische apparatuur is oprichting naar het recht van een EER-land vereist (ingezetenschaapsvereiste) (deel van CPC 9402).

Maatregelen:

SE: Voertuigenwet (2002:574).

SK: Afvalstoffenwet 79/2015.

Voorbehoud nr. 12 – Financiële diensten

Sector – subsector: Financiële diensten – verzekeringen en banken

Bedrijfstakkenclassificatie: Niet van toepassing

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Nationale behandeling

Hoger management en raden van bestuur

Lokale aanwezigheid

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

a) Verzekeringen en aanverwante diensten

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In IT: alleen natuurlijke personen hebben toegang tot het beroep van actuaris.

Beroepsverenigingen (zonder rechtspersoonlijkheid) van natuurlijke personen zijn toegestaan.

De nationaliteit van een lidstaat van de Unie is vereist voor het uitoefenen van het beroep van actuaris, met uitzondering van buitenlandse beroepsbeoefenaren aan wie kan worden toegestaan hun beroep te beoefenen op basis van wederkerigheid.

Maatregelen:

IT: Artikel 29 van het Wetboek particuliere verzekeringen (Wetsbesluit nr. 209 van 7 september 2005), en Wet 194/1942, artikel 4 van Wet 4/1999 inzake het register.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In BG: pensioenverzekeringen mogen uitsluitend worden aangeboden in de vorm van een naamloze vennootschap met een vergunning overeenkomstig het wetboek sociale verzekeringen die is ingeschreven uit hoofde van de Handelswet of uit hoofde van de wetgeving van een andere lidstaat van (filialen niet toegestaan).

In BG, ES, PL en PT: de oprichting van rechtstreekse filialen is niet toegestaan voor verzekeringsintermediairs, maar is voorbehouden aan ondernemingen die overeenkomstig de wetgeving van een lidstaat zijn opgericht (lokale vennootschap vereist). Voor PL geldt er een ingezetenschapsvereiste voor verzekeringsmakelaars.

Maatregelen:

BG: Wet op de verzekeringen, artikelen 12, 56-63, 65, 66 en 80, lid 4, en

Wetboek sociale verzekeringen, artikelen 120a-162, artikelen 209-253, artikelen 260-310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), artikel 36.

PL: Wet inzake de verzekerings- en herverzekeringsactiviteit van 11 september 2015 (Pools staatsblad van 2020, punten 895 en 1180);

Wet inzake de verzekeringsdistributie van 15 december 2017 (Pools staatsblad 2019, punt 1881);

Wet inzake de organisatie en de werking van pensioenfondsen van 28 augustus 1997 (Pools staatsblad van 2020, punt 105); en

Wet van 6 maart 2018 houdende regels betreffende de economische activiteit van buitenlandse ondernemers en andere buitenlanders op het grondgebied van de Republiek Polen.

PT: Artikel 7 van Wetsbesluit 94-B/98, ingetrokken bij Wetsbesluit 2/2009 van 5 januari; en hoofdstuk I, afdeling VI, van Wetsbesluit 94-B/98, artikel 34, nr. 6, 7, en artikel 7 van Wetsbesluit nr. 144/2006, ingetrokken bij Wet 7/2019 van 16 januari. Artikel 8 van de wettelijke regeling voor de distributie van verzekeringen en herverzekeringen, goedgekeurd bij Wet 7/2019 van 16 januari.

met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling:

In AT: een filiaal moet worden geleid door ten minste twee natuurlijke personen die ingezetenen van Oostenrijk zijn.

In BG: er geldt een ingezetenschapsvereiste voor leden van de raden van bestuur en toezichthoudend orgaan van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen en voor elke persoon die dergelijke ondernemingen mag beheren of vertegenwoordigen. Ten minste een van de personen die de pensioenverzekeraar beheren en vertegenwoordigen, moet vloeiend Bulgaars spreken.

Maatregelen:

AT: Wet toezicht verzekeringsbedrijf 2016, artikel 14, lid 1, punt 3, Oostenrijks staatsblad I nr. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 3, BGBl. I nr. 34/2015).

BG: Wet op de verzekeringen, artikelen 12, 56-63, 65, 66 en 80, lid 4; en

Wetboek sociale verzekeringen, artikelen 120a-162, artikelen 209-253, artikelen 260-310.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In BG: een buitenlandse verzekeraar of herverzekeraar die in Bulgarije een filiaal of agentschap wil vestigen om verzekeringen aan te bieden, moet in zijn land van herkomst beschikken over een vergunning voor het aanbieden van dezelfde soorten verzekeringen als diegene die hij in Bulgarije wenst aan te bieden.

De inkomsten van vrijwillige aanvullende pensioenfondsen en soortgelijke inkomsten die rechtstreeks verband houden met vrijwillige pensioenverzekeringen aangeboden door personen die zijn geregistreerd uit hoofde van de wetgeving van een andere lidstaat en die, in overeenstemming met de desbetreffende wetgeving, vrijwillige pensioenverzekeringsactiviteiten uitvoeren, zijn niet belastbaar volgens de in de wet op de vennootschapsbelasting vastgestelde procedure.

In ES: voordat een buitenlandse verzekeraar in Spanje een filiaal of agentschap kan vestigen met het oog op het aanbieden van bepaalde soorten verzekeringen, moet hij in zijn land van oorsprong al minstens vijf jaar over een vergunning voor het aanbieden van dezelfde soorten verzekeringen beschikken.

In PT: een buitenlandse verzekeringsonderneming die een filiaal of agentschap wil vestigen, moet al minstens vijf jaar overeenkomstig relevante nationale wetgeving over een vergunning voor het aanbieden van verzekeringen of herverzekeringen beschikken.

Maatregelen:

BG: Wet op de verzekeringen, artikelen 12, 56-63, 65, 66 en 80, lid 4; en

Wetboek sociale verzekeringen, artikelen 120a-162, artikelen 209-253, artikelen 260-310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), artikel 36.

PT: Artikel 7 van Wetsbesluit 94-B/98, en hoofdstuk I, afdeling VI, van Wetsbesluit 94-B/98, artikelen 34, nr. 6, 7, en artikel 7 van Wetsbesluit nr. 144/2006; artikel 215 van de wettelijke regeling voor de toegang tot en het uitoefenen van het beroep van verzekeraar en herverzekeraar, goedgekeurd bij Wet 147/2005 van 9 september.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In AT: ter verkrijging van een vergunning voor het openen van een filiaal moeten buitenlandse verzekeraars in hun land van herkomst een rechtsvorm hebben die overeenstemt met of vergelijkbaar is met die van een naamloze vennootschap of een onderlinge verzekeringsmaatschappij.

Maatregelen:

AT: Wet toezicht verzekeringsbedrijf 2016, artikel 14, lid 1, punt 1, Oostenrijks staatsblad I nr. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 1, BGBl. I nr. 34/2015).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in financiële diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In EL: verzekerings- en herverzekeringsondernemingen met hoofdkantoor in derde landen mogen in Griekenland actief zijn via de oprichting van een dochteronderneming of een filiaal. Een “filiaal” benodigt in deze situatie geen specifieke rechtsvorm, aangezien er sprake is van een permanente aanwezigheid op het grondgebied van een lidstaat (d.w.z. Griekenland) van een onderneming met hoofdkantoor buiten de Unie die in die lidstaat (Griekenland) een vergunning heeft verkregen en die verzekeringsactiviteiten uitoefent.

Maatregelen:

EL: Artikel 130 van Wet 4364/2016 (Grieks staatsblad 13/ A/ 5.2.2016).

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In AT: promotionele activiteiten en intermediarsdiensten namens een niet in de Unie gevestigde dochteronderneming of een niet in Oostenrijk gevestigd filiaal (behalve voor herverzekering en retrocessie) zijn verboden.

In DK: in Denemarken mogen geen particulieren of bedrijven (met inbegrip van verzekeringsmaatschappijen) andere dan verzekeringsmaatschappijen die hiervoor vergunning hebben verkregen krachtens de Deense wetgeving of van de bevoegde Deense autoriteiten, bedrijfsmatig deelnemen aan de directe verzekering van personen die ingezetenen zijn van Denemarken en van Deense schepen of goederen in Denemarken.

In SE: directe verzekeringen mogen enkel door een buitenlandse verzekeraar worden aangeboden via een verlener van verzekeringsdiensten die in Zweden vergunning heeft verkregen, op voorwaarde dat de buitenlandse verzekeraar en de Zweedse verzekeringsmaatschappij tot dezelfde groep van ondernemingen behoren of een onderlinge samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In DE, HU en LT: het verlenen van rechtstreekse verzekeringsdiensten door verzekeringsmaatschappijen die niet in de Unie zijn opgericht, vereist het opzetten van en een vergunning voor een filiaal.

In SE: het verlenen van directe-verzekeringsbemiddelingsdiensten door ondernemingen die niet in de EER zijn opgericht, vereist de vestiging van een commerciële aanwezigheid (vereiste van lokale aanwezigheid).

In SK: verzekeringen voor lucht- en zeevervoer, waarbij luchtvaartuigen of schepen en aansprakelijkheid worden gedekt, mogen uitsluitend worden aangeboden door in de Unie gevestigde verzekeringsmaatschappijen of door filialen van niet in de Unie gevestigde verzekeringsmaatschappijen die een vergunning hebben gekregen van de Slowaakse Republiek.

Maatregelen

AT: Wet toezicht verzekeringsbedrijf 2016, artikel 13, lid 1 en 2, Oostenrijks staatsblad I nr. 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 13 Abs. 1 en 2, BGBl. I nr. 34/2015).

DE: Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) voor alle verzekeringsdiensten; met betrekking tot van de Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) alleen voor verplichte wettelijke aansprakelijkheidsverzekering in verband met luchtverkeer.

DK: Lov om finansiel virksomhed jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

HU: Wet LX van 2003.

LT: Wet inzake verzekeringen van 18 september, 2003 Nr. IX-1737, laatst gewijzigd op 13 juni 2019 Nr. XIII-2232.

SE: Lag om försäkringsförmedling (Wet inzake verzekeringsbemiddeling) (hoofdstuk 3, afdeling 3, 2018:12192005:405); en Wet op buitenlandse verzekeraars in Zweden (hoofdstuk 4, afdelingen 1 en 10, 1998:293).

SK: Wet 39/2015 inzake het verzekeringswezen.

b) Bankdiensten en andere financiële diensten

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In BG: voor het verstrekken van leningen met middelen die niet worden aangetrokken door het in ontvangst nemen van deposito's of andere terugbetaalbare gelden, de verwerving van deelnemingen in een kredietinstelling of een andere financiële instelling, financiële lease, garantieverrichtingen, de verwerving van vorderingen op leningen en andere vormen van financiering (zoals factoring of forfaitering) zijn niet-bancaire financiële instellingen onderworpen aan een registratieregeling bij de Bulgaarse Nationale Bank. De financiële instelling moet haar voornaamste activiteit op het grondgebied van Bulgarije hebben.

In BG: niet-EER-banken mogen in Bulgarije bankactiviteiten uitoefenen mits zij van de Bulgaarse Nationale Bank een vergunning hebben verkregen voor het starten en verrichten van commerciële activiteiten in de Republiek Bulgarije via een filiaal.

In IT: om met een vestiging in Italië het effectenafwikkelingssysteem te mogen exploiteren of centrale depositodiensten voor effecten te mogen verlenen, moet een onderneming naar Italiaans recht zijn opgericht (geen filialen).

Voor andere collectieve beleggingsfondsen dan uit hoofde van de Uniewetgeving geharmoniseerde instellingen voor collectieve belegging in effecten (hierna "icbe's" genoemd), moet een beheerder of depositaris naar Italiaans recht of het recht van een andere lidstaat zijn opgericht en een filiaal in Italië hebben.

Beheermaatschappijen van investeringsfondsen die niet uit hoofde van de Uniewetgeving zijn geharmoniseerd, moeten eveneens naar Italiaans recht zijn opgericht (geen filialen).

Alleen banken, verzekeringsmaatschappijen, beleggingsondernemingen en ondernemingen die uit hoofde van de Uniewetgeving geharmoniseerde icbe's beheren en hun maatschappelijke zetel in de Unie hebben, alsook naar Italiaans recht opgerichte icbe's, mogen de middelen van pensioenfondsen beheren.

In geval van huis-aan-huis-verkoop moet gebruik worden gemaakt van de diensten van erkende verkopers van financiële producten die ingezetene zijn van een lidstaat.

Vertegenwoordigingskantoren van tussenpersonen van buiten de Unie mogen geen activiteiten in verband met beleggingsdiensten verrichten, met inbegrip van transacties voor eigen rekening en voor rekening van cliënten en het plaatsen en het overnemen ("underwriting") van financiële instrumenten (filiaal vereist).

In PT: pensioenfondsen mogen uitsluitend worden beheerd door gespecialiseerde ondernemingen die met dat doel naar Portugees recht zijn opgericht, door verzekeringsondernemingen die in Portugal zijn gevestigd en een vergunning hebben om levensverzekeringen aan te bieden, of door entiteiten die in andere lidstaten pensioenfondsen mogen beheren. De vestiging van rechtstreekse filialen vanuit landen buiten de Unie is niet toegestaan.

Maatregelen:

BG: Wet op de kredietinstellingen, artikel 2, lid 5, artikel 3a en artikel 17;

Wetboek sociale verzekeringen, artikelen 121, 121b, 121f; en

Monetaire wet, artikel 3.

IT: Wetsbesluit 58/1998, artikelen 1, 19, 28, 30-33, 38, 69 en 80;

Gezamenlijke verordening van de Italiaanse centrale bank en Consob van 22 februari 1998, artikelen 3 en 41;

Verordening van de Italiaanse centrale bank van 25.1.2005;

Titel V, hoofdstuk VII, afdeling II, Consob-verordening 16190 van 29 oktober 2007, artikelen 17-21, 78-81, 91-111; en onderworpen aan:

Verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad¹.

PT: Wetsbesluit 12/2006, zoals gewijzigd bij Wetsbesluit 180/2007 Wetsbesluit 357-A/2007, Verordening 7/2007-R, zoals gewijzigd bij Verordening 2/2008-R, Verordening 19/2008-R, Verordening 8/2009. Artikel 3 van de wettelijke regeling voor de vestiging en de werking van pensioenfondsen en hun beheerinstanties, goedgekeurd bij Wet 27/2020 van 23 juli.

¹ Verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad¹ van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012 (PB EU L 257 van 28.8.2014, blz. 1).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In HU: filialen van buiten de EER gevestigde beheermaatschappijen van beleggingsfondsen mogen geen Europese beleggingsfondsen beheren en mogen geen diensten op het gebied van vermogensbeheer verlenen aan particuliere pensioenfondsen.

Maatregelen:

HU: Wet CCXXXVII van 2013 op kredietinstellingen en financiële ondernemingen, en Wet CXX van 2001 op de kapitaalmarkt.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In BG: een bank moet door ten minste twee personen worden beheerd en vertegenwoordigd. De personen die de bank beheren en vertegenwoordigen, moeten persoonlijk aanwezig zijn op het beheeradres van de bank. Rechtspersonen kunnen niet worden verkozen tot lid van het bestuur of de raad van bestuur van een bank.

In SE: de oprichter van een spaarbank moet een natuurlijke persoon zijn.

Maatregelen:

BG: Wet op de kredietinstellingen, artikel 10; Wetboek sociale verzekeringen, artikelen 121, 121b, 121f; en Monetaire wet, artikel 3.

SE: Sparbankslagen (Wet inzake spaarkassen) (1987:619), hoofdstuk 2, § 1.

met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling:

In HU: ten minste twee leden van de raad van bestuur van een kredietinstelling moeten ingezetenen zijn in de zin van de van toepassing zijnde deviezenwetgeving en sinds ten minste één jaar permanent ingezetenen van Hongarije zijn.

Maatregelen:

HU: Wet CCXXXVII van 2013 op kredietinstellingen en financiële ondernemingen, en

Wet CXX van 2001 op de kapitaalmarkt.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In RO: marktdeelnemers zijn rechtspersonen die zijn opgericht in de vorm van een naamloze vennootschap volgens bepalingen van de wet op de ondernemingen. Alternatieve handelssystemen (multilaterale handelsfaciliteit op grond van de MiFID II-richtlijn) kunnen worden beheerd door een systeembeheerder die onder de hierboven beschreven voorwaarden is opgericht of door een door de ASF (Autoritatea de Supraveghere Financiară – financiële toezichthoudende autoriteit) erkende beleggingsonderneming.

In SI: pensioenregelingen kunnen worden aangeboden door een pensioenbeleggingsfonds (dat geen rechtspersoon is en dus wordt beheerd door een verzekeringsmaatschappij, een bank of een pensioenverzekeraar), een pensioenverzekeraar of een verzekeringsmaatschappij. Daarnaast kunnen pensioenregelingen ook worden aangeboden door aanbieders van pensioenregelingen die overeenkomstig de toepasselijke regelgeving van een lidstaat zijn gevestigd.

Maatregelen:

RO: Wet nr. 126 van 11 juni 2018 betreffende financiële instrumenten en Verordening nr. 1/2017 tot wijziging en aanvulling van Verordening nr. 2/2006 inzake gereguleerde markten en alternatieve handelssystemen, goedgekeurd bij besluit nr. 15/2006 van de NSC – ASF – Autoritatea de Supraveghere Financiară – financiële toezichthoudende autoriteit.

SI: Wet op pensioenen en invaliditeitsverzekering (staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 102/2015, zoals laatst gewijzigd in nr. 28/19).

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In HU: buiten de EER gevestigde ondernemingen mogen financiële diensten of financiële hulpdiensten alleen verlenen via een filiaal in HU.

Maatregelen:

HU: Wet CCXXXVII van 2013 op kredietinstellingen en financiële ondernemingen, en Wet CXX van 2001 op de kapitaalmarkt.

Voorbehoud nr. 13 – Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

Sector – subsector: Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

Bedrijfstakkenclassificatie: CPC 931, 933

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Nationale behandeling

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In DE (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): reddingsdiensten en “deskundige ambulancevervoersdiensten” worden door de Länder georganiseerd en gereguleerd. De meeste Länder delegeren de bevoegdheden op het gebied van reddingsdiensten aan gemeenten. De gemeenten mogen voorrang geven aan organisaties zonder winstoogmerk. Dat geldt zowel voor buitenlandse als binnenlandse dienstverleners (CPC 931, 933). Ambulancediensten zijn onderworpen aan eisen inzake planning, toelating en accreditatie. Wat telegeneeskunde betreft, kan het aantal verleners van ICT-diensten (informatie- en communicatietechnologie) worden beperkt om interoperabiliteit, compatibiliteit en de noodzakelijke veiligheidsnormen te waarborgen. Dat wordt op niet-discriminerende wijze toegepast.

In HR: ten aanzien van de vestiging van sommige particulier gefinancierde sociale verzorgingsfaciliteiten kunnen in bepaalde geografische gebieden beperkingen worden gesteld op basis van behoefte (CPC 9311, 93192, 93193, 933).

In SI: de volgende diensten zijn voorbehouden aan een staatsmonopolie: voorziening van bloed, bloedpreparaten, verwijdering en bewaring van menselijke organen voor transplantatie, medisch-sociale, hygiënische, epidemiologische en medisch-ecologische diensten, diensten inzake anatomische pathologie en biomedisch ondersteunde voortplanting (CPC 931).

Maatregelen:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; Federale Geneeskundewet):

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; wet op de psychotherapeutische behandelingen);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf der Hebammen (HebG);

Gesetz über den Beruf der Notfallsanitäterin und des Notfallsanitäters (NotSanG);

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Gesetz über die Berufe in der Physiotherapie (MPhG);

Gesetz über den Beruf des Logopäden (LogopG);

Gesetz über den Beruf des Orthoptisten und der Orthoptistin (OrthoptG);

Gesetz über den Beruf der Podologin und des Podologen (PodG);

Gesetz über den Beruf der Diätassistentin und des Diätassistenten (DiätAssG);

Gesetz über den Beruf der Ergotherapeutin und des Ergotherapeuten (ErgThg);
Bundesapothekerordnung (BapO);

Gesetz über den Beruf des pharmazeutisch-technischen Assistenten (PTAG);

Gesetz über technische Assistenten in der Medizin (MTAG);

Gesetz zur wirtschaftlichen Sicherung der Krankenhäuser und zur Regelung der
Krankenhauspflegesätze (Krankenhausfinanzierungsgesetz – KHG);

Gewerbeordnung (Duitse Wet tot regeling van ambacht, handel en industrie);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; Sociaal Wetboek, vijfde boek) – wettelijke
ziektekostenverzekering;

Sozialgesetzbuch Sechstes Buch (SGB VI; Sociaal Wetboek, zesde boek) – wettelijke
pensioenverzekering;

Sozialgesetzbuch Siebtes Buch (SGB VII; Sociaal Wetboek, zevende boek) – wettelijke
ongevallenverzekering;

Sozialgesetzbuch Neuntes Buch (SGB IX; Sociaal Wetboek, negende boek) – rehabilitatie en participatie van personen met een handicap;

Sozialgesetzbuch Elftes Buch (SGB XI; (Sociaal Wetboek, elfde boek) – verzekering voor langdurige zorg.

Personenbeförderungsgesetz (PBefG; (Wet openbaar vervoer).

Regionaal niveau:

Gesetz über den Rettungsdienst (Rettungsdienstgesetz – RDG) in Baden-Württemberg;

Bayerisches Rettungsdienstgesetz (BayRDG);

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Berlin (Rettungsdienstgesetz);

Gesetz über den Rettungsdienst im Land Brandenburg (BbgRettG);

Bremisches Hilfeleistungsgesetz (BremHilfeG);

Hamburgisches Rettungsdienstgesetz (HmbRDG);

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Mecklenburg-Vorpommern (RDGM-V);

Niedersächsisches Rettungsdienstgesetz (NRettDG);

Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den Krankentransport durch Unternehmer (RettG NRW);

Landesgesetz über den Rettungsdienst sowie den Notfall- und Krankentransport (RettDG);

Saarländisches Rettungsdienstgesetz (SRettG);

Sächsisches Gesetz über den Brandschutz, Rettungsdienst und Katastrophenschutz (SächsBRKG);

Rettungsdienstgesetz des Landes Sachsen-Anhalt (RettDG LSA);

Schleswig-Holsteinisches Rettungsdienstgesetz (SHRDG);

Thüringer Rettungsdienstgesetz (ThüRettG).

Landespflegegesetze:

Gesetz zur Umsetzung der Pflegeversicherung in Baden-Württemberg (Landespflegegesetz – LPflG);

Gesetz zur Ausführung der Sozialgesetze (AGSG);

Gesetz zur Planung und Finanzierung von Pflegeeinrichtungen (Landespflegeeinrichtungsgesetz – LPflegEG);

Gesetz über die pflegerische Versorgung im Land Brandenburg (Landespfleugesetz – LPflegeG);

Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes im Lande Bremen und zur Änderung des Bremischen Ausführungsgesetzes zum Bundessozialhilfegesetz (BremAGPflegeVG);

Hamburgisches Landespfleugesetz (HmbLPG);

Hessisches Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz;

Landespfleugesetz (LPflegeG M-V);

Gesetz zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen nach dem Elften Buch Sozialgesetzbuch (Niedersächsisches Pflegegesetz – NPflegeG);

Gesetz zur Weiterentwicklung des Landespflerechts und Sicherung einer unterstützenden Infrastruktur für ältere Menschen, pflegebedürftige Menschen und deren Angehörige (Alten- und Pflegegesetz Nordrhein-Westfalen – APG NRW);

Landesgesetz zur Sicherstellung und Weiterentwicklung der pflegerischen Angebotsstruktur (LPflegeASG) (Rheinland-Pfalz);

Gesetz Nr. 1694 zur Planung und Förderung von Angeboten für hilfe-, betreuungs- oder pflegebedürftige Menschen im Saarland (Saarländisches Pflegegesetz);

Sächsisches Pflegegesetz (SächsPflegeG);

Schleswig-Holstein: Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (Landespflegegesetz – LPflegeG);

Thüringer Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes (ThürAGPflegeVG);

Landeskrankenhausgesetz Baden-Württemberg;

Bayerisches Krankenhausgesetz (BayKrG);

Berliner Gesetz zur Neuregelung des Krankenhausrechts;

Krankenhausentwicklungsgesetz Brandenburg (BbgKHEG);

Bremisches Krankenhausgesetz (BrmKrHG);

Hamburgisches Krankenhausgesetz (HmbKHG);

Hessisches Krankenhausgesetz 2011 (HKHG 2011);

Krankenhausgesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LKHG M-V);

Niedersächsisches Krankenhausgesetz (NKHG);

Krankenhausgestaltungsgesetz des Landes Nordrhein-Westfalen (KHGG NRW);

Landeskrankenhausgesetz Rheinland-Pfalz (LKG Rh-Pf);

Saarländisches Krankenhausgesetz (SKHG);

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz – SächsKHG);

Krankenhausgesetz Sachsen-Anhalt (KHG LSA);

Gesetz zur Ausführung des Krankenhausfinanzierungsgesetzes (AG-KHG) in Schleswig-Holstein;

Thüringisches Krankenhausgesetz (Thür KHG).

HR: Wet op de gezondheidszorg (OG 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12).

SI: Wet op de gezondheidszorg, staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 23/2005, artikelen 1, 3 en 62-64, Wet op onvruchtbaarheidsbehandelingen en biomedisch ondersteunde voortplanting, staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 70/00, artikelen 15 en 16; en Wet betreffende de levering van bloed (ZPKrv-1), staatsblad van de Republiek Slovenië nr. 104/06, artikelen 5 en 8.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In FR: voor ziekenhuizen, ambulancediensten en intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis, en voor maatschappelijke dienstverlening, is de uitoefening van leidinggevende functies vergunningplichtig. Bij de vergunningsprocedure wordt rekening gehouden met de beschikbaarheid van lokale managers.

Alle rechtsvormen zijn toegestaan, behalve die welke zijn voorbehouden aan vrije beroepen.

Maatregelen:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales;

Loi n°2011940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST;

Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; en

Code de la santé publique.

Voorbehoud nr. 14 – Diensten in verband met toerisme en reizen

Sector – subsector:	Diensten in verband met toerisme en reizen – hotels, restaurants en catering; reisbureaus en reisorganisatoren (met inbegrip van reisleiders); toeristengidsen
Bedrijfstakkenclassificatie:	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
Betrokken verplichtingen:	Markttoegang Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur Lokale aanwezigheid
Hoofdstuk:	Handel in diensten en investeringen
Bestuursniveau:	EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, hoger management en raden van bestuur en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In BG: oprichting als vennootschap (filialen niet toegestaan) is vereist. Diensten in verband met het organiseren van toeristische reizen of diensten van reisbureaus kunnen worden aangeboden door in de EER gevestigde personen indien zij bij vestiging op het grondgebied van Bulgarije beschikken over een afschrift van een document ter staving van hun recht om dergelijke activiteiten uit te oefenen en een certificaat of een ander document van een kredietinstelling of een verzekeringsmaatschappij waaruit blijkt dat voor die personen een aansprakelijkheidsverzekering bestaat voor schade die zou kunnen voortvloeien uit een verwijtbare schending van de beroepsplicht. Wanneer de overheid (de staat en/of gemeenten) meer dan 50 % van de aandelen van een Bulgaarse onderneming bezit, mag het aantal buitenlandse bestuurders het aantal bestuurders die Bulgaars onderdaan zijn, niet overschrijden. EER-nationaliteitsvereiste voor toeristengidsen (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Maatregelen:

BG: Wet op het toerisme, artikelen 61, 113, 146.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In CY: een vergunning om een toeristische onderneming en reisorganisatie te vestigen, evenals de verlenging van een bestaande vergunning van een onderneming, mag enkel worden verleend aan personen van de Unie. Niet-ingezetene vennootschappen die niet in een andere lidstaat gevestigd zijn, mogen in de Republiek Cyprus de in artikel 3 van de bovenvermelde wet bedoelde activiteiten niet uitoefenen op georganiseerde of permanente basis, tenzij vertegenwoordigd door een ingezeten vennootschap. Voor het aanbieden van diensten van toeristengidsen en diensten van reisbureaus en reisorganisatoren is de nationaliteit van een lidstaat vereist (CPC 7471, 7472).

Maatregelen:

CY: Wet op toeristische ondernemingen, reisbureaus en toeristengidsen 1995 (Wet 41(I)/1995) zoals gewijzigd.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In EL: onderdanen van derde landen moeten een diploma van de toeristengidsenschool van het Griekse ministerie van Toerisme verkrijgen om het beroep te mogen uitoefenen. In afwijking van bovengenoemde bepalingen kan het recht om het beroep te mogen uitoefenen bij wijze van uitzondering onder bepaalde expliciet omschreven voorwaarden tijdelijk (niet langer dan een jaar) worden toegekend aan onderdanen van derde landen, indien er geen toeristengids voor een bepaalde taal voorhanden is.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In ES (voor ES geldt ook voor het regionale bestuursniveau): nationaliteit van een lidstaat is vereist voor het verlenen van diensten van toeristengidsen (CPC 7472).

In HR: nationaliteit van een lidstaat van de EER of van Zwitserland is vereist voor het verlenen van horeca- en cateringdiensten door huishoudens en kleinschalige bedrijven op het platteland (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Maatregelen:

EL: Presidentieel decreet 38/2010,

Ministerieel besluit 165261/IA/2010 (Grieks staatsblad 2157/B),

artikel 50 van wet 4403/2016, en

artikel 47 van wet 4582/2018 (Grieks staatsblad 208/A).

ES: Andalucía: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragón: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Cantabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, Article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turísticoinformativas privadas;

Castilla y León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Castilla la Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Cataluña: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, artíkel 88;

Comunidad de Madrid: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Comunidad Valenciana: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Extremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicia: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Illes Balears: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares; Islas Canarias: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, artículo 5;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Navarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra;

Principado de Asturias: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias; en

Región de Murcia: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: Wet op de horeca- en cateringbedrijven (OG 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20 en 42/20); en Wet op de toeristische dienstverlening (OG No. 130/17, 25/19, 98/19 en 42/20).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In HU: voor het verlenen van grensoverschrijdende diensten van reisbureaus, reisorganisatoren en toeristengidsen is een vergunning van het Hongaarse Bureau voor handelsvergunningen vereist. Vergunningen worden voorbehouden aan onderdanen van lidstaten van de EER alsmede aan rechtspersonen die hun zetel hebben in een lidstaat van de EER (CPC 7471, 7472).

In IT (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): om als professionele toeristengids op te treden, is voor gidsen uit staten die geen lid van de Unie zijn een specifieke vergunning van de regio vereist. Voor toeristengidsen van lidstaten is een dergelijke vergunning niet vereist. Een vergunning wordt verleend aan toeristengidsen die kunnen aantonen over voldoende bekwaamheid en kennis te beschikken (CPC 7472).

Maatregelen:

HU: Wet CLXIV van 2005 inzake handel, Regeringsbesluit nr. 213/1996 (XII.23.) betreffende de organisatie van reizen en de activiteiten van reisbureaus.

IT: Wet 135/2001, artikelen 7.5 en 6; en Wet 40/2007 (DL 7/2007).

Voorbehoud nr. 15 – Diensten in verband met cultuur, sport en recreatie

Sector – subsector: Recreatiediensten; diensten van persagentschappen, andere diensten in verband met sport

Bedrijfstakkenclassificatie: CPC 962, deel van 96419

Betrokken verplichtingen: Markttoegang

Nationale behandeling

Hoger management en raden van bestuur

Hoofdstuk: Handel in diensten en investeringen

Bestuursniveau: EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

a) Nieuws- en persagentschappen (CPC 962)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling, hoger management en raden van bestuur:

In CY: de oprichting en exploitatie van persbureaus of subagentschappen in de Republiek Cyprus wordt alleen toegestaan aan burgers van de Republiek Cyprus of burgers van de Unie of aan rechtspersonen die worden bestuurd door burgers van de Republiek Cyprus of burgers van de Unie.

Maatregelen:

CY: Perswet (N.145/89), zoals gewijzigd.

b) Andere diensten in verband met sport (CPC 96419)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling, hoger management en raden van bestuur en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling:

In AT (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): de exploitatie van skischolen en berggidsdiensten wordt geregeld in de wet- en regelgeving van de deelstaten ("Bundesländer"). Voor het aanbieden van die diensten kan de nationaliteit van een lidstaat van de EER vereist zijn. Ondernemingen kunnen worden verplicht een directeur aan te stellen die onderdaan is van een lidstaat van de EER.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling:

In CY: nationaliteitsvereiste voor vestiging van een dansschool en nationaliteitsvereiste voor sportinstructeurs.

Maatregelen:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBI. Nr. 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBI. Nr. 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBI. Nr. 5710;

OÖ- Sportgesetz, LGBI. Nr. 93/1997;

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBI. Nr. 83/89;

Salzburger Bergführergesetz, LGBI. Nr. 76/81;

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBI. Nr. 58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBI. Nr. 53/76;

Tiroler Schischulgesetz. LGBI. Nr. 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBI. Nr. 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBI. Nr. 55/02, §4 (2)a;

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBI. Nr. 54/02; en

Wenen: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBI. Nr. 37/02.

CY: Wet 65(I)/1997 zoals gewijzigd;

Wet 17(I)/1995 zoals gewijzigd; en

de Voorschriften 1995/2012 inzake private sportscholen, zoals gewijzigd.

Voorbehoud nr. 16 – Vervoer en hulpdiensten in verband met vervoer

Sector – subsector:	Vervoersdiensten – visserij en vervoer over water – elke andere commerciële activiteit die wordt verricht vanaf een schip; vervoer over water en hulpdiensten voor vervoer over water; vervoer per spoor en hulpdiensten voor vervoer per spoor; wegvervoer en hulpdiensten voor wegvervoer; hulpdiensten voor het luchtvervoer; verlening van diensten van gecombineerd vervoer
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Betrokken verplichtingen:	Markttoegang Nationale behandeling Meestbegunstigingsbehandeling Hoger management en raden van bestuur Lokale aanwezigheid
Hoofdstuk:	Handel in diensten en investeringen
Bestuursniveau:	EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

Zeevervoer en hulpdiensten voor zeevervoer. Elke andere commerciële activiteit die wordt verricht vanaf een schip (ISIC Rev. 3.1 0501, 0 502; CPC 5133, 5223, 721, deel van CPC 742, 745, 74540, 74520, 74590, 882)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In de EU: voor havendiensten kan een havenbeheerder of bevoegde instantie het aantal verleners van havendiensten voor een bepaalde havendienst beperken.

Maatregelen:

EU: Artikel 6 van Verordening (EU) 2017/352 van het Europees Parlement en de Raad¹.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, hoger management en raden van bestuur, grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

¹ Verordening (EU) 2017/352 van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2017 tot vaststelling van een kader voor het verrichten van havendiensten en gemeenschappelijke regels inzake de financiële transparantie van havens (PB EU L 57 van 3.3.2017, blz. 1).

In BG: het vervoer en elke activiteit in verband met waterbouwkunde en technische werkzaamheden onder water, de prospectie en winning van minerale en andere anorganische rijkdommen, loodsen, bunkeren, ontvangst van afval, mengsels van water en olie en dergelijke, uitgevoerd door schepen op de binnenwateren en de territoriale wateren van Bulgarije, mogen alleen worden uitgevoerd door vaartuigen die onder Bulgaarse vlag varen of onder de vlag van een andere lidstaat.

Het aantal dienstverleners in havens kan worden beperkt op basis van de objectieve capaciteit van de haven, die wordt vastgesteld door een door de minister van Vervoer, Informatietechnologie en Communicatie opgericht comité van deskundigen.

Voor ondersteunende diensten geldt een nationaliteitsvereiste. De kapitein en de hoofdwerktuigbouwkundige van het vaartuig moeten onderdaan zijn van een lidstaat van de EER of van de Zwitserse Bondsstaat (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Maatregelen:

BG: Koopvaardijwetboek;

Wet inzake de zee, de binnenwateren en de havens van de Republiek Bulgarije;

Verordening inzake de voorwaarden voor en de volgorde van de selectie van Bulgaarse maatschappijen voor het vervoer van personen en vracht in het kader van internationale verdragen;
en

Verordening 3 inzake het onderhoud van onbemande vaartuigen.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang:

In BG: het recht om ondersteunende diensten voor openbaar vervoer in Bulgaarse havens en in de havens van nationaal belang uit te voeren, wordt toegekend via een concessieovereenkomst. In de havens van regionaal belang wordt dat recht toegekend via een overeenkomst met de eigenaar van de haven (CPC 74520, 74540, 74590).

Maatregelen:

BG: Koopvaardijwetboek; en

Wet inzake de zee, de binnenwateren en de havens van de Republiek Bulgarije.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In DK: loodsen mogen alleen diensten in Denemarken verlenen als zij in de EER wonen en als zij zijn geregistreerd en goedgekeurd door de Deense autoriteiten overeenkomstig de Deense loodswet (CPC 74520).

Maatregelen:

DK: Deense wet op het loodswezen, § 18.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In DE (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): een vaartuig dat geen eigendom is van een onderdaan van een lidstaat mag voor andere activiteiten dan vervoer en hulpdiensten alleen na specifieke toestemming worden gebruikt op de waterwegen van de Bondsrepubliek Duitsland. Ontheffingen voor schepen van buiten de Unie kunnen alleen worden verleend als geen schepen van de Unie beschikbaar zijn, of als zij wel beschikbaar zijn maar onder zeer ongunstige omstandigheden, of op basis van wederkerigheid. Voor vaartuigen die onder de vlag van Nieuw-Zeeland varen, kunnen vrijstellingen worden verleend op basis van wederkerigheid (§ 2 para. 3 van de Verordnung über die Küstenschifffahrt, KüSchV). Alle activiteiten die onder de werkingssfeer van de Wet op het loodswezen vallen, zijn gereguleerd en accreditatie is beperkt tot onderdanen van een lidstaat van de EER of de Zwitserse Bondsstaat. Het aanbieden en exploiteren van loodsfaciliteiten is beperkt tot overheidsinstanties of bedrijven die door de overheidsinstanties zijn aangewezen.

Wat de verhuur of leasing van zeeschepen met of zonder bedieningspersoneel, en de verhuur of leasing van andere dan zeeschepen zonder bedieningspersoneel betreft, kan het sluiten van contracten voor het goederenvervoer door schepen die onder een vreemde vlag varen of het charteren van dergelijke schepen worden beperkt afhankelijk van de beschikbaarheid van schepen onder Duitse vlag of de vlag van een andere lidstaat.

Transacties tussen ingezetenen en niet-ingezetenen binnen de economische ruimte kunnen worden beperkt (Vervoer over water, ondersteunende diensten voor vervoer over water, verhuur van schepen, leasing van schepen zonder bedieningspersoneel (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)), indien dergelijke transacties betrekking hebben op:

- i) de verhuur van binnenvaartuigen die niet in de economische ruimte zijn geregistreerd;
- ii) het vervoer van goederen met dergelijke binnenvaartuigen; of
- iii) het slepen van dergelijke binnenvaartuigen.

Maatregelen:

DE: Gesetz über das Flaggenrecht der Seeschiffe und die Flaggenführung der Binnenschiffe (Flaggenrechtsgesetz; Wet bescherming vlagrecht);

Verordnung über die Küstenschifffahrt (KüSchV);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Binnenschifffahrt (Binnenschifffahrtsaufgabengesetz – BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschifffahrt (Binnenschifferpatentverordnung – BinSchPatentV);

Gesetz über das Seelotswesen (Seelotsgesetz – SeeLG);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Seeschifffahrt (Seeaufgabengesetz – SeeAufgG); en

Verordnung zur Eigensicherung von Seeschiffen zur Abwehr äußerer Gefahren (See-Eigensicherungsverordnung – SeeEigensichV).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In FI: ondersteunende diensten voor zeevervoer in Finse territoriale wateren zijn voorbehouden aan vloten die varen onder de nationale vlag, de Unievlag of de Noorse vlag (CPC 745).

Maatregelen:

FI: Merilaki (Zeevaartwet) (674/1994); en

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Wet op het recht om een handelsactiviteit uit te voeren) (122/1919), s. 4.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In EL: in havengebieden is een overheidsmonopolie ingesteld voor de behandeling van vracht (CPC 741).

In IT: voor de behandeling van zeevracht wordt een onderzoek naar de economische behoefte verricht. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding en potentiële nieuwe werkgelegenheid (CPC 741).

Maatregelen:

EL: Wetboek van publiek zeerecht (Wetsbesluit nr. 187/1973).

IT: Wetboek op de zee- en binnenvaart;

Wet 84/1994;

Ministerieel decreet 585/1995; en

Vervoer per spoor en hulpdiensten voor vervoer per spoor (CPC 711, 743).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In BG: alleen onderdanen van een lidstaat mogen vervoer per spoor aanbieden of ondersteunende diensten daarvoor in Bulgarije verlenen. Vergunningen voor personen- of goederenvervoer per spoor worden door de minister van Vervoer afgegeven aan spoorwegexploitanten die als handelaars zijn geregistreerd (CPC 711, 743).

Maatregelen:

BG: Wet op het vervoer over de wet, artikelen 37 en 48.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In LT: exclusieve rechten voor het verlenen van diensten in verband met de doorvoer worden toegekend aan spoorwegondernemingen die eigendom zijn van de staat of waarvan 100 % van de aandelen in handen is van de staat (CPC 711).

Maatregelen:

LT: Wet van de Republiek Litouwen van 22 april 2004 inzake vervoer per spoor nr. IX-2152 zoals gewijzigd op 8 juni 2006 nr. X-653; en

Vervoer over de weg en hulpdiensten voor vervoer over de weg (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In AT: (ook met betrekking tot meestbegunstigingsbehandeling): voor passagiers- en goederenvervoer kunnen exclusieve rechten of vergunningen alleen worden toegekend aan onderdanen van de overeenkomstsluitende Partijen van de EER en aan rechtspersonen van de Unie die hun hoofdkantoor in Oostenrijk hebben. De vergunningen worden verleend op basis van niet-discriminerende voorwaarden, op voorwaarde van wederkerigheid (CPC 712).

Maatregelen:

AT: Güterbeförderungsgesetz (Wet inzake goederenvervoer), BGBl. nr. 593/1995; § 5;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (Wet inzake incidenteel vervoer), BGBl. nr. 112/1996; § 6; en

Kraftfahr liniengesetz (Wet inzake geregeld vervoer), BGBl. I nr. 203/1999 zoals gewijzigd, §§ 7 en 8.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In EL: voor aanbieders van goederenvervoer over de weg: voor ondernemers die goederenvervoer over de weg willen aanbieden, is een Griekse vergunning vereist. De vergunningen worden verleend op basis van niet-discriminerende voorwaarden, op voorwaarde van wederkerigheid (CPC 7123).

Maatregelen:

EL: Verlening van vergunningen voor goederenvervoer over de weg: Griekse wet 3887/2010 (Grieks staatsblad A' 174), zoals gewijzigd bij artikel 5 van Wet 4038/2012 (Grieks staatsblad A' 14).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In IE: onderzoek naar de economische behoefte voor intercitybussen. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid (CPC 7121, CPC 7122).

In MT: taxi's: er gelden beperkingen voor het aantal vergunningen.

Karrozzini (door paarden getrokken rijtuig): er gelden beperkingen voor het aantal vergunningen (CPC 712).

In PT: onderzoek naar de economische behoefte voor limousines. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid (CPC 71222).

Maatregelen:

IE: Public Transport Regulation Act 2009.

MT: Taxi Services Regulations (SL499.59).

PT: Wetsbesluit 41/80 van 21 augustus.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In CZ: oprichting van een onderneming in Tsjechië is verplicht (geen filialen).

Maatregelen:

CZ: Wet nr. 111/1994 Coll. betreffende het vervoer over de weg.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In SE: een Zweedse vergunning is vereist voor transporteurs die wegvervoer willen aanbieden. Voor een taxivergunning is onder meer vereist dat de onderneming een natuurlijk persoon moet hebben benoemd die als vervoersmanager optreedt (de facto een ingezetenschapsvereiste – zie het Zweedse voorbehoud ten aanzien van de typen van vestiging).

Voor vergunningen voor andere aanbieders van wegvervoer geldt onder andere dat de onderneming in de Unie moet zijn gevestigd, een vestiging in Zweden moet hebben en een in de Unie ingezeten natuurlijke persoon moet hebben benoemd die als vervoermanager optreedt.

Maatregelen:

SE: Yrkestrafiklag (2012:210) (wet op het beroepsverkeer);

Yrkestrafikförordning (2012:237) (regeringsbesluit inzake beroepsverkeer);

Taxitrafiklag (2012:211) (taxiwet), en

Taxitrafikförordning (2012:238) (regeringsbesluit inzake taxi's).

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In SK: voor het verlenen van wegvervoersdiensten is oprichting of ingezetenschap in een lidstaat vereist.

Maatregelen:

SK: Wet nr. 56/2012 Coll. betreffende het vervoer over de weg; en

hulpdiensten voor het luchtvervoer.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In PL: naargelang van de grootte van de luchthaven mogen bepaalde categorieën van diensten met betrekking tot de opslag van diepgevroren of gekoelde goederen en bulkopslag van vloeistoffen of gassen op luchthavens al dan niet worden verleend. Het aantal aanbieders in elke luchthaven kan worden beperkt naargelang van de beschikbare ruimte; bij beperkingen om andere redenen moet het aantal dienstverleners ten minste twee bedragen.

Maatregelen:

PL: Poolse wet inzake het luchtverkeer van 3 juli 2002, artikelen 174.2 en 174.3.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In de EU: voor grondaafhandelingsdiensten kan vestiging op het grondgebied van de Unie vereist zijn. De mate waarin de grondaafhandelingsdiensten zijn opengesteld, is afhankelijk van de grootte van de luchthaven. Het aantal aanbieders in elke luchthaven kan worden beperkt. Voor “grote luchthavens” mag die beperking niet minder dan twee aanbieders zijn. Hiervoor is wederkerigheid vereist.

Maatregelen:

EU: Richtlijn 96/67/EG van de Raad¹.

In BE (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): voor grondaafhandelingsdiensten is wederkerigheid vereist.

Maatregelen:

BE: Koninklijk besluit van 6 november 2010 betreffende de toegang tot de grondaafhandelingsmarkt op de luchthaven Brussel-Nationaal (artikel 18);

¹ Richtlijn 96/67/EG van de Raad van 15 oktober 1996 betreffende de toegang tot de grondaafhandelingsmarkt op de luchthavens van de Gemeenschap (PB EU L 272 van 25.10.1996, blz. 36).

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (artikel 14);

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (art. 14); en

Ondersteunende diensten voor alle vervoerswijzen (deel van CPC 748).

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

De EU (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): in- en uitklaringsdiensten kunnen uitsluitend worden verleend door ingezetenen van de Unie of in de Unie gevestigde rechtspersonen.

Maatregelen:

EU: Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad¹; en

De verlening van diensten voor gecombineerd vervoer (CPC 711, 712, 7212, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749).

¹ Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB EU L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

De EU (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): met uitzondering van Finland mogen alleen in een lidstaat gevestigde ondernemers van wegvervoer die met betrekking tot het goederenvervoer tussen de lidstaten aan de voorwaarden voor toelating tot het beroep en voor toegang tot de vervoermarkt voor goederen voldoen, in het kader van gecombineerd vervoer tussen lidstaten al dan niet grensoverschrijdend begin- en/of eindvervoer verrichten dat een integrerend bestanddeel uitmaakt van het gecombineerd vervoer. Er gelden beperkingen voor elke vervoerswijze.

Maatregelen kunnen worden genomen om ervoor te zorgen dat de motorrijtuigenbelasting voor voertuigen die in het kader van gecombineerd vervoer worden vervoerd, wordt verlaagd of terugbetaald.

Maatregelen:

EU: Richtlijn 92/106/EEG van de Raad¹.

¹ Richtlijn 92/106/EEG van de Raad van 7 december 1992 houdende vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor bepaalde vormen van gecombineerd vervoer van goederen tussen lidstaten (PB EU L 368 van 17.12.1992, blz. 38).

Voorbehoud nr. 17 – Activiteiten in verband met mijnbouw en energie

Sector – subsector:	Winning van delfstoffen – energiehoudende delfstoffen; winning van delfstoffen – metaalertsen en andere delfstoffen; energiegerelateerde activiteiten – productie, transmissie en distributie voor eigen rekening van elektriciteit, gas, stoom en warm water; vervoer van brandstoffen via pijpleidingen; opslag van via pijpleidingen vervoerde brandstoffen; en diensten in verband met de distributie van energie
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, deel van 742, 8675, 883, 887
Betrokken verplichtingen:	Markttoegang Nationale behandeling Hoger management en raden van bestuur Lokale aanwezigheid
Hoofdstuk:	Handel in diensten en investeringen
Bestuursniveau:	EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

- a) Winning van delfstoffen (ISIC Rev. 3.1 10, 11 12, Winning van energiehoudende delfstoffen; 13, 14: Winning van metaalerts en andere delfstoffen; CPC 5115, 7131, 8675, 883)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In NL: de opsporing en winning van koolwaterstoffen in Nederland wordt altijd gezamenlijk uitgevoerd door een particuliere onderneming en de door de minister van Economische Zaken aangewezen naamloze of besloten vennootschap. In de artikelen 81 en 82 van de Mijnbouwwet is vastgesteld dat alle aandelen van een aangewezen vennootschap middellijk of onmiddellijk aan de Nederlandse staat moeten behoren (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).

In BE: voor de exploratie en exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen in de territoriale zee en op het continentale plat is een concessie vereist. De concessiehouder moet een dienstadres hebben in België (ISIC Rev. 3.1:14).

In IT (geldt ook voor het regionale bestuursniveau voor exploratie): voor mijnen die eigendom zijn van de staat gelden specifieke regels voor exploratie en winning. Voorafgaand aan elke exploitatie-activiteit is een exploratievergunning vereist (permesso di ricerca, artikel 4 Koninklijk besluit 1447/1927). Die vergunning heeft een looptijd en bevat de precieze grenzen van het terrein dat wordt geëxploreerd. Voor hetzelfde gebied kunnen exploratievergunningen aan verschillende personen of ondernemingen worden verleend (dit type vergunning is niet noodzakelijkerwijs exclusief). Voor de ontginning en exploitatie van mineralen is een vergunning (concessione, artikel 14) van de regionale autoriteit vereist (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14, CPC 8675, 883).

Maatregelen

BE: Koninklijk besluit van 1 september 2004 betreffende de voorwaarden, de geografische begrenzing en de toekenningsprocedure van concessies voor de exploratie en de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen in de territoriale zee en op het continentaal plat.

IT: Exploratie: Koninklijk besluit 1447/1927, en Wetsbesluit 112/1998, artikel 34.

NL: Mijnbouwwet.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In BG: voor prospectie of exploratie van ondergrondse natuurlijke rijkdommen op het grondgebied van de Republiek Bulgarije, op het continentale plat en in de exclusieve economische zone in de Zwarte Zee is een vergunning vereist, terwijl voor winning en exploitatie een uit hoofde van de wet op de ondergrondse natuurlijke rijkdommen verleende concessie is vereist.

Ondernemingen die in preferentiële belastingjurisdicties (d.w.z. offshore) zijn geregistreerd of daarmee rechtstreeks of onrechtstreeks zijn verbonden, mogen niet deelnemen aan openbare procedures voor de verlening van vergunningen of concessies voor prospectie, exploratie of winning van natuurlijke rijkdommen, met inbegrip van uranium- en thoriumerts, mogen geen bestaande vergunning of concessie exploiteren en kunnen de geologische of commerciële ontdekking van een afzetting als gevolg van exploratie niet laten registreren.

De winning van uraniumerts is bij Decreet nr. 163 van de raad van ministers van 20 augustus 1992 beëindigd.

Voor de exploratie en winning van thoriumertsen is de algemene regeling van vergunningen en concessies van toepassing. Besluiten om de exploratie of winning van thoriumertsen toe te staan, worden per geval genomen op een niet-discriminerende basis.

Overeenkomstig het besluit van de Nationale Assemblee van de Republiek Bulgarije van 18 januari 2012 (hs. 14 juni 2012) is het gebruik van hydrofracturering (fracking) voor prospectie, exploratie en winning van olie en gas verboden.

De exploratie en winning van schaliegas is verboden (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.112, 3.1 13, 3.1 14).

Maatregelen:

BG: Wet op de ondergrondse natuurlijke rijkdommen;

Wet inzake concessies;

Wet inzake de privatisering en het toezicht na de privatisering;

Wet inzake het veilige gebruik van kernenergie;

Besluit van de Nationale Assemblee van de Republiek Bulgarije van 18 januari 2012;

Wet op de economische en financiële betrekkingen met ondernemingen die geregistreerd zijn in jurisdicties waar een fiscale voorkeursbehandeling geldt, met personen waarover die zeggenschap hebben en met hun uiteindelijk gerechtigden; en

Wet op onderwaterrijdommen.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In CY: de ministerraad kan de uitoefening van prospectie, exploratie en exploitatie van koolwaterstoffen verbieden aan elke entiteit waarover Nieuw-Zeeland of onderdanen van Nieuw-Zeeland de daadwerkelijke zeggenschap hebben. Na het verkrijgen van een vergunning mag geen enkele entiteit onder de directe of indirecte zeggenschap van Nieuw-Zeeland of een onderdaan van Nieuw-Zeeland komen zonder de voorafgaande goedkeuring van de ministerraad. De ministerraad kan een vergunning weigeren aan een entiteit die daadwerkelijk onder zeggenschap staat van Nieuw-Zeeland of een onderdaan van Nieuw-Zeeland indien Nieuw-Zeeland met betrekking tot de toegang tot en de uitoefening van activiteiten op het gebied van prospectie, exploratie en exploitatie van koolwaterstoffen geen behandeling toekent aan entiteiten van de Republiek Cyprus of entiteiten van de lidstaten die gelijkwaardig is aan die welke de Republiek Cyprus of de lidstaten aan entiteiten van Nieuw-Zeeland toekennen (ISIC Rev. 3.1 1110).

Maatregelen:

CY: De koolwaterstoffenwet (Wet inzake prospectie, exploratie en winning) van 2007 (Wet 4(I)/2007) zoals gewijzigd.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In SK: voor de mijnbouw, activiteiten met betrekking tot de mijnbouw en geologische activiteiten is oprichting naar het recht van een EER-land vereist (filialen niet toegestaan). Activiteiten met betrekking tot mijnbouw en prospectie die worden bestreken door Wet nr. 44/1988 van de Slowaakse Republiek inzake de bescherming en de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen, zijn gereguleerd op een niet-discriminerende basis, onder meer via openbare beleidsmaatregelen die erop gericht zijn het behoud en de bescherming van de natuurlijke hulpbronnen en het milieu te waarborgen, zoals het toestaan of verbieden van bepaalde mijnbouwtechnologieën. Voor alle duidelijkheid: dergelijke maatregelen omvatten een verbod op het gebruik van cyanide bij de behandeling of de raffinage van mineralen, het vereiste van een specifieke vergunning in het geval van fracking voor activiteiten met betrekking tot prospectie, exploratie en winning van olie en gas, en het vereiste van voorafgaande goedkeuring via een plaatselijk referendum in het geval van nucleaire of radioactieve delfstoffen. Dat houdt geen uitbreiding in van de niet-conforme aspecten van de bestaande maatregel waarvoor het voorbehoud wordt gemaakt. (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675 en 883).

Maatregelen

SK: Wet 51/1988 inzake mijnbouw, explosieven en administratie van mijnen door de staat; en Wet 569/2007 inzake geologische activiteiten, Wet nr. 44/1988 inzake de bescherming en de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In FI: voor de exploratie en exploitatie van minerale rijkdommen is een vergunning vereist die, wat de ontginning van nucleair materiaal betreft, door de centrale overheid wordt verleend. Voor de exploitatie van een mijnbouwgebied is een vergunning van de centrale overheid vereist. Vergunningen kunnen worden verleend aan een in de EER ingezetene natuurlijke persoon of een in de EER gevestigde rechtspersoon. Er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

In IE: exploratie- en mijnbouwmaatschappijen die in Ierland actief zijn, moeten daar een aanwezigheid hebben. In het geval van de exploratie van mineralen moeten de bedrijven (zowel Ierse als buitenlandse) gedurende de looptijd van de werkzaamheden gebruikmaken van de diensten van een agent of een in Ierland ingezeten exploratiemanager. Met betrekking tot mijnbouw wordt vereist dat een mijnbouwconcessie of -vergunning van de staat wordt gehouden door een onderneming die is opgericht naar Iers recht en die is ingeschreven in Ierland. Er zijn geen beperkingen ten aanzien van de eigendom van een dergelijke vennootschap (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14 en CPC 883).

In LT: alle minerale grondstoffen (energie, metalen, industriële en bouwmineraal) in Litouwen zijn exclusief eigendom van de staat. Vergunningen voor geologische exploratie of exploitatie van minerale hulpbronnen kunnen worden verleend aan een natuurlijke persoon die ingezetene is van de Unie en de EER of een in de Unie en in de EER gevestigde rechtspersoon.

Maatregelen

FI: Kaivoslaki (mijnbouwwet) (621/2011), en

Ydinenergialaki (wet inzake kernenergie) (990/1987).

IE: Minerals Development Acts (wetten inzake de ontwikkeling van mineralen), 1940-2017, en Planning Acts and Environmental Regulations (planningswetten en milieuvoorschriften).

LT: Grondwet van de Republiek Litouwen, 1992. Laatste wijziging van 21 maart 2019 nr. XIII-2004, en

de Wet op bodemrijdommen nr. I-1034, 1995, nieuwe bewerking van 10 april 2001 nr. IX-243, laatste wijziging van 14 april 2016 nr. XII-2308.

Uitsluitend met betrekking tot investeringen – markttoegang, nationale behandeling en meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In SI: voor de exploratie en exploitatie van minerale hulpbronnen, met inbegrip van gereguleerde mijnbouwdiensten, is vestiging in of burgerschap van een lidstaat van de EER, de Zwitserse Bondsstaat of een land dat lid is van de OESO, of een derde land op voorwaarde van wederkerigheid vereist. Of aan de voorwaarde van wederkerigheid wordt voldaan, wordt gecontroleerd door het ministerie dat verantwoordelijk is voor de winning van delfstoffen (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Maatregelen:

SI: Mijnbouwwet 2014.

- b) Productie, transmissie en distributie voor eigen rekening van elektriciteit, gas, stoom en warm water, vervoer van brandstoffen via pijpleidingen, opslag van via pijpleidingen vervoerde brandstoffen, diensten in verband met energiedistributie (ISIC rev. 3.1 40, 3.1 401, CPC 63297, 713, deel van 742, 74220, 887)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang:

In DK: een eigenaar of gebruiker die voornemens is om gasinfrastructuur of een pijpleiding voor het vervoer van ruwe of geraffineerde aardolie en van aardolieproducten of aardgas aan te leggen, moet over een vergunning van de lokale autoriteit beschikken vóór de aanvang van de werkzaamheden. Het aantal van dergelijke vergunningen kan worden beperkt (CPC 7131).

In MT: EneMalta plc heeft een monopolie voor de levering van elektriciteit (ISIC Rev. 3.1 401; CPC 887).

In NL: de eigendom van het elektriciteitsnet en het netwerk van gasleidingen behoort uitsluitend toe aan de Nederlandse overheid (transmissiesystemen) en andere overheidsinstanties (distributienetten) (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 71310).

Maatregelen:

DK: Lov om naturgasforsyning, LBK 1127 05/09/2018, lov om varmforsyning, LBK 64 21/01/2019, lov om Energinet, LBK 997 27/06/2018. Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Besluit nr. 1257 van 27 november 2019 betreffende de inplanning, bouw en exploitatie van olietanks, leidingen en pijpleidingen).

MT: EneMalta Act Cap. 272 en EneMalta (Overdracht van activa, rechten, aansprakelijkheden en verplichtingen) Act Cap. 536.

NL: Elektriciteitswet 1998; Gaswet.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, hoger management en raden van bestuur en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In AT: een vergunning voor het vervoer van gas wordt alleen verleend aan onderdanen van een lidstaat van de EER die hun woonplaats in de EER hebben. Ondernemingen en personenvennootschappen moeten hun zetel in de EER hebben. De exploitant van het netwerk moet een directeur benoemen en een technisch directeur die verantwoordelijk is voor de technische controle van de werking van het netwerk, en beiden moeten onderdaan zijn van een lidstaat van de EER. Met betrekking tot de activiteiten die worden uitgevoerd door een balanceringsverantwoordelijke partij (een marktdeelnemer of zijn gekozen vertegenwoordiger die verantwoordelijk is ten aanzien van de onevenwichtigheid ervan), wordt alleen toestemming verleend aan Oostenrijkse staatsburgers of burgers van een andere lidstaat of de EER.

De bevoegde autoriteit mag afzien van de nationaliteits- en verblijfsvereisten wanneer de exploitatie van het gastransportnet in het algemeen belang wordt geacht.

Voor het vervoer van andere goederen dan gas en water geldt het volgende:

- i) aan natuurlijke personen wordt alleen een vergunning verleend als zij onderdaan zijn van een lidstaat van de EER en een vestiging in Oostenrijk hebben, en
- ii) ondernemingen en personenvennootschappen moeten hun zetel in Oostenrijk hebben. Er wordt een onderzoek naar de economische behoefte of een beoordeling van het belang uitgevoerd. Grensoverschrijdende pijpleidingen mogen niet ten koste gaan van de veiligheidsbelangen van Oostenrijk en zijn status als neutraal land. Ondernemingen en personenvennootschappen moeten een directeur aanstellen die onderdaan moet zijn van een lidstaat van de EER. De bevoegde autoriteit mag afzien van de nationaliteits- en vestigingsvereisten indien de exploitatie van de pijpleiding in het nationaal economisch belang wordt geacht (CPC 713).

Maatregelen:

AT: Rohrleitungsgesetz (Wet pijpleidingen), BGBl. nr. 411/1975 zoals gewijzigd, §§ 5, 15; en

Gaswirtschaftsgesetz (Gaswet), BGBl. I nr. 107/2011 zoals gewijzigd, §§ 43, 44, 90, 93.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, hoger management en raden van bestuur en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling lokale aanwezigheid (enkel van toepassing voor het regionale bestuursniveau):

In AT: een vergunning voor de transmissie en distributie van elektriciteit wordt alleen verleend aan onderdanen van een lidstaat van de EER die hun woonplaats in de EER hebben. Indien de exploitant een directeur of huurder aanstelt, wordt afgezien van het woonplaatsvereiste.

Rechtspersonen (ondernemingen) en personenvennootschappen moeten hun zetel in de EER hebben. Zij moeten een directeur of huurder aanstellen die onderdaan is van een lidstaat van de EER en zijn woonplaats in de EER heeft.

De bevoegde autoriteit mag afzien van de woonplaats- en nationaliteitsvereisten wanneer de exploitatie van het netwerk in het algemeen belang wordt geacht (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Maatregelen:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBI. Nr. 59/2006, zoals gewijzigd;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBI. Nr. 7800/2005, zoals gewijzigd;

Oberösterreichisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz 2006,
LGBL. Nr. 1/2006, zoals gewijzigd;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBL. Nr. 75/1999, zoals gewijzigd;

Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012, LGBL. Nr. 134/2011, zoals gewijzigd;

Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz, LGBL. Nr. 59/2003, zoals gewijzigd;

Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WEIWG 2005, LGBL. Nr. 46/2005, zoals
gewijzigd;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG),
LGBL. Nr. 70/2005, zoals gewijzigd; en

Kärntner Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL. Nr. 24/2006,
zoals gewijzigd.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang en grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In CZ: voor de opwekking, transmissie en distributie van en de handel in elektriciteit en andere activiteiten van exploitanten op de elektriciteitsmarkt, alsmede voor de opwekking, transmissie, distributie en opslag van en de handel in gas, en de opwekking en distributie van warmte is een vergunning vereist. Een dergelijke vergunning kan alleen worden afgegeven aan een natuurlijke persoon met een verblijfsvergunning of een rechtspersoon die is gevestigd in de Europese Unie. Er bestaan exclusieve rechten met betrekking tot elektriciteits- en gastransmissie en vergunningen om als marktdeelnemer te kunnen optreden (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 63297, 742 en 887).

In LT: vergunningen voor de transmissie, distributie en openbare levering van elektriciteit en voor de organisatie van de handel in elektriciteit kunnen alleen worden verleend aan in de Republiek Litouwen gevestigde rechtspersonen of aan filialen van buitenlandse rechtspersonen of andere in de Republiek Litouwen gevestigde organisaties van een andere lidstaat. Vergunningen voor de opwekking van elektriciteit, de ontwikkeling van capaciteiten voor de opwekking van elektriciteit en de aanleg van een directe lijn kunnen alleen worden verleend aan ingezetenen van de Republiek Litouwen, aan in de Republiek Litouwen gevestigde rechtspersonen of aan filialen van rechtspersonen of andere in de Republiek Litouwen gevestigde organisaties van een andere lidstaat. Dit voorbehoud is niet van toepassing op advies met betrekking tot de transmissie en distributie van elektriciteit voor een vast bedrag of op contractbasis (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

In het geval van brandstoffen is vestiging vereist. Vergunningen voor transmissie en distributie, opslag van brandstoffen en het vloeibaar maken van aardgas kunnen alleen worden verleend aan in de Republiek Litouwen gevestigde rechtspersonen of aan filialen van rechtspersonen of andere organisaties (dochterondernemingen) van een andere lidstaat die in de Republiek Litouwen gevestigd zijn.

Dit voorbehoud is niet van toepassing op advies met betrekking tot de transmissie en distributie van brandstoffen voor een vast bedrag of op contractbasis (CPC 713, CPC 887).

In PL: voor de volgende activiteiten is een vergunning uit hoofde van de Energiewet vereist:

- i) de productie van brandstoffen of energie, met uitzondering van: de productie van vaste of gasvormige brandstoffen; de productie van elektriciteit uit elektriciteitsbronnen waarbij de totale capaciteit uit niet-hernieuwbare bronnen niet meer dan 50 MW bedraagt; de cogeneratie van elektriciteit en warmte uit bronnen waarbij de totale capaciteit uit niet-hernieuwbare bronnen niet meer dan 5 MW bedraagt; en de productie van warmte met behulp van bronnen met een totale capaciteit van niet meer dan 5 MW;
- ii) de opslag van gasvormige brandstoffen in opslaginstallaties, het vloeibaar maken van aardgas en hervergassing van vloeibaar aardgas (Lng) in lng-installaties alsmede de opslag van vloeibare brandstoffen, met uitzondering van: de lokale opslag van vloeibaar gas in installaties met een capaciteit van minder dan 1 MJ/s en de opslag van vloeibare brandstoffen in de detailhandel;

iii) vervoer of distributie van brandstoffen of energie, met uitzondering van: de distributie van gasvormige brandstoffen via netwerken met een capaciteit van minder dan 1 MJ/s en het vervoer of de distributie van warmte indien de totale capaciteit in opdracht van klanten niet hoger is dan 5 MW, en

iv) de handel in brandstoffen of energie, met uitzondering van: handel in vaste brandstoffen; handel in elektriciteit d.m.v. installaties met een spanning van minder dan 1 kV die eigendom zijn van de klant; handel in gasvormige brandstoffen indien de jaarlijkse omzet niet meer dan de tegenwaarde van 100 000 EUR bedraagt; de handel in vloeibaar gas indien de jaarlijkse omzet niet meer dan 10 000 euro bedraagt; en de handel in gasvormige brandstoffen en elektriciteit op beurzen door makelaarskantoren die hun activiteiten uitvoeren op basis van de wet van 26 oktober 2000 betreffende commoditybeurzen, alsmede de handel in warmte indien de totale capaciteit in opdracht van klanten niet meer dan 5 MW bedraagt. De omzetlimieten zijn niet van toepassing op de groothandel in gasvormige brandstoffen of vloeibaar gas of op de detailhandel in flessengas.

De bevoegde autoriteit kan alleen een vergunning verlenen aan aanvragers die hun hoofdvestiging of verblijfplaats op het grondgebied van een lidstaat van een EER-lidstaat of de Zwitserse Bondsstaat hebben geregistreerd (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Maatregelen:

CZ: Wet nr. 458/2000 Coll. inzake bedrijfsleven en overheid in de energiesector (The Energy Act).

LT: Wet nr. VIII-1973 van de Republiek Litouwen van 10 oktober 2000 inzake aardgas, nieuwe bewerking van 1 augustus 2011 nr. XI-1564, laatste wijziging van 25 juni 2020 nr. XIII-3140;

Wet nr. VIII-1881 van de Republiek Litouwen van 20 juli 2000 inzake elektriciteit; nieuwe bewerking van 7 februari 2012, laatste wijziging van 20 oktober 2020 nr. XIII-3336;

Wet nr. XIII-306 van de Republiek Litouwen inzake noodzakelijke maatregelen ter bescherming tegen de dreiging door onveilige kerncentrales in derde landen van 20 april 2017, laatste wijziging van 19 december 2019 nr. XIII-2705; en

Wet nr. XI-1375 inzake hernieuwbare energiebronnen van de Republiek Litouwen van 12 mei 2011.

PL: Energiewet van 10 april 1997, artikelen 32 en 33.

Met betrekking tot grensoverschrijdende handel in diensten – lokale aanwezigheid:

In SI: voor de productie, handel, levering aan eindafnemers, transmissie en distributie van elektriciteit en aardgas is vestiging in de Unie vereist (ISIC rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131, CPC 887).

Maatregelen:

SI: Energetski zakon (Energiewet) 2014, staatsblad Republiek Slovenië, nr. 17/2014, en

Mijnbouwwet 2014.

Voorbehoud nr. 18 – Landbouw, visserij en be- en verwerkende industrie

Sector – subsector:	Landbouw, jacht, bosbouw vee- en rendierhouderij, visserij en aquacultuur; uitgeverijen, drukkerijen, reproductie van opgenomen media
Bedrijfstakkenclassificatie:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 881, 882, 88442
Betrokken verplichtingen:	Markttoegang Nationale behandeling Meestbegunstigingsbehandeling Prestatie-eisen Hoger management en raden van bestuur Lokale aanwezigheid
Hoofdstuk:	Handel in diensten en investeringen
Bestuursniveau:	EU / Lidstaat (tenzij anders vermeld)

Omschrijving:

- a) Landbouw, jacht, bosbouw (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – Prestatievereisten:

De EU: de door de lidstaten aangewezen interventiebureaus zijn verplicht in de Unie geoogste granen te kopen. Er wordt geen uitvoerrestitutie toegekend voor rijst ingevoerd uit en wederuitgevoerd naar enig derde land. Alleen rijsttelers van de Unie kunnen aanspraak maken op compensatiebetalingen.

Maatregelen:

EU: Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad¹ (Integrale-GMO-verordening).

met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling:

In IE: voor de vestiging van graanmolens door buitenlandse ingezetenen is toestemming vereist (ISIC Rev. 3.1 1531).

¹ Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad (PB EU L 347 van 20.12.2013, blz. 671).

Maatregelen:

IE: Agriculture Produce (Cereals) Act, 1933.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling:

In FI: alleen onderdanen van een lidstaat van de EER woonachtig in rendiergebied mogen eigen rendieren houden en activiteiten in verband met de rendierhouderij uitoefenen.

Exclusieve rechten kunnen worden verleend.

In FR: voorafgaande toestemming is vereist om lid te worden van een landbouwcoöperatie of om als directeur daarvan op te treden (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In SE: uitsluitend Sami mogen eigendomsrechten bezitten en uitoefenen in verband met de rendierhouderij.

Maatregelen:

FI: Poronhoitolaki (wet op de rendierhouderij) (848/1990), hoofdstuk 1, s. 4, Protocol 3 bij het Toetredingsverdrag van Finland.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

SE: Wet op de rendierhouderij (1971:437), afdeling 1.

b) Visserij en aquacultuur (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling:

In BG: uitsluitend vaartuigen die onder Bulgaarse vlag varen, mogen in de mariene binnenwateren en de territoriale zee van Bulgarije levende rijkdommen van de zee en de binnenwateren vangen. Een buitenlands schip (vaartuig uit een derde land) mag in de exclusieve economische zone van Bulgarije geen commerciële visserij bedrijven, behalve op basis van een overeenkomst tussen Bulgarije en de vlaggenstaat. Buitenlandse vissersschepen die door de exclusieve economische zone varen, mogen hun vistuig niet bedrijfsklaar houden.

In FR: een Frans schip onder Franse vlag kan alleen een visvergunning of toestemming om te vissen verkrijgen op basis van nationale quota wanneer er een reëel economisch verband met het grondgebied van Frankrijk bestaat en het vaartuig vanuit een vaste inrichting op het grondgebied van Frankrijk wordt geleid en gecontroleerd (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Maatregelen:

BG: Artikel 49, Wet inzake de zee, de binnenwateren en de havens van de Republiek Bulgarije.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

- c) Vervaardiging – Uitgeverijen, drukkerijen, reproductie van opgenomen media (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – markttoegang, nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In LV: alleen rechtspersonen naar Lets recht en natuurlijke personen uit Letland mogen massamedia oprichten en publiceren. Filialen zijn niet toegestaan (CPC 88442).

Maatregelen:

LV: Wet op de pers en andere massamedia, s. 8.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – meestbegunstigingsbehandeling, lokale aanwezigheid:

In DE (geldt ook voor het regionale bestuursniveau): op alle openbaar verspreide of gedrukte kranten, vaktijdschriften en periodieken moet de “verantwoordelijke uitgever” duidelijk zijn aangegeven (volledige naam en adres van een natuurlijk persoon). Er kan worden verlangd dat de verantwoordelijke uitgever een permanent ingezetene van Duitsland, de Unie of een lidstaat van de EER is. Uitzonderingen kunnen worden toegestaan door de bevoegde autoriteit van het regionale bestuursniveau (ISIC Rev. 3.1 22).

Maatregelen:

DE:

Regionaal niveau:

Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW);

Bayerisches Pressegesetz (BayPrG);

Berliner Pressegesetz (BlnPrG);

Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG);

Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG);

Hamburgisches Pressegesetz;

Hessisches Pressegesetz (HPresseG);

Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V);

Niedersächsisches Pressegesetz (NPresseG);

Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW);

Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz;

Saarländisches Mediengesetz (SMG);

Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG);

Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt (Landespressegesetz);

Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH); en

Thüringer Pressegesetz (TPG).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – markttoegang, nationale behandeling, meestbegunstigingsbehandeling:

In IT: voor zover Nieuw-Zeeland toestaat dat Italiaanse beleggers meer dan 49 % van het kapitaal of de stemrechten in een uitgeverij in Nieuw-Zeeland bezitten, staat Italië onder dezelfde voorwaarden toe dat beleggers uit Nieuw-Zeeland meer dan 49 % van het kapitaal of de stemrechten in een Italiaanse uitgeverij bezitten (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Maatregelen:

IT: Wet 416/1981, artikel 1 (en latere wijzigingen).

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – hoger management en raden van bestuur:

In PL: Poolse nationaliteit is vereist voor de hoofdredacteur van kranten en tijdschriften (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Maatregelen:

PL: Perswet van 26 januari 1984, Pools staatsblad, nr. 5, punt 24, met latere wijzigingen.

Met betrekking tot liberalisering van investeringen – nationale behandeling en grensoverschrijdende handel in diensten – nationale behandeling, lokale aanwezigheid:

In SE: natuurlijke personen die eigenaar zijn van tijdschriften die in Zweden worden gedrukt en uitgegeven, moeten woonachtig zijn in Zweden of onderdaan zijn van een lidstaat van de EER. Eigenaren (rechtspersonen) van dergelijke tijdschriften moeten in de EER gevestigd zijn. Voor tijdschriften die in Zweden worden gedrukt en uitgegeven en voor technische opnames moet een verantwoordelijke uitgever worden aangewezen die zijn woonplaats in Zweden moet hebben (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Maatregelen:

SE: Wet op de persvrijheid (1949:105);

Fundamentele wet inzake vrijheid van meningsuiting (1991:1469); en

Wet op de verordeningen inzake de wet op de persvrijheid en de wet op de fundamentele vrijheid van meningsuiting (1991:1559).

Lijst van Nieuw-Zeeland

Toelichting

Voor alle duidelijkheid: de maatregelen die Nieuw-Zeeland kan nemen in overeenstemming met artikel 10.64 (Prudentiële uitzonderingsbepaling), op voorwaarde dat ze voldoen aan de vereisten van dat artikel, omvatten de maatregelen betreffende:

- a) licenties, registratie of vergunning als financiële instelling of verlener van grensoverschrijdende financiële diensten, en bijbehorende vereisten;
- b) rechtsvorm, inclusief wettelijke oprichtingsvereisten voor systeemrelevante financiële instellingen en beperkingen op deposito-activiteiten van filialen van overzeese banken, en overeenkomstige vereisten; en vereisten met betrekking tot bestuurders en hoger management van een financiële instelling of grensoverschrijdende financiële dienstverlener;
- c) kapitaal, blootstelling verbonden partijen, liquiditeit, openbaarmaking en andere risicobeheervereisten;
- d) betalings-, clearing- en afwikkelingssystemen (inclusief effectensystemen);
- e) bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, en
- f) het in moeilijkheden raken of faillissement van een financiële instelling of grensoverschrijdende financiële dienstverlener.

Sector	Alle sectoren
Betrokken verplichtingen	Nationale behandeling (artikel 10.6) Markttoegang (artikel 10.5)
Maatregel	Companies Act 1993 (Wet inzake ondernemingen) Financial Reporting Act 2013 (Wet op de financiële verslaglegging)
Omschrijving	Investeringsen 1. In overeenstemming met de in de Companies Act 1993 en in de Financial Reporting Act 2013 vastgestelde financiëleverslagleggingsregeling van Nieuw-Zeeland moeten de volgende soorten entiteiten financiële overzichten opstellen die voldoen aan algemeen aanvaarde boekhoudpraktijken en deze financiële overzichten laten controleren door een auditor en registreren bij het Registrar of Companies (ondernemingsregister) (tenzij uitzonderingen op een van deze vereisten van toepassing zijn): a) elke rechtspersoon die buiten Nieuw-Zeeland is opgericht (een “buitenlandse onderneming”) die zaken doet in Nieuw-Zeeland in de zin van de Companies Act 1993 en die “groot”¹ is;

¹ Een buitenlandse onderneming of een dochteronderneming van een buitenlandse onderneming is “groot” voor wat betreft een boekjaar als ten minste een van de volgende situaties van toepassing is:

- i) op de balansdatum van elk van de twee voorgaande boekjaren bedragen de totale activa van de entiteit en haar dochterondernemingen (indien van toepassing) meer dan 20 miljoen NZ\$, of
- ii) tijdens elk van de twee voorgaande boekjaren bedragen de totale inkomsten van de entiteit en haar dochterondernemingen (indien van toepassing) meer dan 10 miljoen NZ\$.

Een auditrapport is vereist, tenzij de activiteiten in Nieuw-Zeeland van dat buitenlandse bedrijf niet “groot” zijn en de wet in het rechtsgebied waar het bedrijf is opgericht geen audit vereist.

- b) elke “grote” Nieuw-Zeelandse onderneming waarin aandelen die gezamenlijk tot het recht strekken om 25 % of meer van de stemrechten in een vergadering van de onderneming uit te oefenen of te beheersen, worden gehouden door¹:
 - i) een dochteronderneming van een buiten Nieuw-Zeeland opgerichte rechtspersoon;
 - ii) een buiten Nieuw-Zeeland opgerichte rechtspersoon, of
 - iii) een persoon die niet zijn gewone verblijfplaats in Nieuw-Zeeland heeft;
 - c) elke “grote” onderneming opgericht in Nieuw-Zeeland die een dochteronderneming is van een buitenlandse onderneming.
- 2. Indien een onderneming financiële overzichten moet opstellen en indien zij één of meer dochterondernemingen heeft, moet zij in plaats van financiële overzichten ten aanzien van zichzelf, financiële overzichten van de groep opstellen die in overeenstemming zijn met de algemeen aanvaarde boekhoudpraktijken met betrekking tot die groep. Deze verplichting is niet van toepassing indien:
 - a) de onderneming (A) zelf een dochteronderneming van een rechtspersoon (B) is, waarbij rechtspersoon (B) is:
 - i) opgericht in Nieuw-Zeeland, of
 - ii) geregistreerd is of geacht wordt te zijn geregistreerd krachtens deel 18 van de Companies Act 1993, en
 - b) financiële overzichten van de groep waarbij de groep bestaat uit B, A en alle andere dochterondernemingen van B die voldoen aan de algemeen aanvaarde boekhoudpraktijken zijn voltooid, en

¹ Een Nieuw-Zeelandse onderneming is “groot” voor wat betreft een boekjaar als ten minste een van de volgende leden van toepassing is:

- i) op de balansdatum van elk van de twee voorgaande boekjaren bedragen de totale activa van de entiteit en haar dochterondernemingen (indien van toepassing) meer dan 60 miljoen NZ\$, of
- ii) tijdens elk van de twee voorgaande boekjaren bedragen de totale inkomsten van de entiteit en haar dochterondernemingen (indien van toepassing) meer dan 30 miljoen NZ\$.

- c) een kopie van de in punt b) bedoelde financiële overzichten van de groep en een kopie van de accountantsverklaring bij die overzichten worden afgeleverd ter registratie krachtens de Companies Act 1993 of ter indiening krachtens een andere wet.

2. Indien een buitenlandse onderneming verplicht is het volgende op te stellen:

- a) financiële overzichten krachtens de Companies Act 1993, moet zij ook, als haar Nieuw-Zeelandse activiteiten voldoen aan de vermogens- en omzetrempels die van toepassing zijn op “grote” buitenlandse ondernemingen, naast de financiële overzichten van de grote buitenlandse onderneming zelf, financiële overzichten opstellen voor haar activiteiten in Nieuw-Zeeland, die zodanig zijn opgesteld alsof die activiteiten werden uitgevoerd door een onderneming die is opgericht en geregistreerd in Nieuw-Zeeland; en
- b) financiële overzichten van de groep krachtens de Companies Act 1993, en als de Nieuw-Zeelandse activiteiten van de groep voldoen aan de vermogens- en omzetrempels die van toepassing zijn op “grote” buitenlandse ondernemingen, moeten de opgestelde financiële overzichten van de groep, naast de financiële overzichten van de groep, financiële overzichten van de Nieuw-Zeelandse activiteiten van de groep bevatten, die zodanig zijn opgesteld alsof de leden van de groep in Nieuw-Zeeland opgerichte en geregistreerde ondernemingen zijn.

Sector	Landbouw, met inbegrip van diensten in verband met de landbouw
Betrokken verplichtingen	Markttoegang (artikelen 10.14 en 10.5) Nationale behandeling (artikelen 10.16 en 10.6) Prestatie-eisen (artikel 10.9) Hoger management en raden van bestuur (artikel 10.8)
Maatregel	Dairy Industry Restructuring Act 2001 (wet inzake de herstructurering van de zuivelindustrie)
Omschrijving	Grensoverschrijdende handel in diensten, en investeringen De Dairy Industry Restructuring Act 2001 (hierna “DIRA” genoemd) en regelgeving voorzien in het beheer van een landelijke gegevensbank voor onderzoekgegevens over kuddes. De DIRA: a) bepaalt dat de overheid van Nieuw-Zeeland regelingen vaststelt voor het beheer van de gegevensbank door een andere entiteit uit de zuivelindustrie. Daarbij kan de Nieuw-Zeelandse overheid: i) rekening houden met de nationaliteit en het ingezetenschap van de entiteit, personen die eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over de entiteit, en het hoger management en de raad van bestuur van de entiteit; en ii) beperken wie aandelen in de entiteit mag houden, ook op basis van nationaliteit; b) vereist de overdracht van gegevens door degenen die betrokken zijn bij kuddetests van melkvee aan de Livestock Improvement Corporation (LIC) of de opvolgende entiteit; c) stelt regels vast met betrekking tot de toegang tot de gegevensbank en kan die toegang weigeren op grond van het feit dat het beoogde gebruik van de gegevensbank “schadelijk zou kunnen zijn voor de Nieuw-Zeelandse zuivelindustrie”, bij welke weigering rekening kan worden gehouden met de nationaliteit of het ingezetenschap van de persoon die toegang wenst.

Sector	Communicatiediensten Telecommunicatiediensten
Betrokken verplichtingen	Nationale behandeling (artikel 10.6) Hoger management en raden van bestuur (artikel 10.8)
Maatregel	Statuten van Chorus Limited
Omschrijving	Investeringsen De statuten van Chorus Limited schrijven de goedkeuring voor van de overheid van Nieuw-Zeeland voor aandeelhouderschap van enige enkele buitenlandse entiteit boven de 49,9 %. Ten minste de helft van de bestuursleden moet Nieuw-Zeelands staatsburger zijn.

Sector	Landbouw, met inbegrip van diensten in verband met de landbouw
Betrokken verplichtingen	Markttoegang (artikel 10.5) Hoger management en raden van bestuur (artikel 10.8)
Maatregel	Primary Products Marketing Act 1953 (wet op het in de handel brengen van primaire producten)
Omschrijving	Investeringsen Krachtens de Primary Products Marketing Act 1953 kan de overheid van Nieuw-Zeeland voorschriften opleggen om de oprichting mogelijk te maken van wettelijke marketingautoriteiten met monopolieposities op het gebied van marketing en verwerving (of minder bevoegdheden) voor “primaire producten”, zijnde producten afkomstig van bijenteelt, fruitteelt, hopteelt, hertenhouderij of jachtherten, of geiten, zijnde de pelsharen of -vezels van de geiten. Op grond van de Primary Products Marketing Act 1953 kunnen voorschriften worden uitgevaardigd met betrekking tot een breed scala van functies, bevoegdheden en activiteiten van de marketingautoriteit. In het bijzonder kunnen de voorschriften vereisen dat bestuursleden of personeelsleden onderdaan zijn van of woonachtig zijn in Nieuw-Zeeland.

Sector	Luchtvervoer
Betrokken verplichtingen	Nationale behandeling (artikel 10.6) Prestatie-eisen (artikel 10.9) Hoger management en raden van bestuur (artikel 10.8)
Maatregel	Statuten van Air New Zealand Limited
Omschrijving	Investeringsen Geen enkele buitenlandse onderdaan mag meer dan 10 % van de stemrechtverlenende aandelen in Air New Zealand bezitten, tenzij hij toestemming heeft van de Kiwi-aandeelhouder¹. Daarnaast geldt het volgende: a) ten minste drie leden van de raad van bestuur moeten hun gewone verblijfplaats in Nieuw-Zeeland hebben; b) meer dan de helft van de raad van bestuur moet Nieuw-Zeelands staatsburger zijn; c) de voorzitter van de raad van bestuur moet een Nieuw-Zeelands staatsburger zijn; en d) het hoofdkantoor van Air New Zealand en de hoofdvestiging ervan bevinden zich in Nieuw-Zeeland.

¹ Het Kiwi-aandeel in Air New Zealand is een enkelvoudig converteerbaar preferent aandeel van 1 NZ\$ met bijzondere rechten, uitgegeven aan de Kroon. De Kiwi-aandeelhouder is Zijne Majesteit de Koning in Recht van Nieuw-Zeeland.

Sector	Alle sectoren
Betrokken verplichtingen	Markttoegang (artikel 10.5) Nationale behandeling (artikel 10.6) Prestatie-eisen (artikel 10.9) Hoger management en raden van bestuur (artikel 10.8)
Maatregel	Overseas Investment Act 2005 (wet op buitenlandse investeringen) Fisheries Act 1996 (visserijwet) Overseas Investment Regulations 2005 (regelgeving voor buitenlandse investeringen)
Omschrijving	Investeringsactiviteiten In overeenstemming met de Nieuw-Zeelandse regeling voor buitenlandse investeringen zoals uiteengezet in de relevante bepalingen van de Overseas Investment Act 2005, de Fisheries Act 1996 en de Overseas Investment Regulations 2005, is voor de volgende investeringsactiviteiten voorafgaande goedkeuring van de Nieuw-Zeelandse overheid vereist: a) de verwerving van of de zeggenschap over, door niet-overheidsbronnen, van 25 % of meer van enige categorie aandelen¹ of stemrechten² in een Nieuw-Zeelandse entiteit waarbij de vergoeding voor de overdracht of de waarde van de activa hoger is dan 200 miljoen NZ\$; b) de aanvang van bedrijfsactiviteiten of overname van een bestaand bedrijf door niet-overheidsbronnen, waaronder bedrijfsmiddelen, in Nieuw-Zeeland, waarbij de totale uitgaven voor het opzetten of verwerven van dat bedrijf of die activa hoger zijn dan 200 miljoen NZ\$; c) de verwerving van of de zeggenschap over, door overheidsbronnen, van 25 % of meer van enige categorie aandelen³ of stemrechten⁴ in een Nieuw-Zeelandse entiteit waarbij de vergoeding voor de overdracht of de waarde van de activa hoger is dan 200 miljoen NZ\$;

¹ Voor alle duidelijkheid: de term “aandelen” omvat aandelen en andere soorten effecten.

² Voor alle duidelijkheid: de term “stemrechten” omvat de bevoegdheid van zeggenschap over de samenstelling van 25 % of meer van het bestuursorgaan van de Nieuw-Zeelandse entiteit.

³ Voor alle duidelijkheid: de term “aandelen” omvat aandelen en andere soorten effecten.

⁴ Voor alle duidelijkheid: de term “stemrechten” omvat de bevoegdheid van zeggenschap over de samenstelling van 25 % of meer van het bestuursorgaan van de Nieuw-Zeelandse entiteit.

	d) de aanvang van bedrijfsactiviteiten of overname van een bestaand bedrijf door overheidsbronnen, waaronder bedrijfsactiva, in Nieuw-Zeeland, waarbij de totale uitgaven voor het opzetten of verwerven van dat bedrijf of die activa hoger zijn dan 200 miljoen NZ\$; e) de verwerving van of de zeggenschap over, ongeacht de dollarwaarde, bepaalde categorieën land die als gevoelig worden beschouwd of waarvoor specifieke goedkeuring vereist is volgens de Nieuw-Zeelandse wetgeving inzake buitenlandse investeringen; en f) elke transactie, ongeacht de dollarwaarde, die zou resulteren in een buitenlandse investering in vangstquota. Buitenlandse investeerders moeten voldoen aan de criteria die zijn neergelegd in de regeling voor buitenlandse investeringen en aan alle door de regelgevende instantie en de relevante minister of ministers gespecificeerde voorwaarden. Deze vermelding moet worden gelezen in samenhang met bijlage II – Nieuw-Zeeland – 11.
--	--

Sector	Alle sectoren
Betrokken verplichtingen	Prestatie-eisen (artikel 10.9)
Maatregel	Income Tax Act 2007 (wet op de inkomstenbelasting) Goods and Services Tax Act 1985 (wet op de goederen- en dienstenbelasting) Estate and Gift Duties Act 1968 (wet op de successie- en schenkingsrechten) Stamp and Cheque Duties Act 1971 (wet op de postzegel- en chequerechten) Gaming Duties Act 1971 (wet inzake belasting op kansspelen) Tax Administration Act 1994 (wet op de belastingadministratie)
Omschrijving	Investerings Alle bestaande niet-conforme belastingmaatregelen.

Sector	Financiële diensten Verzekeringen en aanverwante diensten
Betrokken verplichtingen	Nationale behandeling (artikelen 10.16 en 10.6) Markttoegang (artikelen 10.14 en 10.5)
Maatregel	Commodity Levies Act 1990 (wet op de grondstoffenheffingen) Commodity Levies Amendment Act 1995 (wet tot wijziging van de grondstoffenheffingen) Kiwifruit Industry Restructuring Act 1999 and Regulations (wet inzake de herstructurering van de kiwi-industrie en regelgeving)
Omschrijving	Grensoverschrijdende handel in diensten, en investeringen Het verstrekken van gewasverzekeringen voor tarwe kan worden beperkt in overeenstemming met de Commodity Levies Amendment Act 1995 (hierna “CLA” genoemd). In afdeling 4 van de CLA is bepaald dat de middelen die uit een verplichte grondstoffenheffing voor tarweproducenten zijn verkregen, worden gebruikt voor de financiering van een regeling ter verzekering van tarwegewassen tegen schade of verlies. Het verlenen van verzekeringsbemiddelingsdiensten met betrekking tot de export van kiwi's kan worden beperkt in overeenstemming met de Kiwifruit Industry Restructuring Act 1999 en regelgeving met betrekking tot de exportmarketing van kiwi's.

Sector	Financiële diensten Bankdiensten en andere financiële diensten (verzekeringen niet inbegrepen)
Betrokken verplichtingen	Hoger management en raden van bestuur (artikel 10.8)
Maatregel	KiwiSaver Act 2006 (KiwiSaver-wet) Financial Markets Conduct Act 2013 (wet inzake het financiëlemarktgedrag)
Omschrijving	Investeringen De fondsbeheerder van een geregistreerde KiwiSaver-regeling en de trustmaatschappij van een geregistreerde KiwiSaver-regeling die een beperkte regeling is, moeten beide ten minste één bestuurder hebben die voor belastingdoeleinden inwoner is van Nieuw-Zeeland.